

uponor

2022 oli hyvä vuosi

Vuosikatsaus 2022

Tervetuloa Uponorin 2022 vuosikatsaukseen

Uponorin vuoden 2022 vuosikertomus koostuu vuosikatsauksesta ja vastuullisuuskatsauksesta, jotka julkaistaan erillisinä dokumentteina. Molemmat katsaukset löytyvät verkkosivuiltamme osoitteesta [uponorgroup.com](https://www.uponorgroup.com).

Tämä on vuoden 2022 vuosikatsaus, joka kattaa toimitusjohtajan katsauksen, Uponor sijoituskohteena -osion, divisioonakatsauksen, Uponorin tarjoaman, konsernistrategian ja megatrendit, jotka vaikuttavat toimintaamme, toimintakertomuksen, vuoden 2022 tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen. Lisäksi vuosikatsaus sisältää tietoa osakkeenomistajille -osion sekä selvityksen hallinto ja ohjausjärjestelmästä ja palkitsemisraportin. Tämä PDF-raportti on vapaaehtoinen julkaisu ja se ei ole ESEF-asetuksen mukainen XHTML-asiakirja.

Vastuullisuuskatsaus kertoo Uponorin vastuullisuustyöstä vuonna 2022.

Uponorin sijoittajasuhteet

Tiedustelut

ir@uponor.com

Tapaamispyynnöt

Päivi Dahlqvist, johdon assistentti

Puh. 020 129 2823, paivi.dahlqvist@uponor.com

Muut yhteydenotot

Markus Melkko, talousjohtaja

Puh. 020 129 2038, markus.melkko@uponor.com

Franciska Janzon,

konserniviestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja

Puh. 020 129 2821, franciska.janzon@uponor.com

Osakkeenomistajien tiedustelut

legal@uponor.com

Reetta Härkki, lakiasiaainjohtaja

Puh. 020 129 2835, reetta.harkki@uponor.com

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajan pitää ilmoittaa muuttuneet osoitetietonsa siihen pankkiin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili, tai muussa tapauksessa Suomen Arvopaperikeskuksen ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon.

Tiedonantopolitiikka

Uponorin tiedonantopolitiikasta löydät lisätietoja sijoittajasivuiltamme osoitteesta [uponorgroup.com](https://www.uponorgroup.com) > Sijoittajat > Tiedonantopolitiikka.

Konserniviestinnän yhteystiedot

Uponor Oyj, Konserniviestintä

PL 37, Äyritie 20, 01511 Vantaa

Puh. 020 129 211

tiedotus@uponor.com

Sisällysluettelo

Uponor ja strategiamme

Kansainvälinen brändi, jolla on juuret syvällä innovaatioissa	4
Vuosi 2022 oli hyvä vuosi Uponorille	6
Houkutteleva sijoituskohte	8
Maksimoimme ydinliiketoimintamme mahdollisuudet ja vauhditamme vastuullisia innovaatioita	9
Energiatehokkaiden järjestelmien ja puhtaan veden tarve kasvaa	11
Alan johtavat vastuulliset vesi-, sisäilmasto- ja yhdyskuntatekniset ratkaisut	12
Talotekniikka – Eurooppa: Tunnettu brändi ja johtava portfolio tukevat vahvaa markkina-asemaa	13
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka: Johtava asema paikallisilla PEX-markkinoilla ainutlaatuisella tarjonnalla	15
Uponor Infra: Projektipalveluiden kysyntä kasvaa	17
Konsernin laajennettu johtoryhmä	19
Hallitus	21
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	22
Palkitsemisraportti	38

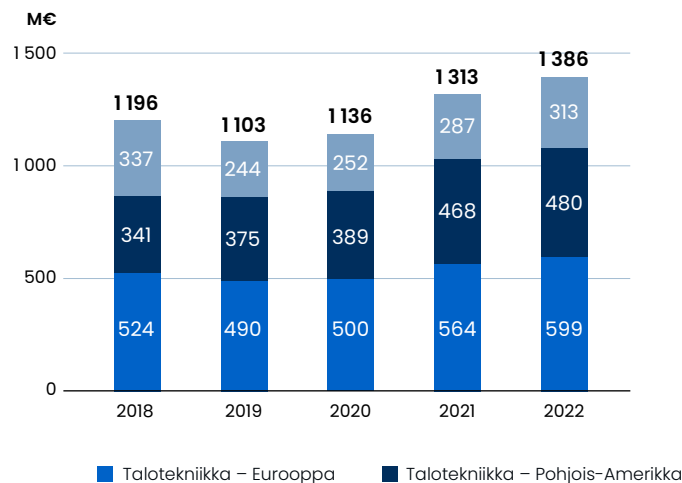
Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	46
Konsernitilinpäätös (IFRS)	62
Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	101
Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle	111
Tilintarkastuskertomus	112

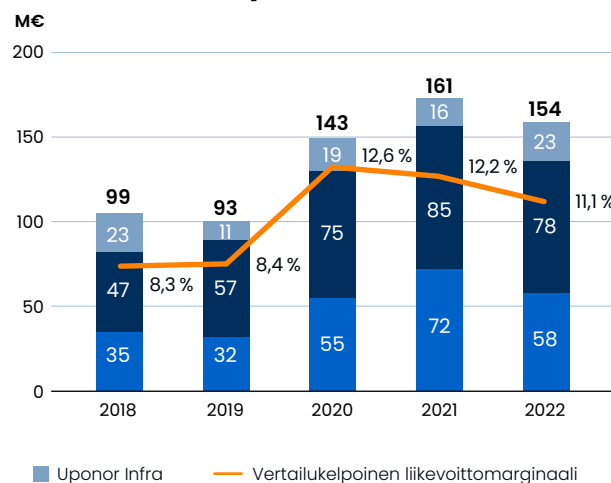
Tietoa osakkeenomistajille	117
----------------------------------	-----

Vuosi 2022 lukuina

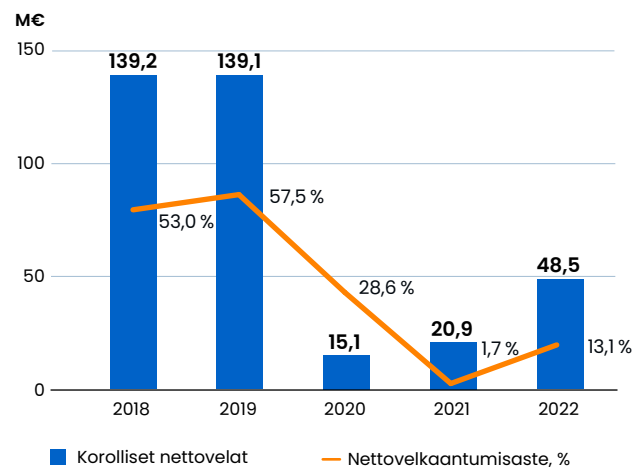
Liikevaihto (M€)

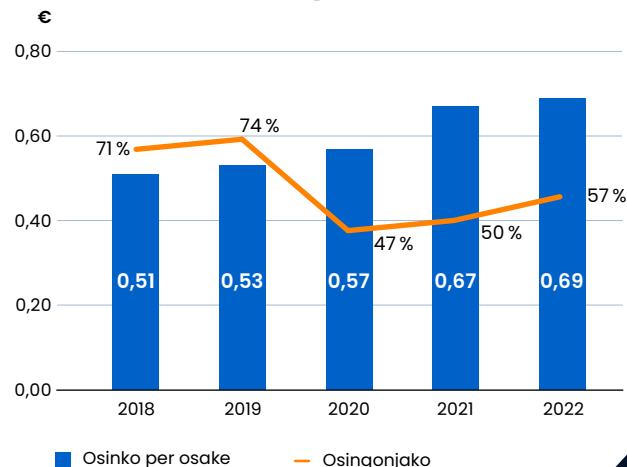
Vertailukelpoinen liikevoitto (M€)

Korolliset nettovelat

Osinko per osake*

*Hallituksen osinkoehdotus: 0,69 (0,67) euroa osakkeelta, 0,34 euroa osakkeelta maksetaan maaliskuussa 2023 ja 0,35 euroa osakkeelta maksetaan syyskuussa 2023.

Liikevaihto

1 386,2

Liikevaihdon kasvu

5,6 %

Vertailukelpoinen liikevoitto

153,7

Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali

11,1 %

Tulos osaketta kohti

1,21

Osakekohtainen osinko*, EUR

0,69

UPONOR LYHYESTI

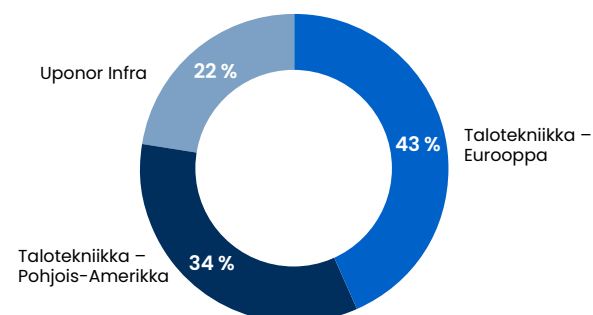
Kansainvälinen brändi, jolla on juuret syvällä innovaatioissa

Uponor on yksi johtavista kansainvälisistä toimijoista, jonka ratkaisut kuljettavat vettä kaupungeissa, rakennuksissa ja kodeissa. Autamme asiakkaitamme asunto-, liike- ja julkisessa rakentamisessa, kunnissa sekä vesi- ja voimalaitoksissa parantamaan tuottavuuttaan, sekä pyrimme jatkuvasti löytämään uusia tapoja veden vastuulliseen säästämiseen, käsittelyyn ja jakeluun, mikä parantaa viihtyvyyttä, terveyttä ja tehokkuutta. Turvallisia käyttövesiratkaisujamme, energiatehokkaita lämmitys- ja viilennysjärjestelmiämme sekä luotettavia yhdyskuntatekniikan ratkaisujamme myydään yli 80 maassa.

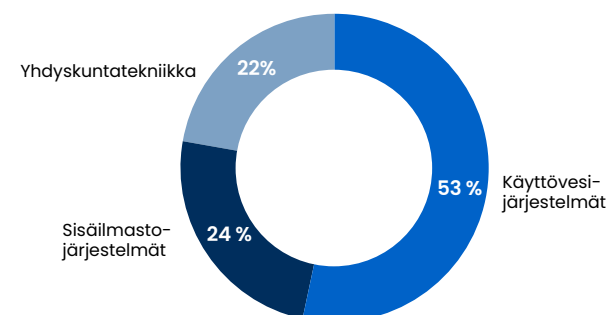
Liiketoimintamme perustuu luotettaviin tuotteisiin ja koko hankkeen elinkaaren kattaviin kumppanuuksiin, kun siirrämme vettä sujuvasti ja vaivatta sinne, mihin sen kuuluu mennä. Positiivinen vaikutuksemme näkyy ajallemme ominaisissa haasteissa: säästämme vettä ja energiaa, tuemme osaavan työvoiman tulevaisuutta sekä luomme terveellisempiä työ- ja elinympäristöjä.

Uponorin palveluksessa on noin 4 000 ammattilaista 26 maassa Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Vuonna 2022 Uponorin liikevaihto oli noin 1,4 miljardia euroa. Uponor Oyj:n pääkonttori sijaitsee Suomessa ja yhtiö on listattu Nasdaq Helsingissä. www.uponorgroup.com

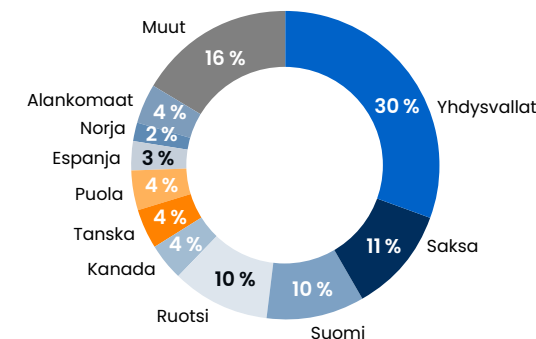
Tasapainoinen divisioonajakauma (%)

Monipuolinen tuoteportfolio (%)

Tasapainoinen maantieteellinen jakauma (%)

#1 Pohjoismaissa ja valituissa tuotekategorioissa Euroopassa

€1,4 miljardin liikevaihto

~80 maata, joissa tuotteitamme myydään

#4 000 työntekijää

Uponor – tuotteemme kuljettavat vettä

kaupungeissa, rakennuksissa ja kodeissa

Kestävien vesiratkaisujen
edelläkävijä

Visio

Megatrendit

Turvallisen ja puhtaan
veden tarve

Energiamuutos

Hiilidioksidipäästöjä
laskevien ratkaisujen
tarve

Rakentamisen
tuottavuus

Kilpailuetumme

Ylivoimainen laatu

Helppo asennus

Kattava tarjonta

Asiantunteva palvelu

Johtava brändi

Asiakkaat

Kasvun ja toimintavarmuuden
mahdollistava strategia

Ydinliiketoiminnan maksimointi

Vastuulliset innovaatiot

**Rakennusteollisuuden johtaminen
kohti nettonollaa**

People First

Me uponorilaiset

Jakelija-
verkosto

Uponor Infra

Talotekniikka
– Pohjois-Amerikka

uponor

uponor

Talotekniikka
– Eurooppa

Vedessä piilevän potentiaalin
valjastaminen maapallomme suojaksi

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 oli hyvä vuosi Uponorille

Vuosi 2022 oli Uponorille suotuisa. Suoriuduimme hyvin Ukrainan sodan, korkojen nousun, korkean inflaation ja marraskuun kyberhyökkäyksen aiheuttamista vastatuulista huolimatta. Koko vuoden 2022 liikevaihto oli ennätyskalliset 1,4 miljardia euroa ja vuotuinen kasvu 5,6 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevoitto saavutti kaikkien aikojen toiseksi korkeimman tason ja liikevoittomarginaali oli vakaa 11,1 (12,2) prosenttia, mikä on osoitus vahvasta operatiivisesta suorituskvyytämme sekä kvyytämme toteuttaa hinnankorotuksia onnistuneesti ja hallita haitallisten olosuhteiden vaikutusta.

Ensimmäisen vuosipuoliskon suhteellisen positiivisen kehityksen jälkeen rakennusaktiivisuus alkoi maltillistua monivuotisista huippulukemista, erityisesti Yhdysvaltojen omakotitalojen asiakassegmentissä, sitä mukaa kuin korot nousivat ja rakentajien luottamus hiipui kaikilla markkina-alueillamme toisella vuosipuoliskolla.

Nopea palautuminen kyberhyökkäyksestä

Vuoden viimeisellä neljänneksellä liikevaihtomme laski 16 prosenttia vertailukaudesta Uponoriin 5. marraskuuta kohdistuneen kyberhyökkäyksen johdosta. Hyökkäyksen jälkeen yhtiö teki välittömät toimet tilanteen selvittämiseksi ja korjaamiseksi. Yksi näistä toimita oli kaikkien järjestelmien ja tuotannon sulkeminen varoimenpiteenä. Viikon kestäneen tuotantokatkoksen jälkeen tuotantotasot alkoivat palautua ja olivat normaalilla tasolla joulukuun alusta alkaen. Liikevaihto laski kaikissa divisioonissa, mutta kyberhyökkäys vaikutti vähiten Uponor Infraan, joka saavutti vahvan tuloksen onnistuneen projektimyyntin ansiosta. Talotekniikka – Eurooppa ja Talotekniikka – Pohjois-Amerikka toipuivat nopeasti

hyökkäyksestä ja saavuttivat ennätystuloksen joulukuussa, mikä ei kuitenkaan riittänyt kompensoimaan marraskuisesta tuotannon keskeytymisestä aiheutuneita menetettyjä myyntivolyymeja ennen tilikauden päättymistä.

Etenimme suunnitellusti strategiassamme sen julkaisuvuonna

Olemme toteuttaneet ydinliiketoimintamme maksimointiin ja vastuullisten innovaatioiden vauhdittamiseen tähtäävää strategiaamme suunnitellusti sen julkaisusta lähtien. Talotekniikka – Euroopan markkina-alueella panostimme maihin, joilla on hyvät mahdollisuudet edistää orgaanista kasvua tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden kautta. Lisäksi etenimme puhtaasta komponenttimyyntistä kokonaisvaltaisten ratkaisujen myyntiin, millä voidaan merkittävästi lisätä asuntokohtaista myyntiä. Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sai paremmin jalansijaa kaupallisilla markkinoilla ja hyödynsi kansainvälistä tarjontaamme uusien tuotteiden kehittämisessä Pohjois-Amerikan markkinoille. Uponor Infra onnistui myyntivalikoimansa uudistamisessa kasvattamalla korkeamman katteen teollisuusprojektien määrää.

”Ennätyskorkea liikevaihto ja toiseksi korkein vertailukelpoinen liikevoitto.”

Etenimme vastuullisten innovaatioiden vauhdittamisessa

Vauhdittaaksemme vastuullisia innovaatioita perustimme uuden teknologiaorganisaation, jonka tavoitteena on myös edistää tuotannon tehokkuutta ja hankinnan toimintavarmuutta. Lisäksi edistimme innovaatioaloitteita mahdollistaaksemme kannattavaa kasvua teknologioissa, joissa Uponorilla on etulyöntiasema. Haluamme johtaa rakennusteollisuutta kohti nettonollaa, minkä vuoksi päivitimme vastuullisuusohjelmamme. Edistytimme ESG-tavoitteissamme ja erityisesti tavoitteessamme tarjota vastuullinen vaihtoehto 50 prosentille yhtiön tuoteportfolios- ta vuoteen 2027 mennessä. Toimme markkinoille neljä uutta vastuullista Blue-tuotetta, joiden valmistuksessa hyödynnetään uusiutuvia raaka-aineita. Asiakkailtamme saatu positiivinen palaute on ollut kannustavaa. Lisäksi saimme päätökseen yhdessä arvoketjukumppaneidemme kanssa kemiallisen kierrätysprosessin teknisen kehityksen, joka mahdollistaa PEX-jätteen suljetun kierron. Kierrätysprosessin ansiosta Uponor voi ensimmäisenä maailmassa hyödyntää PEX-jätteen uusien PEX-putkien tuotannossa. Harmonisoimme kaikkien divisiooniemme tapaturmataajuuden (LTIF, tapaturmia per miljoona työtuntia) laskentatavan sekä ryhdyimme toimiin Uponorin turvallisuuskulttuurin muuttamiseksi ja nollan tapaturman tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2022 tapaturmataajuus oli 8,3 (8,8).

Vuonna 2022 keskityimme People First -henkilöstöstrategiassamme erityisesti sitoutuneen ja suorituskeskeisen toimintakulttuurin rakentamiseen sekä parhaita osajia houkuttelevan osallistavan ja monimuotoisen työpaikan luomiseen. Olen myös erittäin iloinen johtoryhmämme sekä laajennetun johtoryhmämme uusista jäsenistä. Olen varma, että meillä on vahva tiimi, joka panee strategiaamme käytäntöön.

Päivitetty visio, tarkoitus ja tunnuslause

Uponorin päivitetty visio ja tarkoitus pohjautuvat strategiaamme. Visionamme on olla vastuullisten vesiratkaisujen markkinajohtaja. Uponorin toiminnan tarkoituksena on hyödyntää veden tarjoamia mahdollisuuksia haastaen meitä uponorilaisia luomaan jatkuvasti uusia tapoja veden vastuulliseen säästämiseen, käsittelyyn ja jakeluun. Vesi innoittaa meitä kehittämään energiatehokkaita järjestelmiä. Tämä ajatus on sisällytetty myös uuteen tunnuslauseeseemme, joka on "Moving Water".

Pysymme oikealla kurssilla strategiaamme avulla, parantaen samalla toimintavarmuuttamme

Vuonna 2023 jatkamme pitkän aikavälin kasvustrategiamme toteuttamista samalla, kun parannamme toimintavarmuuttamme. Kohoava korkotas, markkinoiden jatkuva epävakaisuus ja hintainflaatiopaineet vaikuttavat negatiivisesti kysyntänäkymiimme. Vastataksemme näihin haasteisiin sekä rakentaaksemme vakaan, kilpailukykyisen ja sopeutumiskykyisen yhtiön olemme käynnistäneet muutosohjelman vuosille 2023–2024. Onnistuneesti toteutulla muutosohjelmalla Uponor pyrkii luomaan uuden konserninlaajuisen toimintamallin, joka vahvistaa yhtiön pitkän aikavälin kilpailukykyä sekä yhtiön sopeutumis- ja asiakaspalvelukykyä. Muutosohjelma tavoittelee tehokkuusparannuksia ja noin 30 milj. euron vuosittaisia kustannussäästöjä. Sen arvioitu nettovähennys on korkeintaan 400 työpaikkaa maailmanlaajuisesti.

Kasvun edistäminen systemaattisesti tärkeimpien tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden avulla, kapasiteetin optimointi sekä marginaalimme suojaaminen ovat keskeisiä painopisteitämme vuosina 2023 ja 2024.

Ydinliiketoimintamme maksimointi ja vastuullisten innovaatioiden vauhdittaminen tukevat Uponorin kannattavan kasvun strategiaa pitkällä aikavälillä jopa vaativissa markkinaolosuhteissa. Uskomme, että meneillään oleva energiakriisi nopeuttaa siirtymää kohti energiatehokkaampia järjestelmiä lisäten niiden kysyntää. Uponorilla on hyvät mahdollisuudet hyötyä tästä trendistä.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia organisaatiomme jäseniä omistautumisesta, tuloskeskeisyydestä ja erinomaisesta työstä hyvin poikkeuksellisen vuoden aikana.

Olen erittäin ylpeä johdostamme ja siitä, miten henkilöstömme puhalsi yhteen hiileen mahdollistaen nopean palautumisemme kyberhyökkäyksestä. Vaikka järjestelmät ovat välttämättömiä, tämä kokemus osoittaa, että henkilöstömme asiantuntemus ja kokeneisuus saavat meidät erottumaan joukosta. Olemme myös kiitollisia asiakkailtamme, toimittajiltamme ja muilta sidosryhmiltämme saadusta tuesta ja tunnustuksesta.

Olen varma, että henkilöstömme sitoutuneisuus ja tuloskeskeisyys sekä vakaa taseemme ja monipuolinen portfolioimme auttavat meitä tarttumaan kasvumahdollisuuksiin, vaikka epävakaisuus markkina-alueillamme pysyisi korkealla tasolla tulevien vuosien jänneksien aikana.

Ystävällisin terveisin,

Michael Rauterkus

Toimitusjohtaja

HOUKUTTELEVA SIOITUSKOHDE

Alan johtava toimija, jolla on houkutteleva maantieteellinen ja loppumarkkinanäkyvyys

Johtava asema houkuttelevilla markkinoilla

- Sekulaariset kasvutrendit, kuten energiatehokkuus, tuottavuus ja puhdas vesi, siivittävät vesitaloussektorin kasvua, jonka odotetaan menevän selkeästi rakennusmarkkinoiden ohi
- Uponorin asema Euroopan ja Pohjois-Amerikan markkinoilla on vakaa, ja se hallitsee rakennusalan suhdannevaihteluiden vaikutusta palvelemalla sekä uudis- että korjausrakentamishankkeita
- Uponorin alueellinen näkyvyys on jakautunut tasaisesti sen ydinmarkkinoilla, ja sillä on rajoitetumpi näkyvyys markkinoilla, jotka on luokiteltu riskialueiksi nykyisessä geopolitiisessä tilanteessa

Alan johtava brändi ja tuotevalikoima, joita tukee vahva tuotantoverkosto

- Uponor on tunnettu ja asentajien luottama merkki, mikä tukee pull/push -markkinointivaikutusta asiakkaiden keskuudessa
- Uponorin asiakaskunta on laaja ja lojaali
- Hyvän tuloksen taustalla on kattava tuotevalikoima ja hyvin ylläpidetty tuotantoverkosto

Strateginen suunnitelma on hyötyä asteittaisesta kasvusta ja voitoista

- Ydinliiketoiminnan mahdollisuuksien maksimointi: tuotekategoriat, maat, myyntikanavat ja asiakkaat
- Panostaminen innovatiivisten järjestelmien, ratkaisujen ja teknologioiden kehitykseen
- Myynnin vauhdittaminen ja voittojen kasvumahdollisuuksien tukeminen

Vastuullisella toimijalla on vahva talous

- Vastuullinen kannattavuuden muutos (liikevoittoprosentti yli 12 %) ja vahva tuotto
- Viiden vuoden vahva kassavirta käytetään taseen vahvistamiseen ja osingonjakoon
- Vastuullisen toiminnan edelläkävijä on sitoutunut SBTi-aloitteen nettonollatavoitteisiin

Huippuluokan johtoryhmä on jo ansainnut kannuksensa

- Äskettäin täydennetyssä johtoryhmässä Uponorin pitkä kokemus yhdistyy vahvaan alan parhaiden käytäntöjen tuntemukseen
- Johtoryhmällä on pitkä osaaminen kasvun luomisessa ja kyky tehdä muutoksia, joiden seurauksena on tehty hyvää tulosta viime kuukausien epävakaa markkinaympäristössä
- Ihmiset etusijalle asettava People First -strategia vahvistaa uponorilaisten tuloksen tekemiseen suuntautunutta asennoitumista ja sitoutumista

KASVUSTRATEGIA

Maksimoimme ydinliiketoimintamme mahdollisuudet ja vauhditamme vastuullisia innovaatioita

Yhtiömme tavoitteena on olla kestävien vesiratkaisujen edelläkävijä, joka valjastaa vedessä piilevän potentiaalin maapallomme suojaksi. Vesi on katalysaattori, jonka avulla innovoimme entistä energia- tehokkaampia järjestelmiä, jotka liikuttavat vettä turvallisesti ja älykkäästi unohtamatta energiatehokkuutta ja mukavuutta. Tavoitteenamme on saavuttaa strategiamme maksimoimalla

ydinliiketoimintamme mahdollisuudet, panostamalla innovaatiotoimintaan ja edistämällä sitoutunutta, suorituskykyyn perustuvaa People First -toimintakulttuuria samalla kun johdamme rakennusalaan kohti nettonollaa. Toteuttaessamme pitkän aikavälin kasvustrategiaamme parannamme samalla jatkuvasti ketteryyttämme ja toimintavarmuuttamme.

STRATEGISET KULMAKIVEMME

Max the Core

Edistämme kasvua hyödyntämällä vahvaa asemaamme ja kiihdyttämällä pääkategorioidemme kasvua valikoitujen tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden avulla sekä yritysjärjestelyiden avulla.

Innovaatiot

Vauhditamme kasvua lisäämällä ratkaisevasti innovaatio- ja teknologiakehityspanostuksia sekä luomalla synergioita divisiooniemme ja tuote- kategorioidemme välille.

Nettonolla

Johdamme rakennusteollisuutta kohti nettonollatavoitetta olemalla edellä- kävijä vastuullisten vesi- ja sisäilmasto- järjestelmien tuottajana. Tavoitteemme on sidottu ESG-tavoitteisiimme.

People First

Toteuttaaksemme strategiaamme vahvistamme erittäin sitoutuneen ja monimuotoisen uponorilaistiemme tuloksellista ajattelutapaa.

Luomme ketterämmän ja toimintavarmemman organisaation

Päivitämme ja harmonisoimme järjestelmämme sekä prosessimme

Strategian toteutus vuonna 2022

Olemme toteuttaneet strategiamme suunnitellusti vuonna 2022. Perustimme uuden teknologiaorganisaation, jonka tavoitteina on nopeuttaa innovaatioita sekä edistää tuotannon tehokkuutta ja hankinnan toimintavarmuutta. Teknologiaorganisaatio tarjoaa operatiivista tukea Talotekniikka – Eurooppa –divisioonalle ja keskittyy innovaatio- ja vastuullisuustoimintaan. Se myös edistää divisioonien välistä yhteistyötä tuotannossa ja hankinnassa.

Maksimoidaksemme ydinliiketoimintamme mahdollisuuksia Talotekniikka – Eurooppa panosti maihin, joilla on hyvät mahdollisuudet edistää orgaanista kasvua tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden kautta. Lisäksi divisioona eteni matkallaan puhtaasta komponenttimyynnistä kokonaisvaltaisten ratkaisujen myyntiin, millä voidaan merkittävästi lisätä asuntokohtaista myyntiä. Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sai paremmin jalansijaa kaupallisilla markkinoilla ja hyödynsi kansainvälistä tarjontaamme uusien tuotteiden kehittämisessä Pohjois-Amerikan markkinoille. Uponor Infra onnistui myyntivalikoimansa uudistamisessa siirtymällä kohti korkeamman katteen teollisuusprojekteja.

Johdimme rakennusteollisuutta kohti nettonollatavoitetta vauhdittamalla vastuullisia innovaatiohankkeita ja tuomalla markkinoille uusia

vastuullisia tuotteita. Näistä esimerkkeinä ovat maailman ensimmäiset, ISCC-sertifioidusta uusiutuvasta raaka-aineesta valmistetut PEX-putket (PEX Blue), IQ Blue -sadevesiputket ja uusi vastuullinen yhdyskuntatekninen sadevesiratkaisu nimeltään Uponor Stormwise. Blue -tuotesarja on osoitus Uponorin sitoutumisesta uusiutuvien raaka-aineiden hyödyntämiseen, mikä auttaa asiakkaitamme saavuttamaan omat vastuullisuustavoitteensa. Lisäksi saimme päätökseen yhdessä arvoketjukumppaneidemme kanssa kemiallisen kierrätysprosessin teknisen kehityksen. Kierrätysprosessi mahdollistaa PEX-a-jätteen suljetun kierron ja sen ansiosta Uponor voi ensimmäisenä maailmassa hyödyntää PEX-a-jätteen uusien PEX-putkien tuotannossa.

Ihmiset etusijalle asettavan People First -henkilöstöstrategiamme viisi peruspilaria ovat toimintakulttuuri, johtajuus, osaamisen kehittäminen, työnantajamielikuva sekä hyvinvointi ja turvallisuus. Vuonna 2022 keskityimme erityisesti henkilöstömme hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä osallistavan ja monimuotoisen työpaikan rakentamiseen houkutellaksemme ja sitouttaaksemme parhaat osaajat. Lisäksi paransimme sisäistä strategiaviestintää julkaisuamme maaliskuussa uuden konsernistrategiamme. Aloimme myös järjestää Uponorin johtajille säännöllisiä tapaamisia globaalin yhteistyön, tiedon jakamisen ja strategiaan liittyvien ajan-

kohtaisten aiheiden käsittelyn helpottamiseksi. Harmonisoimme kaikkien divisiooniemme tapaturmataajuuden (LTIF, tapaturmia per miljoona työtuntia) laskentatavan sekä ryhdyimme toimiin Uponorin turvallisuuskulttuurin muuttamiseksi ja nollan tapaturman tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2022 harmonisoidun laskentatavan tapaturmataajuus oli 8,3 (8,8).

Vuonna 2023 jatkamme pitkän aikavälin kasvustrategiamme toteuttamista samalla, kun parannamme toimintavarmuuttamme. Kohoava korkotaso, markkinoiden jatkuva epävakaisuus ja hintainflaatiopaineet vaikuttavat negatiivisesti kysyntänäkymiimme. Vastataksemme näihin haasteisiin sekä rakentaaksemme vakaan, kilpailukykyisen ja sopeutumiskykyisen yhtiön olemme käynnistäneet muutosohjelman, jolla pyritään 30 milj. euron vuotuisiin kustannussäästöihin. Muutosohjelman arvioitu nettovähennys on korkeintaan 400 työpaikkaa maailmanlaajuisesti.

Kasvun edistäminen systemaattisesti tärkeimpien tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden avulla, kapasiteetin optimointi sekä marginaaliemme suojaaminen ovat keskeisiä painopisteitämme vuosina 2023 ja 2024.

MEGATRENDIT

Energiatehokkaiden järjestelmien ja puhtaan veden kasvava tarve

Uponorilla on hyvät mahdollisuudet vastata energiatehokkaiden lämmitys- ja viilennysjärjestelmien sekä turvalliseen ja hygieeniseen vedenjakeluun tarjottavien vastuullisten ratkaisujen kasvavaan kysyntään. Neljä voimakasta globaalia megatrendiä kasvattavat Uponorin tuotteiden ja ratkaisujen kysyntää ja tukevat kasvustrategiaamme.

Turvallinen ja puhdas vesi

Veden laadulle on asetettu tiukat vaatimukset kaikissa olosuhteissa. Tämä kasvattaa veden säästämiseen, käsittelyyn ja jakeluun tarkoitettujen Uponorin korkealaatuisten putkien ja järjestelmien kysyntää. Turvallinen ja hygieeninen vedenjakelu lisää hyvinvointia, terveyttä ja tehokkuutta.

Energiatehokkaat järjestelmät

Energiamurros on reitti globaalien energiasektorin muutokselle fossiilisista polttoaineista hiilivapaaseen energiaan tämän vuosisadan jälkipuoliskolla. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuustoimien avulla voidaan saavuttaa 90 % hiilivähennystavoitteesta.

Nettonollatavoitteen saavuttamisessa auttavat ratkaisut

Hiilidioksidipäästöistä 30 % on lähtöisin rakennuksista, minkä takia tarvitaan vastuullisia lämmitysratkaisuja, jotka auttavat supistamaan päästöjä. Uskomme, että meneillään oleva energiakriisi kiihdyttää siirtymistä yhä energiatehokkaampiin järjestelmiin kasvattaen niiden kysyntää.

Tuottavuutta parantavat järjestelmät

Työvoimapula ja kustannusten nousu vaikuttavat tehokkaampien järjestelmien kysyntään. Helposti asennettavien ja asennusvalmiiden järjestelmien kysyntä onkin kasvanut asiakkaidemme toimialoilla, erityisesti rakennusteollisuudessa. Uponorilla on vuosien kokemus tuote- ja palveluinnovaatioissa, jotka auttavat asiakkaitamme toimimaan älykkäämmin ja nopeammin.

RATKAISUMME

Alan johtavat vastuulliset vesi-, sisäilmasto- ja yhdyskuntatekniset ratkaisut

Uponorin tuotevalikoima sisältää veteen, sisäilmastoon ja yhdyskuntatekniikkaan liittyviä järjestelmiä. Ratkaisumme soveltuvat niin uudis- kuin korjausrakentamiseen.

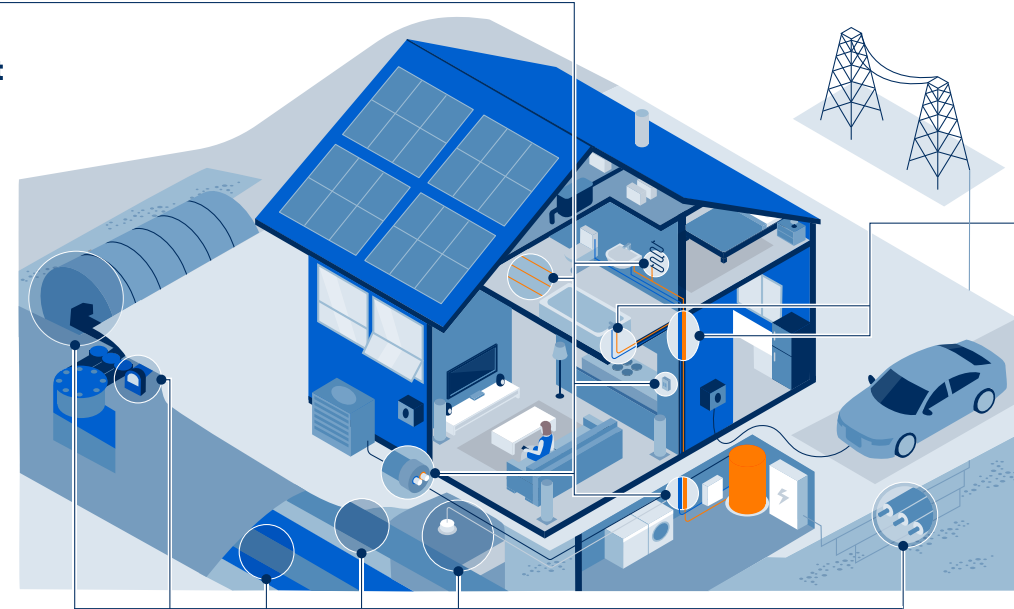
Vesi- ja sisäilmastoratkaisut

Tarjoamme asuinrakentamisen markkinoille laajan valikoiman kotien asumismukavuutta parantavia ratkaisuja. Ratkaisumme myös parantavat rakennuksen tehokkuutta oli kyseessä sitten omakotitalo tai suuri kerrostalo.

Ratkaisumme hygieeniseen vedenjakeluun ja energiatehokkaat lämmitys- ja viilennysjärjestelmämme ovat käytettävissä kaupallisesti ja soveltuvat yhtä hyvin toimistorakennuksiin, hotelleihin, urheiluhalleihin ja sairaaloihin kuin suuriin teollisiin

23 % Sisäilmastojärjestelmät

Lattialämmitys ja -viilennys
Älykkäät säätöjärjestelmät
Digitaalinen energianseuranta
Lämmitysyksiköt
Lämmönjakoputkistot
Jakotukijärjestelmät

22 % Yhdyskuntatekniikka

Viemärijärjestelmät
Hulevesijärjestelmät
Jäteveden puhdistamot ja säiliöt
Kaukolämpöputkistot
Kaapelinsuojaus
Paineputkijärjestelmät
Projektimvnti

55 % Käyttöviesijärjestelmät

Käyttöviesiputket
Talotekniikkahormit
Kiinteistöviemärintijärjestelmät

laitoksiinkin. Ratkaisumme takaavat miellyttävän työympäristön toimistoissa ja teollisuuslaitoksissa, vaikka asennus-, käyttö- ja huoltokustannukset ovatkin alhaiset. Hotelleihin asennetut ratkaisumme tarjoavat majoittujalle mahdollisuuden säätää esimerkiksi huoneen lämpötilaa itse. Sairaaloihin asennettavat ratkaisumme vastaavat tiukimpia hygieenisyyksvaatimuksia, mutta ovat silti myös miellyttäviä ja energiatehokkaita.

Kaupalliseen käyttöön tarkoitetut asennusvalmiit ratkaisumme on suunniteltu siten, että ne tehostavat rakentamista ja huoltotöitä. Asennusvalmiit käyttövesi- ja lattialämmityspuistikistot sekä tekniset seinät nopeuttavat rakennustöiden ja korjausrakentamisen etenemistä, ja myös käyttö ja huolto sujuvat helpommin ja nopeammin.

Yhdyskuntatekniset ratkaisut

Tarjoamme kunnille ja vesilaitoksille turvalliset ja tehokkaat ratkaisut veden jakeluun ja käsittelyyn. Yhdyskuntateknisiä ratkaisujamme ovat esimerkiksi lämmönjakoon, hulevesiin, viemärintiin, käyttöveteen, maanalaisten tilojen ilmanvaihtoon, jäteveden käsittelyyn, kaasunjakeluun sekä kaapeli- ja tietoliikenneyhteyksiin liittyvät järjestelmät. Projektipalvelumme toimittaa valmiiksi suunniteltuja, käyttövalmiita ratkaisuja kunnille, vesi- ja voimalaitoksille sekä kaupallisille ja teollisuusasiakkaille.

Lisätietoja Uponorin tuotteista ja palveluista löytyy Uponorin verkkosivustolta osoitteessa [uponorgroup.com](https://www.uponorgroup.com).

TALOTEKNIikka – EUROOPPA

Tunnettu brändi ja johtava portfolio tukevat vahvaa markkina-asemaa

- **LIKEVAIHTO 2022:** 599,2 milj. euroa
(43 % konsernin liikevaihdosta)
- **HENKILÖSTÖ:** 2 192
- **MARKKINA-ASEMA:** Johtava markkina-asema useissa maissa päätuoteryhmissä

Uponorin Talotekniikka – Eurooppa -divisioona toimittaa Euroopan markkinoille ratkaisuja juomaveden jakeluun, lämmitys- ja viilennysratkaisuja, asennusvalmiita ratkaisuja, ohjausjärjestelmiä, eristettyjä putkia ja jakotukkeja. Tuotantolaitoksemme sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Saksassa ja Puolassa.

Olemme merkittävä koko Euroopan laajuinen toimija aluelämpö-markkinoilla ja edelläkävijä PEX-putkien ja monikerrosputkien markkinoilla. Asemamme käyttövesi- ja sisäilmastoratkaisujen toimittajana on vakaa, ja meidät tunnetaan myös lattialämmitys-järjestelmistämme. Ratkaisujemme suunnittelussa on pyritty mahdollistamaan asiakkaidemme parempi tuottavuus ja vastuullinen toiminta.

Vahva markkina-asema tarjoaa etulyöntiaseman

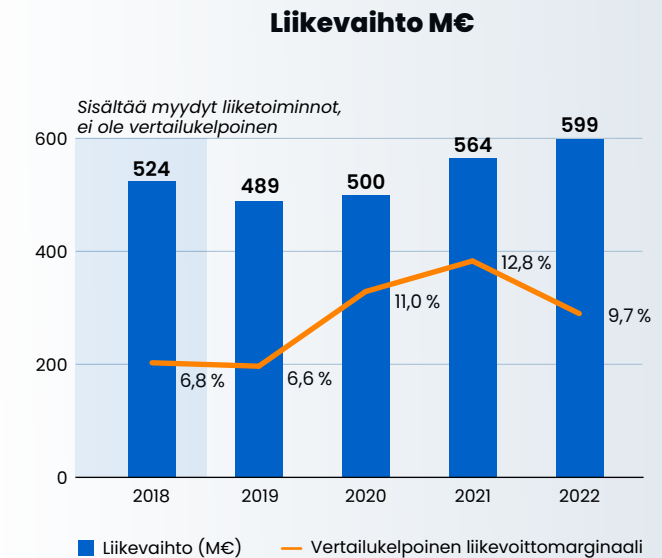
Strategiamme on hyödyntää vahvaa markkina-asemaamme vesijärjestelmien ja sisäilmastoratkaisujen kasvun maksimoimiseksi. Toimintamme keskiössä on tuoda markkinoille uusia tuot-

teita ja palveluita, jotka parantavat asiakkaidemme toimintojen vastuullisuutta ja kannattavuutta. Ydinliiketoiminnan mahdollisuuksien maksimointi toteutuu, kun panostamme valikoituihin, potentiaalisempiin markkinoihin, kuten Saksaan, Itävaltaan, Pohjoismaihin ja Espanjaan, missä markkina-asemamme on vahva, sekä Isoon-Britanniaan, Ranskaan ja Itä-Eurooppaan. Näemme kasvumahdollisuuksia myös eri tuotekategorioiden välisessä myynnissä sekä toimintatavan siirtämisessä komponenttien myynnistä kokonaisvaltaisten ratkaisujen toimitukseen. Maantieteellisesti tavoitteenamme on vahvistaa asemaamme esimerkiksi Ranskassa, Isossa-Britanniassa ja Italiassa aktiivisen myynnin ja valikoitujen yritysjärjestelyiden avulla. Pyrimme myös saamaan isomman jalansijan rivi- ja kerrostaloasuntojen, liike- ja julkisrakentamisen sekä korjausrakentamisen sektoreilla sekä kasvattamaan markkinaosuuttamme näillä sektoreilla.

Katsaus vuoteen 2022

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto oli 599,2 (564,2) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 6,2 prosenttia. Myynnin kasvua tukivat hinnoittelutoimet. Vuoden loppupuolella Uponoriin kohdistunut kyberhyökkäys vaikutti negatiivisesti liikevaihdon kehitykseen. Liikevaihdon positiivista kasvua tuki Capricorn S.A. -yrityskauppa. Orgaaninen kasvu oli 1,6 prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto oli 44,0 (65,9) milj. euroa, laskua vertailukaudesta -33,3 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevoitto oli

58,3 (72,0) milj. euroa. Vahvalla liikevaihdon kasvulla oli positiivinen vaikutus liikevoittoon, mutta se ei riittänyt kompensoimaan kyberhyökkäyksen vuoksi keskeytyneestä tuotannosta aiheutuneita alhaisempia myyntivolyymeja. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi Uponorin Venäjän toimintojen nettovarojen alaskirjaus ja siitä johtuneet kulut, joiden negatiivinen vaikutus liikevoittoon oli 11,4 milj. euroa.

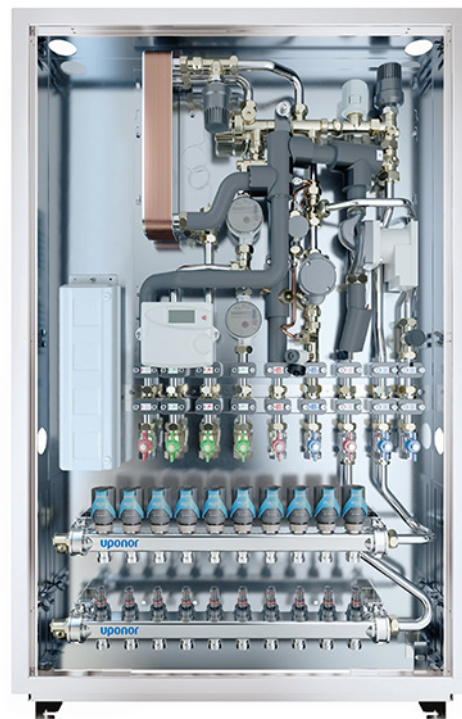
”Tavoittemme on olla Euroopan johtava vastuullisten integroitujen vesi- ja sisäilmastoratkaisujen toimittaja.”

VALOKEILASSA

Tuotteemme kuljettavat vettä yhdessä Euroopan vihreimmistä asuinalueista

Näyttävä kahdesta paritalosta ja kahdesta kerrostalosta koostuva asuinkortteli, jonka asuinpinta-ala on yhteensä 2 470 neliömetriä, rakennettiin Saksan Konstanzin piirikunnassa sijaitsevaan Allensbachiin. Rakennusmateriaaleina suosittiin paikallisia raaka-aineita, joten talot on rakennettu lähimetsien pyökistä valmistetuista Döbelholz-massiivipuulevyistä. Myös harmaat, hopeakuusesta valmistetut julkisivut on valmistettu läheisen Schwarzwaldin raaka-aineista.

Paikallisten rakennusmateriaalien käytön lisäksi tavoitteena oli luoda kestäviä, ekologisista ja energiatehokkaita rakennuksia, jotka tuottavat enemmän energiaa kuin kuluttavat. Tästä syystä juomaveden ja lämmönjakeluun valittiin **Uponorin Combi Port Pro -lämmitysyksiköt**. Ne vähentävät sekä energiantarvetta että hiilidioksidipäästöjä ja täyttävät korkeimmat juomaveden hygieniastandardit samanaikaisesti lisäten asukkaiden asuinmukavuutta. Näin Uponorin ratkaisut mahdollistivat osaltaan yhden Euroopan vihreimpien asuinalueiden rakentamisen.

TALOTEKNIikka – POHJOIS-AMERIikka

Johtava asema paikallisilla PEX-markkinoilla ainutlaatuisella tarjonnalla

- **LIKEVAIHTO 2022:** 479,8 milj. euroa (34 % konsernin liikevaihdosta)
- **HENKILÖSTÖ:** 1 036
- **MARKKINA-ASEMA:** Vesi- ja sisäilmastoratkaisuissa käytettävien PEX-putkien markkinajohtaja

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka -divisioona toimittaa PEX-putkia, lämmitys- ja viilennysjärjestelmiä, kiertovesijärjestelmiä, eristettyjä putkia ja sammutusjärjestelmiä Yhdysvaltojen ja Kanadan markkinoille. Pohjois-Amerikassa Uponorin merkki on laadun tae, ja sen asema on houkutteleva erityisesti PEX-putkien markkinoilla. Vuosien saatossa olemme onnistuneet luomaan hyviä kumppanuussuhteita kansallisten ja yksityisten tukkumyyjien kanssa. Uponorilla on tällä hetkellä kaksi tuotantolaitosta Pohjois-Amerikassa, ja siten se on yksi Uponorin tärkeimmistä tuotantopaikoista.

Laajennamme myyntikanaviemme ulottuvuutta

Pohjois-Amerikassa strategiaamme tukee keskeisten PEX-tuotteiden tuoma lisäarvo. Seuraavaksi tahdommekin laajentaa käyttövesi- ja sisäilmastoratkaisujemme valikoimaa hyödyntämällä kansainvälistä tarjontaamme sekä innovoimalla uusia tuotteita ja palveluita, kuten tarvike- ja palveluyhdistelmiä sekä asennusvalmiita palveluita. Laajentamalla myyntikanaviemme

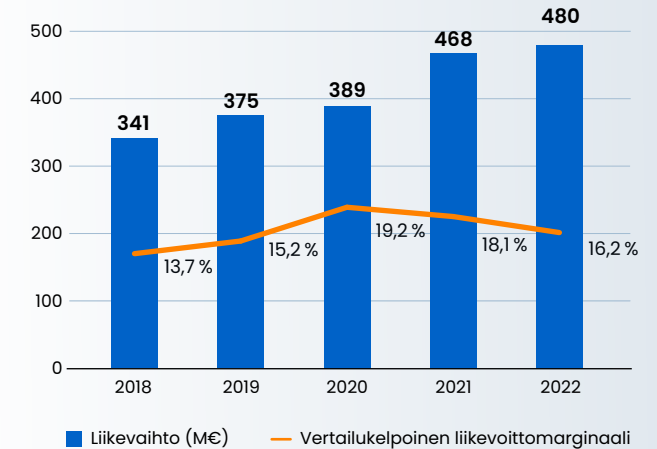
ulottuvuutta pystymme palvelemaan kaupallisia markkinoita paremmin, ja lisäksi tutkimme vähittäismyyntimarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia. Samanaikaisesti hyödynnämme myös markkinoiden kasvua ja kasvatamme markkinaosuuttamme keskittymällä kaupallisiin käyttövesi-, lämmitys- ja viilennysratkaisuihin. Asiakkaiden tarve korvata vanhat kupariputket uusilla, vastuullisilla vaihtoehdoilla tukee edelleen kasvuaamme Pohjois-Amerikassa.

Katsaus vuoteen 2022

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihto oli 479,8 (467,5) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 2,6 prosenttia. Liikevaihto laski Yhdysvaltain dollareina -8,8 prosenttia vertailukaudesta. Liikevaihdon kasvua tukivat hinnoittelutoimet ja suotuista myyntikauma. Yhtiöön vuoden lopussa kohdistunut kyberhyökkäys sekä nopea lasku uudiskohteiden määrässä omakotitalomarkkinoilla vuoden toisella puoliskolla vaikuttivat negatiivisesti liikevaihtoon.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 77,5 (84,5) milj. euroa, laskua vertailukaudesta -8,3 prosenttia. Yhdysvaltain dollareina liikevoitto laski -18,5 prosenttia. Parantunut toimintatehokkuus ja kustannusten hallinta vaikuttivat suotuisasti liikevoittoon. Kannattavuutta heikensivät tuotannon keskeytymisestä seurannut myyntivolyymin lasku sekä vähentynyt uudiskohteiden kysyntä omakotitalomarkkinoilla.

Liikevaihto M€

”**Laajennamme käyttövesi- ja sisäilmastoratkaisujemme tarjontaa hyödyntämällä kansainvälistä tarjontaamme sekä innovoimalla uusia tuotteita ja palveluita.**”

VALOKEILASSA

Vettä kuljettavat tuotteemme lisäävät asuinmukavuutta Society Orlandossa

Society Orlando on Floridaan, Orlandon liike-toimintakeskukseen rakennettava kahden tornitalon hanke, jonka kokonaispinta-ala on noin 140 000 neliömetriä. Hankkeen taustalla on Yhdysvalloissa toimiva kiinteistösijoittaja PMG, joka pyrkii vastaamaan kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen kysyntään. Hanke toteutetaan kahdessa vaiheessa: vuoden 2023 alkupuolella valmistuu ensin 26-kerroksinen tornitalo ja tämän jälkeen rakennetaan toinen, 16-kerroksinen tornitalo. Rakennuksiin tulee yhteensä 707 vuokra-asuntoa ja lisäksi noin 3 400 neliötä liiketiloja.

Ensimmäiseen tornitaloon asennettaviin LVI-ratkaisuihin lukeutuvat esimerkiksi katolle asennettava ilman ja veden hybridijärjestelmä, jossa kondensaattorissa jäähdytetty vesi johdetaan katolla olevasta jäähdytystornista Uponorin suurikokoisiin **PP-RCT-putkiin**. Ensimmäiseksi valmistuvan tornitalon mittavassa vesikiertojärjestelmässä on lähes 1 000 asennusvalmista **Uponorin Wirsbo hePEX-nousuputkea** ja putkissa 3 000 erillistä Uponor **ProPEX®-liitintä**.

Kotitalouksien vesijärjestelmässä käytetään **Uponorin AquaPEX®-putkia**. Uusien asennusvalmiisiin putkiin liittyvien palveluiden ansiosta urakoitsija on pystynyt pienentämään asennuskustannuksia noin 70 prosentilla.

UPONOR INFRA

Projektipalveluiden kysyntä kasvaa

- **LIKEVAIHTO 2022:** 312,8 milj. euroa (23 % konsernin liikevaihdosta)
- **HENKILÖSTÖ:** 850
- **MARKKINA-ASEMA:** Pohjoismaiden johtava toimija valikoiduissa yhdyskuntateknisissä tuotteissa ja palvelukategorioissa

Uponor Infra -divisioona toimittaa hulevesi- ja viemärijärjestelmiä, paineputkijärjestelmiä, kaukolämpöputkia, räätälöityjä ratkaisuja ja projektipalveluita kunnille, vesi- ja voimalaitoksille sekä teollisuudelle Itämeren alueella. Olemme alan johtava toimija Suomessa, ja tietyissä tuotekategorioissa asemamme on vahva myös muissa Pohjoismaissa. Olemme hiilijalanjälkeä pienentävien vastuullisten tuotteiden edelläkävijä.

Uponor Infra pystyy toimittamaan yhdyskuntatekniset ja teolliset ratkaisut suunnittelusta asennukseen. Vahvat kumppanuussuhteet Itämeren alueen merkittävimpien tukkumyyjien kanssa tukevat toimintojamme. Tuotantolaitoksemme sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa ja Puolassa.

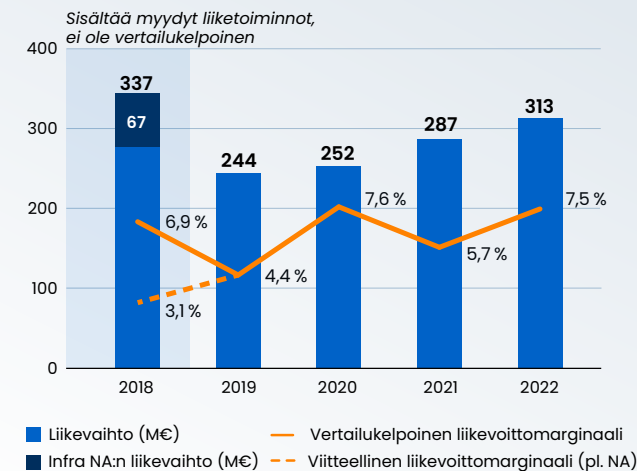
Projektipalveluiden asiantuntija

Uponor Infran osalta tärkein strateginen tavoitteemme on kasvattaa ydinliiketoimintaa maksimoimalla asiakkaille tuottamamme lisäarvo. Kasvua vauhditetaan ja kannattavuutta parannetaan panostamalla lisää ratkaisujen toimittamiskykyyn. Kannattavuutta parannetaan myös tuottavuutta kehittämällä.

Tulevina vuosina pyrimme saamaan paremman jalansijan Pohjoismaiden viemäri- ja hulevesiliiketoiminnassa sekä jätevesien käsittelyssä. Vuonna 2022 toimimme markkinoille ainutlaatuisen, vastuullisen sadevesiratkaisun, Uponor Stormwisen. Uponor Stormwise on markkinoiden kattavin sadevesiratkaisu, jonka ainutlaatuinen vedenkäsittelyjärjestelmä estää vesilähteiden saastumisen ja sisältää edistyneet järjestelmät tulvimisen ehkäisemiseksi. Ratkaisu sisältää Uponor Blue -tuoteryhmän tuotteita, jotka pienentävät hiilijalanjälkeä merkittävästi. Toimimme markkinoille myös uuden sukupolven Uponor IQ Blue -sadevesiputket. Tuotesarjan raaka-aineesta yli 50 prosenttia on sertifioidusta uusiutuvasta raaka-aineesta, mikä pienentää putkien hiilijalanjälkeä yli 70 prosenttia niiden koko käyttöiän aikana.

Lisäksi jatkamme siirtymää tuotteiden myyjästä kokonaisvaltaisten ratkaisujen toimittajaksi, ja vahvistamme suhdettamme tärkeimpiin asiakkaisiimme kohdentamalla markkinointia.

Liikevaihto M€

Katsaus vuoteen 2022

Uponor Infran liikevaihto oli 312,8 (286,8) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 9,1 prosenttia. Liikevaihdon kasvua tukivat hinnoittelutoimet kaikilla markkinoilla sekä positiivinen kehitys projektipalveluiden myynnissä. Vuoden loppupuolella yhtiöön kohdistuneella kyberhyökkäyksellä oli negatiivinen vaikutus liikevaihdon kehitykseen.

Uponor Infran liikevoitto oli 23,1 (16,2) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 42,8 prosenttia. Kannattavuuden suotuisaa kehitystä tukivat onnistuneesti jatkunut myyntijakauman muutos kohti korkeamman katteen teollisuusprojektimyyntiä. Hinnoittelutoimet kompensoivat kustannusten inflaatiokehitystä. Toiminnan tehostamisella oli myös positiivinen vaikutus liikevoittoon.

” Tahdomme olla arvostetuin kumppani vastuullisten yhdyskuntateknisten ratkaisujen alalla.”

VALOKEILASSA

Tuotteemme kuljettavat vettä ja tukevat kalanviljelylaitoksen hiilijalanjäljen pienentämistavoitetta

Andfjord Salmon AS on norjalainen kalanviljelylaitos, jonka tavoitteena vuonna 2022 oli rakentaa vastuullisesti ja kalojen tarpeet huomioiden toimiva kuivan maan kalanviljelylaitos, jonka ympäristöjalanjälki on mahdollisimman pieni. Laitoksen patentoitu suunnitelma perustuu meriveden kierrätykseen, jossa yhdistetään perinteisen verkkoallasviljelyn ja kuivan maan lohenkasvatuksen parhaat puolet. Kuivan maan altaat sijaitsevat merenpinnan alapuolella, minkä ansiosta Andfjord Salmonin vesikiertojärjestelmä kuluttaa vain vähän energiaa ja myös käyttökustannukset ovat suhteellisen alhaiset.

”Lohilla on altaissa riittävästi tilaa ja puhdasta, hapekasta vettä. Näin luodaan lohen kasvuille parhaat mahdolliset olosuhteet”, selittää Andfjord Salmonin Martin Rasmussen.

Uponor toimitti kaikki kuivan maan altaan **tulo- ja poistovesiputket**. ”Uponorilla on pitkä kokemus teollisten ratkaisujen toimittajana.

Olemme toimittaneet tulo- ja poistovesiputkia asiakkaillemme eri puolilla maailmaa, mutta tämä on ensimmäinen kuivan maan kalanviljelylaitokseen toimittamamme ratkaisu”, paljastavat Uponorin projektipalveluiden Christian Vestman ja Uponor Infra AS:n Geir-Are Berg.

Uponorin projektipalvelut toimittavat tyypillisesti käyttövalmiita ratkaisuja, jotka sisältävät esimerkiksi yksityiskohtaisen suunnitelman, tekniset suunnitelmat, materiaalit, asennuksen ja työnjohton. Usein ne sisältävät myös kokonaishankkeeseen liittyvät yhdyskuntatekniset työt, kuten kaivaukset, räjäytystyöt, ruoppauksen ja putkien upottamisen. Projektipalveluiden tyypillisiä asiakkaita ovat käyttö- ja jätevesien käsittelylaitokset sekä raskaan teollisuuden toimijat ja kalanviljelylaitokset.

Konsernin laajennettu johtoryhmä

Vasemmalta: Goran Kovacev, Franciska Janzon, Thomas Fuhr, Sebastian Bondestam, Michael Rauterkus, Jennifer Hauschildt, Andres Caballero, Reetta Härkki ja Markus Melkko

Konsernin johtoryhmän jäsenet

Michael Rauterkus, toimitusjohtaja

- s. 1966, Saksan kansalainen, M.Sc. (BA)
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2021
- Johtoryhmän jäsen 21.8.2021 alkaen
- Uponorin osakkeita: 12 300
- **Tärkeimmät luottamustehtävät**
- Hallituksen jäsen, Oras Invest, 2020–06/2021
- Neuvottelukunnan puheenjohtaja, SLV GmbH, 2017–
- **Työkokemus**
 - Toimitusjohtaja, Grohe Ag, 2015–2019; useita johtotehtäviä Grohe-konsernissa 2006–2015
 - Pohjois- ja Manner-Euroopasta vastaava johtaja, Hasbro, Inc., 2004–2006
 - Useita johtotehtäviä Euroopassa, Levi Strauss & Co., 1997–2004
 - Myynnin johtotehtäviä, Kraft Jacobs Suchard (nykyisin Mondelez), 1990–1997

Sebastian Bondestam, johtaja, Uponor Infra

- s. 1962, Suomen kansalainen, DI
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2007
- Johtoryhmän jäsen 1.4.2007 alkaen
- Toimitusjohtajan sijainen, 2010–
- Uponorin osakkeita: 27 415
- **Tärkeimmät luottamustehtävät**
- Johtaja, TEPPFA, the European Plastic Pipe and Fittings Association, 2022–
- Hallituksen puheenjohtaja, NPG, the Nordic Plastic Pipe Association, 2020–
- Hallituksen varapuheenjohtaja ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja, Glaston Oyj, 2018–
- **Työkokemus**
 - Tuotanto- ja logistiikkajohtaja, Uponor Oyj, 2007–
 - Johtaja, Yhdyskuntatekniikka, Uponor Oyj, huhtikuu 2013–kesäkuu 2013
 - Tuotanto- ja logistiikkajohtaja, Talotekniikka - Eurooppa, Uponor Oyj, 2007–2013
 - Useita johtotehtäviä eri regiooneissa, Tetra Pak konserni, 1991–2007

Andres Caballero, johtaja, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka

- s. 1974, Yhdysvaltain kansalainen, M.Sc. (Engineering)
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2022
- Johtoryhmän jäsen 25.7.2022 alkaen
- Uponorin osakkeita: 0
- **Työkokemus**
 - Perustaja, Buendia Productions LLC, 2019–
 - Perustaja-johtaja, ArtixMind LLC, 2019–2022
 - Perustaja-osakas, Kimerance Consulting Group S.A., 2018–2022
 - Koti- ja rakennusteknologijahtaja, Honeywell, 2008–2018
 - Markkinajohtaja, Americas-divisioona, Topcon-Danfoss yhteisyritys, 2005–2008

Thomas Fuhr, teknologiajohtaja

- s. 1965, Saksan kansalainen, M.Sc. (Mech. Eng.)
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2022
- Johtoryhmän jäsen 1.10.2022 alkaen
- Uponorin osakkeita: 0
- **Työkokemus**
 - Yhteistoimitusjohtaja (Co-CEO), Grohe AG, 2019–2022
 - Operatiivinen johtaja ja varatoimitusjohtaja, Grohe AG, 2015–2019
 - Operatiivinen johtaja, Grohe AG, 2013–2015
 - Useita johtotehtäviä kehityksessä, valmistuksessa, laadussa, logistiikassa ja hankinnassa, Mercedes-Benz, 1989–2013

Jennifer Hauschildt, konsernin henkilöstöjohtaja

- s. 1969, Yhdysvaltain kansalainen, BA (Mathematics), MBA
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2014
- Johtoryhmän jäsen 1.4.2022 alkaen
- Uponorin osakkeita: 3 941
- **Tärkeimmät luottamustehtävät**
 - Hallituksen jäsen, MidWestOne Bank
 - Hallituksen jäsen, MidWestOne Financial Group Inc (MOFG)
 - Hallituksen jäsen, Minnesota High Tech Association
- **Työkokemus**
 - Henkilöstöjohtaja, Uponor, Inc., 2019–03/2022
 - Informaatioteknologijahtaja, Uponor, Inc., 2014–2019
 - Useita henkilöstöhallinnon ja informaatioteknologian johtotehtäviä, Thomson Reuters, 1993–2013

Markus Melkko, talousjohtaja

- s. 1975, Suomen kansalainen, DI, KTK
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2022
- Johtoryhmän jäsen 1.1.2022 alkaen
- Uponorin osakkeita: 3 052
- **Työkokemus**
 - Väliaikainen toimitusjohtaja, Tikkurila Oyj, 2021–2021
 - Talousjohtaja, Tikkurila Oyj, 2019–2021
 - Talousjohtaja, Unisport Saltex, 2017–2019
 - Talousjohtaja, Ekokem Oyj, 2015–2017
 - EVP, Business Development and Finance, Cleantech Industries Global N.V., 2014–2015
 - VP, Strategy and Business Development, Fazer Food Services, 2013–2014

Laajennetun johtoryhmän jäsenet

Goran Kovacev, johtaja, Talotekniikka – Eurooppa

- s. 1979, Saksan kansalainen, MBA
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2019
- Johtaja, Talotekniikka – Eurooppa, 9/2022–
- **Työkokemus**
 - Euroopan myyntijohtaja, 2021–2022; Keski- ja Itä-Euroopan sekä kansainvälisten markkinoiden myynti- ja markkinointijohtaja, 2019–2021, Uponor GmbH
 - Useita myynnin johtotehtäviä, Hilti Group, 2009–2019

Franciska Janzon, konserniviestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja

- s. 1972, Suomen kansalainen, KTM
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2022
- Konserniviestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, 3/2022–
- **Työkokemus**
 - Johtaja, konserniviestintä, sijoittajasuhteet ja brändi, Ramirent Oyj, 2007–2022
 - Päällikkö, konserniviestintä, sijoittajasuhteet ja brändi, Konecranes Oyj, 1999–2007

Reetta Härkki, lakiasiaintohtaja

- s. 1965, Suomen kansalainen, oikeustieteen maisteri, varatuomari
- Konsernin palveluksessa vuodesta 2008
- Lakiasiaintohtaja, Uponor Oyj, 7/2022–
- **Työkokemus**
 - Senior Legal Counsel, Nokia Oyj, 2001–2008
 - Päälakimies, Sonera Zed Ltd, 2000–2001
 - Avustava päälakimies, Sonera Oyj, 1996–2000

Hallitus

Annika Paasikivi

s. 1975, Suomen kansalainen, B.A., M.Sc. (Global Politics)

- Toimitusjohtaja, Oras Invest Oy ja toimitusjohtaja, Finow Oy
- Uponor Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, 13. maaliskuuta 2018–
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen, 19. maaliskuuta 2014–
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja
- Riippumaton yhtiöstä mutta ei riippumaton merkittävästä omistajasta

Tärkeimmät luottamustehtävät

- Kemira Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja, 2022–
- Varova Oy, Hallituksen jäsen, 2016–

Työkokemus

- Operatiivisen liiketoiminnan johtaja, Oras Invest Oy, 2011–2018
- Operatiivisen liiketoiminnan johtaja, Friitala Fashion Oy, 2009–2010
- Useita tehtäviä Varova Oy:ssä, 2003–2005

Omistaa Uponorin osakkeita: 52 118 ka ppaletta

Johan Falk

s. 1971, Ruotsin kansalainen, M.Sc. (Eng.), MBA

- Toimitusjohtaja, Asker Healthcare Group, 2012–
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen, 13. maaliskuuta 2018–
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä omistajista

Työkokemus

- Johtaja, Infection Control, Geringe Oy, 2011–2012
- Johtaja, Liiketoiminnan kehitys & toimitusjohtaja, BB Integration, B&B Tools, 2002–2010
- Johtaja, Liiketoiminnan kehitys, B&B Tools, 2001–2002

Omistaa Uponorin osakkeita: 6 423 kappaletta

Markus Lengauer

s. 1965, Itävallan kansalainen, M.Sc. (Eng.), Doctorate in Mechanical Engineering

- Uponor Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja, 13. maaliskuuta 2018–
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen, 17. maaliskuuta 2015–
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä omistajista

Tärkeimmät luottamustehtävät

- Oras Group, Hallituksen puheenjohtaja, 2019–

Työkokemus

- Toimitusjohtaja, Oras Group, 2017–2018
- Toimitusjohtaja, Rettig konserni ICC-divisioona, 2004–2013

Omistaa Uponorin osakkeita: 10 670 kappaletta

Michael G. Marchi

s. 1959, Yhdysvaltain kansalainen, B.S. (Marketing and Economics), MBA

- Toimitusjohtaja, MGM Executive Consulting
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen, 16. maaliskuuta 2020–
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä omistajista

Työkokemus

- Operatiivinen johtaja (COO), Lixil Water Technology Americas, 2015–2016
- Toimitusjohtaja, Grohe America, 2012–2013
- Liiketoimintajohtaja, Kohler Kitchen and Bath Americas, 2007–2011
- Liiketoimintajohtaja, Ann Sacks Tile & Stone, Kohler Company, 2003–2007
- Erilaisia johtotason tehtäviä GE, 1981–1996

Omistaa Uponorin osakkeita: 3 273 kappaletta

Pia Aaltonen-Forsell

s. 1974, Suomen kansalainen, VTM, MBA

- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen, 20. maaliskuuta 2017–
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä omistajista

Työkokemus

- Talousjohtaja, Ahlstrom-Munksjö Oyj, 2015–2019
- Talousjohtaja, Vacon Plc., 2013–2015
- Senior Vice President (SVP) Finance, IT and M&A, Building and Living Business Area, Stora Enso, 2012–2013
- SVP Group Controller, Stora Enso, 2009–2012
- Muita johto- ja asiantuntijatehtäviä Stora Enso -konsernissa 2000–2009 ja Corenso United:lla 1997–2000

Omistaa Uponorin osakkeita: 8 318 kappaletta

Susanne Skippari

s. 1974, Suomen kansalainen, KTM, ekonomi

- Henkilöstöjohtaja, KONE Oyj, 2017–
- Uponor Oyj:n hallituksen jäsen, 15. maaliskuuta 2022–
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä omistajista

Työkokemus

- Uuslaiteliiketoimintayksikön henkilöstöjohtaja, KONE Oyj, 2015–2017
- Talent Management -johtaja, KONE Oyj, 2007–2009 ja 2011–2015
- Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan alueen henkilöstöjohtaja, KONE Oyj, 2009–2011
- Erilaisia johtajatasen tehtäviä Nokia Oyj:ssä, 2002–2007

Omistaa Uponorin osakkeita: 1 360 kappaletta

1. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Uponor Oyj ("yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2020. Se löytyy osoitteesta www.cgfinland.fi. Yhtiö kuitenkin poikkeaa suosituksesta 15, jonka mukaan valiokunnassa on oltava vähintään kolme jäsentä. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa on kuitenkin kaksi jäsentä suosituksen mukaisen kolmen jäsenen sijasta yhtiön hallituksen päätöksen mukaisesti. Yhtiö katsoo, että riittävä asiantuntemus henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan osalta on turvattu kahdella jäsenellä, ja valiokunta voi halutessaan hakea näkemyksiä myös valiokunnan ulkopuolelta. Valiokunta on hallituksen päätöksentekoa valmisteleva ja avustava elin ja kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsitellään hallituksessa.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2020 raportointiosion mukaisesti. Selvitys annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tarkastusvaliokunta on käsitellyt tätä selvitystä 13.2.2023 pitämässään kokouksessa.

Yhtiö on erikseen verkkosivuillaan antanut Toimielinten palkitsemisraportin vuodelta 2022 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2020 raportointiosion mukaisesti, joka myös esitetään 17.3.2023 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle. 15.3.2022 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti muutetun Toimielinten palkitsemispolitiikan, jonka yhtiön hallitus oli hyväksynyt 9.2.2022. Toimielinten palkitsemispolitiikka esitetään yhtiökokoukselle vähintään neljän vuoden välein ja aina, kun siihen on tehty olennaisia muutoksia.

2. Hallinnointia koskevat kuvaukset

2.1 Varsinainen yhtiökokous

Osakkeenomistajat käyttävät valtaansa yhtiökokouksessa, joka on yhtiön ylin päättävä elin. Uponor Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään yhtiöjärjestyksen mukaan vuosittain ennen kesäkuun loppua. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää silloin kun hallitus pitää sitä tarpeellisena tai lain vaatimissa tilanteissa.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa päätetään:

- yhtiöjärjestyksen muuttamisesta
- tilinpäätöksen vahvistamisesta
- osingonjaosta
- osakeanneista
- yhtiön omien osakkeiden hankinnasta ja luovuttamisesta
- osake- ja optio-ohjelmista
- hallituksen jäsenten valinnasta ja heidän palkkioistaan
- yhtiön tilintarkastajan valinnasta ja tilintarkastajan palkkiosta.

Varsinainen yhtiökokous 2022

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 15 maaliskuuta 2022. Ennakoäänestykseen oli osallistunut yhteensä 396 osakkeenomistajaa edustaen noin 48 300 034 yhtiön osaketta ja ääntä. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin vuoden 2021 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Lisätietoja koskien varsinaista yhtiökokousta on saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/hallinto/yhtiokokous-2022

2.2 Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan yhden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa sen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, jossa heidät valitaan, ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenet voidaan valita tai erottaa ainoastaan osakkeenomistajien yhtiökokouksessa tekemällä päätöksellä. Hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää ei ole rajoitettu eikä hallituksen jäsenillä ole erikseen määriteltyä eläkeikää. Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Tehtävät

Osakeyhtiölain mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa hallitus. Hallituksen tärkein tehtävä on ohjata konsernin strategiaa tavalla, joka pitkällä aikavälillä luo edellytykset konsernille asetettujen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiselle sekä arvon tuottamiselle osakkeenomistajille ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Lakisääteisten tehtäviensä lisäksi hallitus päättää kaikista muista merkittävistä asioista.

Hallituksen työjärjestyksen mukaan hallitukselle kuuluvat muun muassa:

- a. hallituksen ja johtoryhmän menettelyohjeiden käsittely ja vahvistaminen vuosittain
- b. konsernin arvojen hyväksyminen ja niiden toteuttamisen valvonta
- c. konsernin strategian hyväksyminen ja sen toteuttamisen ja päivittämisen valvonta

- d. yhtiön osingonjakopolitiikasta päättäminen
- e. osingonjakoa sekä osingon määrää ja maksupäivää koskevan ehdotuksen laatiminen yhtiökokoukselle
- f. konsernin strategiaan perustuvan vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin hyväksyminen sekä niiden toteuttamisen valvonta
- g. investointien vuosittaisen enimmäismäärän sekä tämän enimmäismäärän ylittävien investointien hyväksyminen
- h. investointien ja leasing-järjestelyjen hyväksyminen, kun niiden nykyarvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan
- i. yritysostojen, yhteisyritysten, yhteistyö- ja lisenssijärjestelyjen sekä omaisuuden myynnin hyväksyminen, kun liiketapahtuman arvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan
- j. konsernin yleisen organisaatiorakenteen hyväksyminen
- k. yhtiön toimitusjohtajan nimittäminen ja erottaminen sekä toimitusjohtajasopimuksen ehdoista päättäminen
- l. yhtiön toimitusjohtajan vuosipalkan valmistelu ja hyväksyminen
- m. johtoryhmän jäsenten nimittämisen ja erottamisen hyväksyminen
- n. johtoryhmän jäsenten vuosipalkkioiden hyväksyminen
- o. yhtiön toimitusjohtajaa koskevan seuraajasuunnitelman valmistelu ja hyväksyminen
- p. johtoryhmän jäseniä koskevien seuraajasuunnitelmien hyväksyminen
- q. osavuositarkastusten, puolivuositarkastuksen, vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksyminen
- r. ulkoisen tilintarkastajan tapaaminen vähintään kerran vuodessa suljetussa istunnossa ilman johtoa
- s. ehdotusten valmisteleminen yhtiökokoukselle

- t. yhtiön toimitusjohtajan, hallituksen jäsenten ja hallituksen puheenjohtajan toiminnan vuosittainen arviointi
- u. konsernin laaja-alaisten politiikkojen, Uponorin arvoihin liittyvien politiikkojen sekä lakeihin liittyvien politiikkojen hyväksyminen hyväksyminen
- v. muut hallituksen puheenjohtajan tai yhtiön toimitusjohtajan esittämät asiat.

Hallitus kokoontuu keskimäärin kymmenen kertaa vuodessa. Jotkin kokouksista voivat olla puhelinkokouksia tai muunlaisia etäkokouksia. Kokouksista kaksi tulisi järjestää liiketoimintayksikössä, kulloinkin eri yksikössä. Hallitus voi myös milloin tahansa kokoontua ilman yhtiön johtoa ja tehdä päätöksiä pitämättä kokousta. Kokouksista pidetään englanninkielistä pöytäkirjaa.

Hallitus 2022

Maaliskuun 2022 varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen seuraavat kuusi jäsentä:

- Pia Aaltonen-Forsell, s. 1974, VTM, MBA, talousjohtaja, Outokumpu Oyj, Uponorin hallituksen jäsen 2017 lukien
- Johan Falk, s. 1971, M.Sc. (Eng.), MBA, toimitusjohtaja, Asker Healthcare Group, Uponorin hallituksen jäsen 2018 lukien
- Markus Lengauer, s. 1965, M.Sc. (Eng.), Doctorate in Mechanical Engineering, hallituksen puheenjohtaja, Oras Group, Uponorin hallituksen jäsen 2015 lukien
- Michael G. Marchi, s. 1959, B.S. (Marketing and Economics), MBA, toimitusjohtaja, MGM Executive Consulting, Uponorin hallituksen jäsen 2020 lukien
- Annika Paasikivi, s. 1975, B.A., M.Sc. (Global Politics), toimitusjohtaja, Oras Invest Oy ja toimitusjohtaja, Finow Oy, Uponorin hallituksen jäsen 2014 lukien
- Susanne Skippari, s. 1974, KTM, ekonomi, henkilöstöjohtaja, KONE Oyj, Uponorin hallituksen jäsen 2022 lukien.

Annika Paasikivi valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja Markus Lengauer varapuheenjohtajaksi. Hallituksen oman arvioinnin perusteella kaikki yhtiön hallituksen nykyiset jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja kaikki hallituksen jäsenet, lukuun ottamatta Annika Paasikiveä, ovat riippumattomia myös merkittävistä osakkeenomistajista. Annika Paasikivi ei ole riippumaton Oras Invest Oy:stä, joka on merkittävä yhtiön osakkeenomistaja, koska hän toimii Oras Invest Oy:n toimitusjohtajana.

Vuonna 2022 hallitus piti yhteensä 28 kokousta. COVID-19 pandemia sekä siihen liittyvät matkustusrajoitukset yhä vaikuttivat hallituksen kokousten käytännön järjestelyihin. Seitsemän kokousta pidettiin fyysisinä kokouksina ja loput 21 kokousta järjestettiin

täysin etäyhteyden välityksellä Microsoft Teamsin kautta. Vuonna 2022 yksi kokous pidettiin liiketoimintayksikössä. Poissaoloja kirjattiin yhteensä 5, joista 1 Markus Lengaurille, 1 Michael Marchille ja 3 Susanne Skipparille. Hallitus teki lisäksi seitsemän päätöstä pitämättä kokousta.

Vuonna 2022 normaalien lakimääräisten, hyvän hallintotavan ja työjärjestyksen mukaisten tehtäviensä lisäksi hallitus keskittyi uuden strategian seurantaan ja siihen tarvittaviin mahdollisiin muutoksiin nopeiden makrotaloudellisten olosuhteiden muuttuessa (kuten esimerkiksi poistuminen Venäjältä, mahdolliset raaka-aineiden ja energian rajoitteet). Hallituksen huomiosta iso osa suuntautui myös johdon seuraajasuunnitteluun, kun yhtiö toivotti tervetulleeksi 5 uutta jäsentä johtoryhmään. Vuoden loppupuolella hallitus keskittyi tukemaan kyberhyökkäyksen hallintaa ja siitä toipumista.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Hallituksen kokoonpanoa suunniteltaessa yhtiön nimitystoimikunta arvioi hallituksen kokoonpanoa yhtiön nykyisen ja tulevan liike-toiminnan tarpeiden näkökulmasta sekä ottaa huomioon hallituksen monimuotoisuuden.

Hallituksen monimuotoisuutta tarkastellaan eri näkökulmista. Uponorin hallituksen jäsenillä tulee olla riittävä ja toisiaan täydentävä kokemus ja osaaminen Uponorin liiketoiminnan kannalta tärkeimmiltä toimialoilta ja markkinoilta. Lisäksi olennainen tekijä on jäsenten henkilökohtaiset ominaisuudet ja niiden monimuotoisuus.

Osaamisalueet

- Yrityksen arvонуontiprosessien tuntemus
- Toimiala
- Keskeiset markkinat ja teknologiat
- Talous ja rahoitus
- Hyvä hallintotapa

Personal characteristics

- Ammatti
- Koulutus
- Sukupuoli
- Ikä
- Luonne

Tavoite:

Yhtiön tavoitteena on, että hallituksessa ovat edustettuina monipuolisesti eri toimiala- ja markkinaosaaminen, eri ammatti- ja koulutustaustat, laaja ikäjakauma ja molemmat sukupuolet. Sukupuolijakauman osalta tavoitteena on, että kumpaakin sukupuolta on edustettuna vähintään kaksi jäsentä. Tavoite saavutettiin hyvin vuonna 2022.

Monimuotoisuusperiaatteiden toteutumista seurataan ja niistä raportoidaan yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetuissa selvityksessä.

2.3 Hallituksen valiokunnat

2.3.1 Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on

- Seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia ja että raportointiprosessi tuottaa oikeaa tietoa, käsitellä poikkeukselliset ja olennaiset erät ja niiden kirjaus sekä hyväksyä tärkeät laskentaperiaatteet
- Tarkastaa ja valvoo vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen, puolivuositarkastuksen sekä osavuositarkastusten laatua ja integriteettiä
- Seurata yhtiön taloudellista tilaa ja maksukykyisyyttä sekä valmistella asioita ja ehdotuksia hallitukselle tarpeen mukaan
- Seurata konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, suunnitelmia ja prosesseja
- Tarkistaa yhtiön antama selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka sisältää kuvauksen taloudellisen raportoinnin prosessiin liittyvistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- Hyväksyä sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma ja budjetti, antaa ohjeita sisäiselle tarkastukselle ja tarkastaa ja seurata sisäisen tarkastuksen toimintoja, suunnitelmia ja raportteja, saada sisäisen tarkastuksen tilanneraportteja kussakin kokouksessa sekä tavata sisäinen tarkastaja vähintään kahdesti vuodessa
- Tarkastaa ulkoisen tilintarkastuksen suunnitelma ja seurata tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, hyväksyä ulkoisen tilintarkastuksen budjetti sekä erilliset toimeksiannot, jotka ylittävät tarkastusvaliokunnan erikseen asettamat rajat

- Tavata ulkoinen tilintarkastaja neljännesvuosittain ja tarkastaa kaikki ulkoisen tilintarkastajan antamat olennaiset raportit
- Arvioida lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista tarkastettavalle yhtiölle
- Valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus
- Seurata yhtiön sovellettavien lakien ja säännösten sekä yhtiön eettisen ohjeiston noudattamista ja
- Tavata yhtiön johtoa, erityisesti toimitusjohtajaa ja talousjohtajaa, mutta myös muita sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaavia henkilöitä.

Tarkastusvaliokunnan kokousten kutsu ja materiaalit lähetetään hallituksen jäsenille, joilla kaikilla on oikeus osallistua tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Tarkastusvaliokunta 2022

Hallitus päätti maaliskuussa 2022 jatkaa tarkastusvaliokunnan toimintaa työjärjestyksen säilyessä ennallaan. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Pia Aaltonen-Forsell, Markus Lengauer sekä Michael G. Marchi. Pia Aaltonen-Forsell valittiin valiokunnan puheenjohtajaksi.

Valiokunta piti vuoden 2022 aikana viisi kokousta, joista kaksi pidettiin fyysisinä kokouksina ja loput kolme pidettiin etäyhteyden välityksellä Microsoft Teamsin kautta. Poissaoloja ei kirjattu lainkaan.

2.3.2 Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaan palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on:

- valmistella toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten nimitykset sekä niihin liittyvät työsuhteen ehdot
- valmistella tarpeen mukaan hallituksen käsittelyyn tulevia henkilöstöön, ylimmän johdon arviointiin ja seuraajasuunnitteluun liittyviä kysymyksiä
- valmistella toimitusjohtajan ja muun johdon palkkausta ja muita taloudellisia etuja koskevia asioita
- valmistella yhtiön palkitsemisjärjestelmiä koskevia asioita
- arvioida toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemista, sekä huolehtia palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuudesta
- tarkastaa palkka- ja palkkioselvitys
- vastata palkka- ja palkkioselvitykseen liittyviin kysymyksiin yhtiökokouksessa.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta 2022

Hallitus päätti maaliskuussa 2022 jatkaa henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan toimintaa työjärjestyksen säilyessä ennallaan. Valiokunnan jäseniksi valittiin Annika Paasikivi (puheenjohtaja) ja Susanne Skippari.

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2022 aikana seitsemän kertaa eikä poissaoloja kirjattu lainkaan. Yksi kokous pidettiin fyysisenä kokouksena ja muut etäyhteyden välityksellä Microsoft Teamsin kautta.

2.3.3. Väliaikainen valiokunta

Hallitus voi ajoittain perustaa tilapäisiä valiokuntia parantaakseen entisestään hallituksen työskentelyn tehokkuutta. Hallitus perusti vuonna 2022 väliaikaisen valiokunnan valmistelemaan strategisia asioita hallituksen arvioitavaksi. Väliaikaisen valiokunnan työ päättyi vuoden 2022 aikana.

Valiokunnan jäseniksi valittiin Pia Aaltonen-Forsell (puheenjohtaja), Markus Lengauer ja Annika Paasikivi. Väliaikainen valiokunta piti yhteensä 19 kokousta, jotka kaikki pidettiin etäyhteyden välityksellä. Valiokuntatyöstä maksetut palkkiot on raportoitu palkitsemisraportissa.

2.4 Nimitystoimikunta

Maaliskuun 2012 yhtiökokous päätti perustaa osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuvan pysyvän nimitystoimikunnan valmistelemaan hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevia ehdotuksia.

Nimitystoimikunnan tehtävänä on:

- valmistella yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen jäseniä koskeva ehdotus;
- valmistella yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden koskeva ehdotus;
- valmistella yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen puheenjohtajan nimittämistä koskeva ehdotus;
- etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaista;
- esitellä yhtiökokoukselle tehtävä hallituksen jäseniä ja jäsenten palkitsemisasioiden koskeva ehdotus.

Nimitystoimikuntaan valitaan kolme suurinta osakkeenomistajaa tai osakkeenomistajan edustajaa ja toimikuntaan kuuluu lisäksi asiantuntijajäsenenä hallituksen puheenjohtaja. Osakkeenomistajia edustavien jäsenten nimeämisoikeus oli niillä kolmella osakkeenomistajalla, jotka oli 30.4.2022 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon ja joiden osuus tämän osakasluettelon mukaan yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä oli suurin. Mikäli osakkeenomistaja, jolla on arvopaperimarkkinallain mukainen velvollisuus ilmoittaa tietyistä omistusmuutoksista (liputusvelvollinen omistaja), esittää varsinaista yhtiökokousta edeltävänä kalenterivuonna viimeistään huhtikuun 29. päivänä yhtiön hallitukselle asiaa koskevan kirjallisen vaatimuksen, lasketaan tällaisen osakkeenomistajan useisiin rahastoihin tai rekistereihin merkityt omistukset yhteen ääniosuutta laskettaessa. Mikäli kahdella suurimmista

osakkeenomistajista on sama määrä osakkeita ja ääniä ja molempien edustajaa ei voida nimittää nimitystoimikuntaan, päätös heidän välillään tehdään arvalla. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy osakasluettelon mukaan seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta.

Nimitystoimikunta on päätösvaltainen, kun enemmistö jäsenistä on paikalla. Nimitystoimikunnan päätökset tehdään yksimielisesti.

Nimitystoimikunnan ensimmäisenä koollekutsujana toimii hallituksen puheenjohtaja, ja toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Nimitystoimikunta 2022

Toukokuussa 2022 nimitetyt toimikunnan jäsenet ovat Ville Kivelä (Oras Invest Oy), Henrika Vikman (Nordea Funds Oy) ja Hanna Kaskela (Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma) sekä hallituksen puheenjohtaja Annika Paasikivi (asiantuntijajäsen). Toimikunnan jäsenet valitsivat Ville Kivelän puheenjohtajaksi. Toukokuussa 2021 nimitetyt toimikunnan jäsenet (Ville Kivelä (Oras Invest Oy), Henrika Vikman (Nordea Funds Oy) ja Reima Rytsölä (Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma)) jatkoivat työtään tammikuun 2022 loppuun saakka.

Nimitystoimikunta piti yhden kokouksen etäyhteyden välityksellä Microsoft Teamsin kautta ja teki lisäksi yhden päätöksen pitämättä kokousta aiemmalla kokoonpanolla (Ville Kivelä, Henrika Vikman ja Reima Rytsölä) tammikuussa 2022. Vuoden 2022 aikana nimitystoimikunta piti lisäksi 4 kokousta uudella kokoonpanolla (Ville Kivelä, Henrika Vikman ja Hanna Kaskela), joista 3 pidettiin

etäyhteyden välityksellä Microsoft Teamsin kautta ja yksi fyysisenä kokouksena. Poissaoloja kirjattiin yhteensä kolme (2 Ville Kivelälle ja 1 Henrika Vikmanille).

2.5 Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa johtoryhmän avustamana konsernin juoksevan hallinnon hoitamisesta. Hän toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia konsernin kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Toimitusjohtaja on myös johtoryhmän puheenjohtaja.

Toimitusjohtaja 2022

Yhtiön toimitusjohtajana toimi vuonna 2022 Michael Rauterkus (M.Sc. (BA), s. 1966).

Yhtiön toimitusjohtajan sijaisena vuonna 2022 toimi Sebastian Bondestam (DI, s. 1962).

2.6 Johtoryhmä

Johtoryhmä on pääasiassa vastuussa konsernin strategian laatimisesta ja toteuttamisesta. Merkittävät operatiiviset asiat käsitellään ja päätetään johtoryhmässä. Kukin johtoryhmän jäsen puolestaan vastaa oman vastuualueensa osalta konsernin juoksevien asioiden hoitamisesta.

Johtoryhmä käsittelee muun muassa seuraavia asioita:

- a. konsernin strategia ja sen toteuttaminen koko konsernissa
- b. budjetit, liiketoimintasuunnitelmat ja niiden toteuttaminen
- c. merkittävät organisaatiomuutokset ja muut sellaiset työolosuhteisiin liittyvät muutokset, jotka vaikuttavat suureen osaan yhtiön henkilöstöä, kuten
 - muutokset paikallisen tai alueellisen johtoryhmän kokoonpanossa
 - merkittävät rakennemuutokset yhtiön organisaatiossa
 - merkittävät irtisanomishjelmat
- d. johtoryhmän jäsenelle raportoitavien, ylemmässä johdossa tai yksikön johtotehtävissä toimivien henkilöiden nimittäminen ja erottaminen
- e. johdon (lukuun ottamatta johtoryhmän jäsenten) vuosipalkoista ja kannustinjärjestelmistä päättäminen
- f. investointien ja leasing-järjestelyjen hyväksyminen, kun niiden nykyarvo on yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainittujen rajojen puitteissa
- g. yritysostojen, yhteisyritysten sekä yhteistyö- ja lisenssijärjestelyjen hyväksyminen. Jos niiden arvo ylittää yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainitun rajan, johtoryhmä tekee hallitukselle asiaa koskevan ehdotuksen.
- h. konserniyhtiöiden muodostaminen tai purkaminen

- i. kiinteistöjen, juridisten yhtiöiden, osakkeiden ja muun omaisuuden myyminen yhtiön allekirjoitus- ja hyväksymisohjeessa mainittujen rajojen puitteissa
- j. alue- ja yksikkökohtaisten tulosten, markkinakehityksen ja kilpailuympäristön arviointi ja merkittävät korjaavat toimenpiteet (käsitellään johtoryhmän jokaisessa kokouksessa)
- k. tutkimus- ja kehitystoiminta sekä uuteen liiketoimintaan liittyvä priorisointi ja resursointi
- l. konsernin brändirakenteeseen liittyvät asiat
- m. oikeudenkäyntiasiat ja luonteeltaan merkittävät vaatimukset, myös alue- ja paikallistasolla
- n. kaikkien operatiivisten avainpolitiikkojen hyväksyminen
- o. muut hallituksen esittämät asiat.

Johtoryhmä valmistelee ehdotukset hallitukselle asioissa, jotka edellyttävät hallituksen päätöstä.

Johtoryhmä kokoontuu 8–12 kertaa vuodessa. Kokouksista pidetään vapaamuotoista pöytäkirjaa.

Johtoryhmän tavoitteena on päästä yksimielisyyteen käsiteltävistä asioista. Puheenjohtaja vahvistaa kokouksen päätökset.

Johtoryhmän jäsenet ja kokoukset 2022

Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja sekä seuraavat johtohenkilöt hallituksen päätöksen mukaisesti:

- Sebastian Bondestam, s. 1962, DI, johtaja, Uponor Infra
- Markus Melkko, s. 1975DI, KTK, talousjohtaja 1.1.2022 lukien
- Jennifer Hauschildt, s. 1969, BA (Mathematics), MB, henkilöstöjohtaja (CHRO) 1.4.2022 lukien
- Bill Gray, s. 1965, B.Com. (Finance and Marketing) & B.A., johtaja, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja johtoryhmän jäsen 10.1.2022 saakka
- John Reutter, s. 1971, B. Sc. (Accountancy), MBA, väliaikainen johtaja, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja väliaikainen johtoryhmän jäsen 10.1.2022 – 24.7.2022
- Andres Caballero, s. 1974, Yhdysvaltain kansalainen, M.Sc. (Engineering), johtaja, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka 25.7.2022 lukien
- Karsten Hoppe, s. 1971, M.Sc. (Industrial Engineering), MBA, Ph.D. (Business), johtaja, Talotekniikka – Eurooppa 30.9.2022 saakka
- Thomas Fuhr, s. 1965, Saksan kansalainen, M.Sc. (Mech. Eng.), teknologiajohtaja 1.10.2022 lukien

Vuonna 2022 johtoryhmä kokoontui virallisesti kahdeksan kertaa, jonka lisäksi johtoryhmä kokoontui laajemman ryhmän kesken viikoittain (yhteensä 39 kertaa).

2.7 Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten sekä heidän määräysvalta-yhteisöjensä osakeomistukset

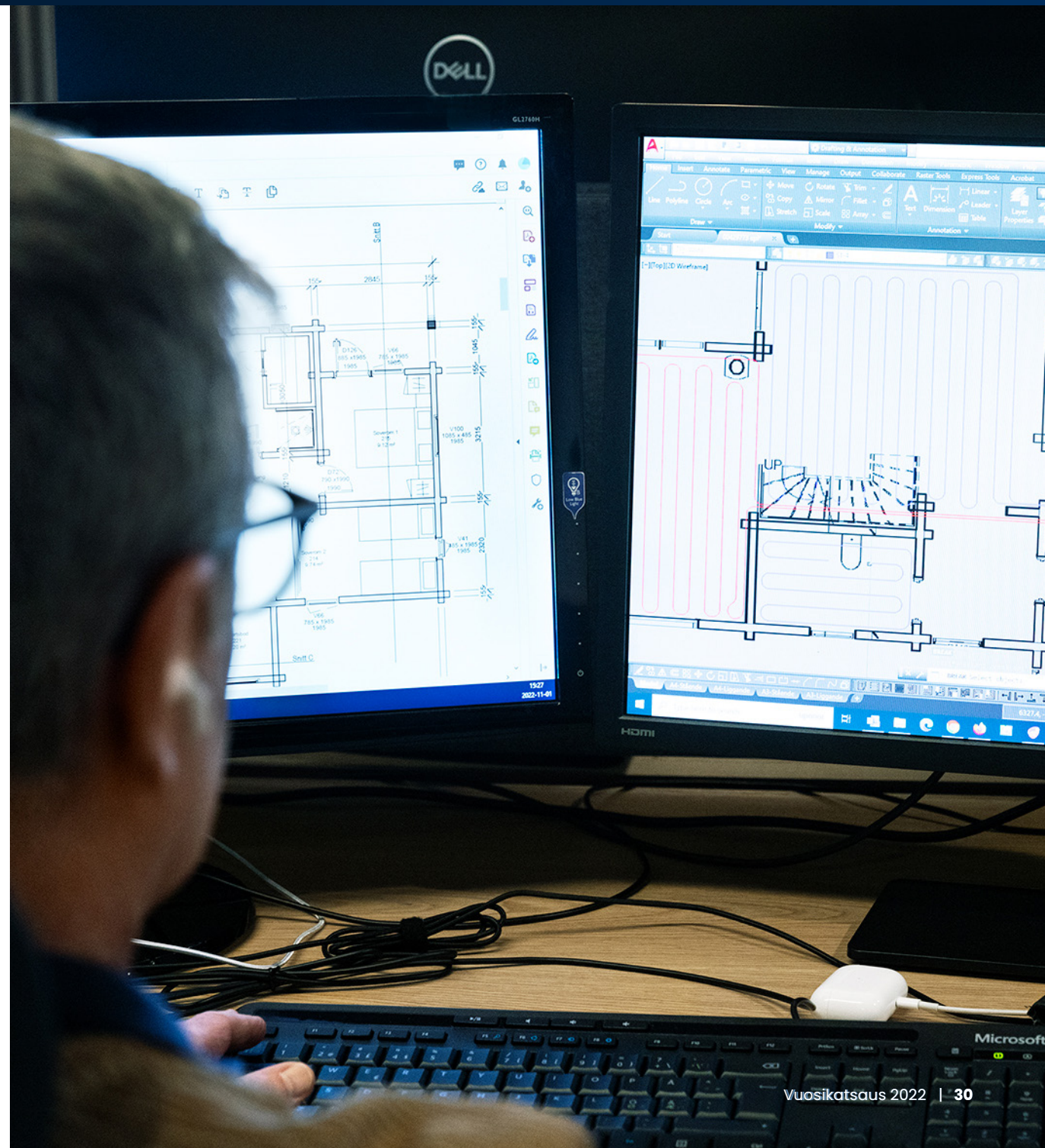
Yhtiön johdon omistamat osakkeet vuonna 2022

Hallitus

Nimi	Asema	Pvm	Osakkeet
Aaltonen-Forsell, Pia	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	6 674 8 318
Falk, Johan	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	5 063 6 423
Lengauer, Markus	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	9 026 10 670
Lindholm Casimir	Hallituksen jäsen (15.3.2022 saakka)	1.1. 15.3.	5 063 5 063
Marchi, Michael G.	Hallituksen jäsen	1.1. 31.12.	1 913 3 273
Paasikivi, Annika	Hallituksen puheenjohtaja	1.1. 31.12.	49 284 52 118
Skippari, Susanne	Hallituksen jäsen (15.3.2022 lukien)	15.3. 31.12.	0 1 360

Johtoryhmä

Nimi	Asema	Pvm	Osakkeet
Bondestam, Sebastian	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	18 702 27 415
Caballero, Andres	Johtoryhmän jäsen (25.7.2022 lukien)	25.7. 31.12.	0 0
Fuhr, Thomas	Johtoryhmän jäsen (1.10.2022 lukien)	1.10. 31.12.	0 0
Gray, Bill	Johtoryhmän jäsen (10.1.2022 saakka)	1.1. 10.1.	14 491 14 491
Hauschildt, Jennifer	Johtoryhmän jäsen (1.4.2022 lukien)	1.4. 31.12.	3 941 3 941
Hoppe, Karsten	Johtoryhmän jäsen (30.9.2022 saakka)	1.1. 30.9.	9 150 20 469
Melkko, Markus	Johtoryhmän jäsen	1.1. 31.12.	3 052 3 052
Rauterkus, Michael	Toimitusjohtaja	1.1. 31.12.	12 300 12 300
Reutter, John	Väliaikainen johtoryhmän jäsen (10.1.-24.7.2022)	1.1. 24.7.	0 4 003

3. Kuvaukset sisäisen valvonnan menettelytavoista ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

3.1 Sisäisen valvonnan yleiskuvaus

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Uponor saavuttaa tavoitteensa, ja ne ovat linjassa konsernin strategian kanssa

- operaatioiden tehokkuuden
- taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden sekä
- voimassa olevia lakien ja säännösten noudettamisen näkökulmasta.

Konsernin sisäisen valvontajärjestelmän tavoitteena on liiketoimintatarpeiden ja valvonnan välinen tasapaino. Uponoring sisäinen valvontaympäristö on määritetty konsernin ohjeistuksien ja toimintaohjeiden kautta. Ne muodostavat sisäisen valvonnan perustan ja kuvaavat oleelliset toimenpiteet, joilla Uponorin tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavia riskejä pyritään hallitsemaan. Kaikkien Uponorin työntekijöiden odotetaan toimivan eettisesti, noudattavan Uponorin ohjeistuksia ja toimintaohjeita (mm. Code of Conduct) sekä suorittavan työtehtävänsä liittyvät kontrollitoimenpiteet.

Uponorin sisäisen valvonta perustuu kolmen puolustuslinjan malliin, jossa:

- Ensimmäinen linja riskien omistajina hallitsee päivittäisiä riskejä osana liiketoimintaa ja prosesseja
- Toinen linja tukee organisaation riskienhallintaa tarjoamalla ohjaustaja, konsultointia riskienhallinnan toteuttamiseksi
- Kolmas linja tarjoaa riippumatonta varmennusta sisäisen tarkastuksen myötä riskienhallinnan riittävästä tasosta.

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta on osa konsernin sisäisen valvonnan kokonaisjärjestelmää. Tavoitteena on varmistaa, että taloudellisen raportoinnin tuottama tieto on luotettavaa, kattavaa ja oikea-aikaista ja että tilinpäätös laaditaan voimassa olevien lakien ja säännösten, yleisesti hyväksyttyjen laatusperiaatteiden ja listayhtiöitä koskevien muiden vaatimusten mukaisesti.

Yhtiön konsernitilinpäätös laaditaan Euroopan yhteisön hyväksymän kansainvälisen IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaisesti. Tilinpäätös sisältää myös suomalaisen kirjanpitolain ja osakeyhtiölain vaatimat lisätiedot. Yhtiön tilinpäätös laaditaan noudattaen Suomessa yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita.

3.1.1 Valvontaympäristö

Konsernin valvontaympäristö luo perustan kaikille muille sisäisen valvonnan elementeille. Konsernitason toimintatavat ja sisäisen valvonnan periaatteet ohjaavat operatiivisia yksiköitä sitovina ohjeistuksina.

Konsernin taloushallinto koordinoi yhteistyössä liiketoimintayksiköiden talousorganisaation kanssa liiketoimintayksiköiden ja toimintojen työtä riittävien taloudellisten valvontatoimien kehittämiseksi. Lisäksi konsernin taloushallinto laatii johdon ja viranomaisten tarvitsemia raportteja ja koordinoi konsernin raportointiprosesseihin liittyvän sisäisen valvonnan toteutusta ja seurantaa sekä vastaa myös tilinpäätösstandardien tulkinnasta ja soveltamisesta konsernissa.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä konsernin sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta. Lisäksi tarkastusvaliokunta arvioi ja valvoo tilinpäätöksen,

vuosikertomuksen, puolivuositarkastuksen ja osavuositarkastusten laatua ja integriteettiä sekä yhtiön taloudellista asemaa. Lisäksi tarkastusvaliokunta seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, arvioi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja valmistelee tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen. Tarkastusvaliokunta arvioi ja valvoo myös sisäisen tarkastuksen toimintaa, suunnitelmia ja raportteja, sekä tapaa sisäistä tarkastajaa, tilintarkastajaa ja yhtiön johtoa sovituin väliajoin.

Toimitusjohtajan velvollisuus on huolehtia konsernin kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Talousjohtaja vastaa prosessitasolla taloudellisiin prosesseihin liittyvän sisäisen valvonnan toteutuksen ja seurannan valvonnasta.

Sisäinen tarkastus on osa konsernin sisäistä valvontajärjestelmää. Sen tarkoituksena on tukea hallitusta ja johtoa konsernin sisäisen valvonnan sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmän seurannassa. Sisäinen tarkastus tekee riippumattomia liiketoimintayksiköiden ja tytäryhtiöiden tarkastuksia, prosessiarviointeja sekä kohdennettuja tarkastuksia varmistaakseen, että kaikessa toiminnassa noudetaan konsernin sisäisiä periaatteita ja ohjeita sekä voimassa olevia lakeja ja säännöksiä.

3.1.2 Valvontatoimet, raportointi ja seuranta

Konsernin tavoitteena on sisällyttää valvonta kaikkeen päivittäiseen toimintaan. Valvontaan liittyviä välineitä ovat esimerkiksi neljän silmän periaate, työtehtävien eriyttäminen, hyväksyntävaltuudet ja konsernitason ohjeet. Valtontatoimia pyritään jatkuvasti parantamaan tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Lisäksi sisäinen tarkastus arvioi valvontatoimien tehokkuutta.

Konsernin taloushallinnon käsikirjassa asetetaan taloudellisen raportoinnin vaatimukset ja kuvaillaan konsernissa sovellettavat tilinpäätöksen laatusperiaatteet. Käsikirjan tarkoituksena on varmistaa jokaisen yksikön tilinpäätöksen asianmukaisuus, luotettavuus sekä yksiköissä laadittujen tilinpäätösten vertailukelpoisuus.

Yhtiö on kehittänyt yhteisen konserninlaajuisen valvontajärjestelmän ulkoista taloudellista raportointia, johdon raportointia ja rahoitusprosesseja varten. Valvontajärjestelmän tarkastuspisteet on rakennettu liiketoiminnan prosesseihin. Näillä keskeisillä valvontajärjestelmän elementeillä pyritään pienentämään taloudellisen raportoinnin tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä riskejä. Toimien tarkoituksena on varmistaa, että konsernissa voidaan kohtuudella luottaa siihen, että taloudellisen raportoinnin tuottama tieto on tarkkaa, oikea-aikaista ja kattavaa.

Yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän käyttö tukee prosessien ja valvonnan yhtenäisyyttä konsernissa. Taloudelliset raportit käsitellään ja analysoidaan paikallisilla talousosastoilla ennen kuin luvut syötetään konsernin yhteiseen konsolidointijärjestelmään. Paikallistasolla taloudellisen raportointiprosessin jatkuvaa valvontaa toteutetaan kaikissa yksiköissä osana päivittäistä toimintaa. Konsernitason valvonnasta vastaa konsernilaskenta. Sisäisessä valvonnassa havaitut puutteet raportoidaan johtoryhmälle ja hallitukselle. Mahdollisen erillisarvioinnin tekee sisäinen tarkastus, ja sen voi käynnistää yhtiön hallitus tai johto.

3.2 Riskienhallinnan yleiskuvaus

Riskienhallinta on järjestelmällinen tapa suojata yhtiön liiketoimintaan liittyvää omaisuutta ja tuloja menetyksiltä, jotta yhtiö saavuttaa tavoitteensa eikä sen toiminta keskeydy tarpeetomasti. Riskienhallintaan sisältyy myös riskinotto eli erilaisten mahdollisuuksien hyödyntäminen ottaen huomioon niiden riskituottosuhteen ja -odotukset.

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiö voi toteuttaa strategiaansa ja saavuttaa taloudelliset tavoitteensa sekä toisaalta suojella yhtiötä operatiivisilta vahingoilta, jotka saattavat estää näiden tavoitteiden saavuttamisen. Lisäksi riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yrityksen toiminnan jatkuvuus myös poikkeuksellisessa liiketoimintaympäristössä.

Yhtiön suurimmat riskitekijät on kartoitettu. Riskikartoitus suoritetaan kahdesti vuodessa, toisen ja neljännen kvartaalin aikana liiketoiminta-alueissa sekä valikoiduissa toiminnoissa. Liiketoiminta-alueiden tai eri toimintojen johtoryhmien vastuulla on tunnistaa riskit omilla vastuu alueillaan. Yhtiön pääperiaatteena on hallita tunnistettuja riskejä suoraan liiketoimintayksikössä tai toiminnossa. Tunnistettujen riskin omistajuus sekä seurantatoimet määrittelee asianmukainen johto yhtiön eri tasoilla. Rahoitusjohtaja on kokonaisvastuussa riskien tunnistamiseen liittyvästä prosessista sekä tulosten kokoamisesta konsernitason tasolla.

Rahoitusjohtaja tukee konsernin johtoryhmää riskienhallintapolitiikan ja -toimintaohjeiden laatimisessa sekä näihin liittyvien arviointi-, seuranta- ja raportointimenettelyjen kehittämisessä. Hän tukee myös liiketoiminta-alueita, yksiköitä ja konsernitoimintoja tarjoamalla näille riskienhallintaan liittyvää neuvontaa ja koulutusta. Lisäksi hän vastaa yhtiön globaalien "kaupallisten vakuutusohjelmien" järjestämisestä ja voimassaolosta.

Taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arviointi on osa konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisjärjestelmää. Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvä riskien arviointi käsittää seuraavat vaiheet:

- a. taloudellisen raportoinnin tavoitteiden asettamisen varmistaminen
- b. tavoitteiden saavuttamista estävien riskien arviointi ja hallinta.

Tavoitteet asetetaan sekä liiketoimintayksiköille että konsernitason toiminnoille. Riskit analysoidaan, jotta voidaan määritellä, miten niitä olisi hallittava. Riskien arviointiprosessissa tarkastellaan myös väärinkäytöksistä johtuvien olennaisten virheellisyyksien mahdollisuutta.

4. Muut tiedot

4.1 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumaton ja objektiivinen varmistus- ja neuvontatoiminto, joka parantaa Uponorin toimintaa ja tuottaa sille lisäarvoa. Sisäinen tarkastus on osa Uponorin sisäistä valvontajärjestelmää.

Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on tukea hallitusta ja johtoa yhtiön sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmän seurannassa. Sisäinen tarkastus arvioi ja parantaa edellä mainittujen toimintojen tehokkuutta järjestelmällisesti ja auttaa näin yhtiötä saavuttamaan tavoitteensa. Sisäinen tarkastus jakaa myös parhaita toimintatapoja konserniyhtiöiden välillä. Muiden ilmiäntokanavien ohella sisäisen tarkastuksen kautta konserniyhtiöt voivat ilmoittaa Uponorin johdolle mahdollisista väärinkäytöksistä.

Hallinnollisesti sisäinen tarkastus raportoi konsernin talousjohtajalle (CFO). Uponor on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen Ernst & Young Oy:lle 1.1.2014 alkaen.

Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ovat seuraavat:

- Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma tehdään talousjohtajan valvonnassa ja sen hyväksyy tarkastusvaliokunta. Johtoryhmä voi tehdä siihen muutoksia, mutta näistä on aina tiedotettava tarkastusvaliokuntaa.
- Jokaisesta sisäisestä tarkastuksesta tehdään tarkastusraportti, joka toimitetaan aina toimitusjohtajalle ja talousjohtajalle sekä tarkastuskohteesta riippuen myös muille johtoryhmän jäsenille. Myös tarkastuksen kohteena olleiden konserniyhtiöiden tai toimintojen edustajat saavat tarkastusraportin. Tämän lisäksi tarkastusraportti lähetetään tilintarkastajalle.
- Yhteenvetoraportit merkittävimmistä tarkastushavainnoista sekä johdon toimenpidesuunnitelmista esitellään tarkastusvaliokunnalle.
- Sisäiset tarkastajat tapaavat tarkastusvaliokunnan kerran vuodessa ilman Uponorin johdon edustajia.
- Sisäisen tarkastuksen työ on koordinoitu yhteistyössä Uponorin tilintarkastajien kanssa. Sisäiset tarkastajat ja tilintarkastajat tapaavat kaksi kertaa vuodessa, jolloin käydään läpi tarkastussuunnitelmat ja -havainnot.
- Vuonna 2022 tarkastukset kohdistuivat tytäryhtiöihin sekä konserninlaajuisiin prosesseihin.

4.2 Säännöstenmukaisuus

Uponorille toimiminen säännösten mukaan on aina ollut ensiarvoisen tärkeää; Uponor pyrkii kaikessa liiketoiminnassaan ylläpitämään ja edistämään korkeimpia oikeudellisia ja eettisiä laatumormeja. Uponorin toimintaohje (Code of Conduct) määrittää vaadittavat liiketoiminnan käytösmallit. Samalla se tarjoaa ohjeistukset yhteisiksi toimintatavoiksi kaikille Uponorin työntekijöille, esimiehille ja johtajille sen varmistamiseksi, että koko henkilöstö toimii vastuullisen liiketoiminnan edellyttämien eettisten standardien mukaisesti.

Kaikilla Uponorin sidosryhmillä on mahdollisuus muiden ilmoituskanavien ohella ilmoittaa myös anonymisti, ulkoisen palveluntarjoajan hallinnoimaan kanavaan epäilyistään toimintaohjeen vastaisesta käyttäytymisestä tai muusta mahdollisesta tämänkaltaisesta toiminnasta. Sisäisen ilmoituskanavan lisäksi käytössä on ollut toukokuusta 2021 lähtien myös ulkoisille sidosryhmille tarkoitettu anonymi ilmoituskanava. Kaikkia sidosryhmiä, etenkin henkilöstöä, on kannustettu ilmaisemaan mahdollisia huoliaan em. asioiden osalta. Kaikki ilmoitukset käsitellään ja tutkitaan tähän liittyvän sisäisen ohjeistuksen (Investigation Policy) mukaisesti täysin luottamuksellisesti ja korkeinta etiikkaa noudattaen.

Perusta Uponorin Compliance-toiminnoille sekä siihen liittyvät roolit ja vastuut on määritelty sen perustamiskirjassa (Compliance Charter). Konsernin päälakimiehellä on valvontavastuu konsernitasolla Compliance-toiminnosta ja Group Compliance Officer, joka raportoi konsernin päälakimiehelle, vastaa Compliance-toiminnon operatiivisesta toiminnasta. Compliance-valiokunta vastaa säännöstenmukaisen toiminnan valvonnasta ja johtamisesta Uponorilla ja päättää tutkinta- ja ratkaisusuosituksista. Compliance-valiokuntaan kuuluu talousjohtaja, konsernin päälakimies ja Group Compliance Officer. Compliance-valiokunta kokoontui 9 kertaa vuonna 2022.

Kaikki konsernin toiminnot osallistuvat erillisen työryhmän (Policy Management Group) myötä ja tietyin edellytyksin sisäisten toimintaohjeistusten hallinnointiin sekä säännöstenmukaisuuteen ja Compliance-toimintoon yleisesti liittyviin hankkeisiin. Vuoden 2021 loppupuolelta alkaen myös kukin Uponorin liiketoimintalueista on nimennyt edustajiaan (Division Compliance Delegates) Compliance-toimintoon liittyvien asioiden käsittelyyn.

4.3 Sisäpiirihallinto

Uponor Oyj noudattaa voimassa olevaa EU-säätelyä, erityisesti markkinoiden väärinkäyttöasetusta (EU 596/2016 "MAR") ja muita Euroopan arvopaperivalvontaviranomaisen ("ESMA") sääntöjä ja ohjeita. Lisäksi yhtiö noudattaa Suomen lainsäädäntöä, erityisesti arvopaperimarkkinalakia (746/2012 muutoksin) sekä rikoslakia (39/1889 muutoksin) mukaan lukien Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiri- ja muita ohjeita sekä Suomen Finanssivalvonnan ("FIVA") ja muiden viranomaisten standardeja ja ohjeita. Lisäksi Uponorilla on käytössä oma sisäpiiripolitiikka.

MAR:n määritelmän mukaisiin johtajiin kuuluvat hallituksen jäsenet ja seuraavat johtohenkilöt: toimitusjohtaja, talousjohtaja sekä muut johtoryhmän jäsenet. Yhtiö pitää kirjaa MAR:n määritelmän mukaisista johtajista ja heidän lähipiiristään. MAR edellyttää, että kaikki johtajat ja heidän lähipiirinsä ilmoittavat yhtiölle ja Finanssivalvonnalle omista tai omaan lukuunsa tekemistä yhtiön tai yhtiöön liittyvistä rahoitusinstrumenttien transaktioista. Ilmoitukset on tehtävä viipymättä ja viimeistään kolmen työpäivän kuluttua transaktiosta (T+3). Uponor julkistaa pörssitiedotteet johdon ja sen lähipiirin transaktioista MAR:n mukaisesti.

Uponor ei ylläpidä pysyvää sisäpiirirekisteriä. Sen sijaan kaikki sisäpiirihankkeisiin liittyvät henkilöt merkitään hankekohtaisiksi sisäpiiriläisiksi. Hankekohtaiset sisäpiirirekisterit laaditaan ja säilytetään kutakin hanketta tai tapahtumaa varten, jotka käsittävät sisäpiiritietoa, erillisen päätöksen perusteella. Kaikki Uponorin työntekijät, ulkopuolisten tahojen edustajat, sidosryhmät ja viranomaiset, joilla on sisäpiiritietoa hankkeesta tai pääsy hankekohtaisiin sisäpiiritietoihin, sekä henkilöt, jotka työskentelevät sisäpiirihankkeen toteuttamisessa, merkitään hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin.

Tulosjulkistusten (vuosi- ja puolivuositulokset, osavuositarkastukset, tilinpäätöstiedotteet) valmistelua tai säännöllistä pääsyä julkistamattomiin taloustietoihin ei pidetä sisäpiirihankkeena. Yhtiön määrittelemät henkilöt, joilla asemansa perusteella on tai joille on muutoin myönnetty oikeus päästä julkistamattomiin tulostietoihin, merkitään kuitenkin taloudellista tietoa saavien henkilöiden listaan yhtiön julkistamattomien tulostietojen arkaluontoisuuden vuoksi.

Uponor noudattaa ehdotonta kaupankäyntikieltoa (suljettu ikkuna -periaate), joka alkaa 30 kalenteripäivää ennen kutakin tulosjulkistusta ja tilinpäätöstiedotetta ja päättyy tällaisen katsauksen julkistamista seuraavan kaupankäyntipäivän päätteeksi. Suljettu kausi alkaa viimeistään kyseisen raportointijakson lopussa. Suljettu ikkuna -periaatetta noudatetaan sekä MAR:n määritelmän mukaiseen johtoon että taloudellista tietoa saaviin henkilöihin.

Uponorin sisäpiiripolitiikka on julkaistu yhtiön intranetissä. Kaikkien yhtiön työntekijöiden edellytetään toimivan näiden ohjeiden mukaisesti.

4.4 Tilintarkastus

Tarkastusvaliokunnan avustamana hallitus valmistelee ja tekee ehdotuksen ulkoiseksi tilintarkastajaksi, jonka varsinainen yhtiökokous valitsee. Ulkoisen tilintarkastajan on oltava Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Yhdessä tilintarkastajan kanssa yhtiön johto järjestää konserniyhtiöiden tilintarkastuksen paikallisen lainsäädännön kulloinkin edellyttämällä tavalla. Paikallisten yhtiöiden tilintarkastajat raportoivat suoraan tarkastamalleen juridiselle yhtiölle ja toimittavat kopion kustakin raportista konsernin taloushallinnolle liitettäväksi tarkastusrekisteriin.

Ulkoisen tarkastus 2022

Vuoden 2022 varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön tilintarkastajaksi tilikaudelle 2022 valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhtiön päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Anders Lundin.

Ulkoisen tilintarkastajan palkkiot vuoden 2022 lakisääteisistä tilintarkastuspalveluista olivat 874 991 euroa ja tilintarkastuksen liitännäispalveluista ja muista palveluista 16 012 euroa, yhteensä 891 003 euroa.

4.5 Lähipiiritoimet

Yhtiöllä on erityiset ohjeet lähipiiristä. Näiden ohjeiden tarkoituksena ja tavoitteena on määritellä lähipiiri ja lähipiiritoimet Uponor konsernissa sekä määritellä säännöt (i) oikealle päätöksentekomekanismille lähipiiritoimien osalta sekä (ii) sille, milloin nämä lähipiiritoimet on julkistettava.

Lähipiiri on määritelty IAS24 standardin mukaan. Yhtiö myös pitää kirjaa lähipiiriläisistään. Kaikkia lähipiiriläisiä on informoitu näistä ohjeista sekä velvollisuudesta ilmoittaa etukäteen kaikki lähipiiritoimet konsernin talousjohtajalle annettujen ohjeiden mukaan. Lähipiiritoimea ei saa panna täytäntöön ennen talousjohtajan antamaa vahvistusta.

Palkitsemisraportti

Palkitsemisraportti kuvaa Uponorin toimielinten palkat ja palkkiot Suomen arvopaperimarkkinalain, osakeyhtiölain sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n ylläpitämän hallinnointikoodin 2020 vaatimusten mukaisesti. Toimielinten palkitsemispolitiikka hyväksyttiin vuoden 2022 varsinaisessa yhtiökokouksessa 15.3.2022.

Palkitsemispolitiikassa määritetään Uponorin hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkitsemisen periaatteet. Hallituksen ja toimitusjohtajan palkitsemisessa vuonna 2022 on noudatettu palkitsemispolitiikan kehystä ja periaatteita eikä näistä ole poikettu eikä palkkioita ole peritty takaisin. Palkitsemisraportti sisältää tiedot toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja hallituksen jäsenten palkitsemisesta tilikaudella 2022. Selvityksessä on esitelty myös henkilöstön keskimääräisen palkitsemisen ja yhtiön tuloksen kehitys viimeisten viiden tilikauden ajalta verrattuna toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja hallituksen jäsenten palkitsemiseen.

Palkitsemisraportti on jaettu seuraaviin osiin:

- Kirje henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta
- Suoriteperusteinen palkitseminen viimeisen viiden vuoden ajalta
- Hallituksen palkkiot edellisen tilikauden ajalta
- Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkkiot edellisen tilikauden ajalta

Lisätietoja yhtiöstä sekä hallituksen ja johdon palkitsemisesta on osoitteessa [uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/palkitseminen](https://www.uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/palkitseminen).

Kirje henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalta

Hyvät osakkeenomistajat,

Hallituksen ja henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana minulla on ilo esitellä Uponorin palkitsemisraportti tilikaudelta 2022.

Uponor noudattaa palkitsemisessa kokonaisvaltaista oikeudenmukaisuuteen, kilpailukykyiseen ja suoritusperusteiseen palkitsemiseen perustuvaa lähestymistapaa. Tavoitteena on varmistaa onnistunut tuloskehitys pitkällä aikavälillä sekä houkutella ja sitouttaa osaavia työntekijöitä. Huomattava osa toimitusjohtajan palkkiosta perustuu muuttuviin tuloihin lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinohjelmista. Toimitusjohtajan palkitseminen on sidottu vahvasti yhtiön taloudelliseen tulokseen siten, että lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinohjelmista maksettavien palkkioiden mittarit perustuvat yhtiön taloudellisen tuloksen indikaattoreihin. Vuodesta 2022 lähtien sekä lyhyen että pitkän aikavälin kannustinohjelmat sisältävät myös vastuullisuuteen liittyvän mittarin.

Uponorin johtoryhmää vahvistettiin vuoden 2022 aikana useilla uusilla jäsenillä. Strategisten kulmakivien parissa työskentely jatkui läpi organisaation ja kokonaistuloksemme oli hyvä vuonna

2022 merkittävistä ulkoisista haasteista huolimatta. Ukrainan sota kiihdytti jo käynnissä olevaa inflaatiokehitystä ja lisäsi raaka-aine- ja energiarajoitteiden mahdollisuutta. Vuoden viimeisellä neljänneksellä Uponor joutui kyberturvallisuushyökkäyksen kohteeksi. Hyökkäyksen aikana henkilöstömme osoitti poikkeuksellista omistautumista ja sitkeyttä tekemällä lujasti töitä tilanteen korjaamiseksi ja varmistamalla toimitukset asiakkaillemme. Nopean reagoinnin ja toipumisen ansiosta Uponor pystyi saavuttamaan ennätyskorkean 1,4 miljardin euron vuosiliikevaihdon sekä säilyttämään kohtuullisen 11,1 %:n liikevoittomarginaalin.

Tahdon kiittää kaikkia uponorilaisia yhteisistä tuloksista, joita olemme saavuttaneet vuonna 2022, ja tuestanne arvонуontistrategiamme toteuttamisessa.

Annika Paasikivi

Chair of the Personnel and Remuneration Committee

Suoriteperusteinen palkitseminen viimeisen viiden vuoden ajalta

Seuraavassa on vertailtu toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen ja hallituksen jäsenten palkitsemista, työntekijöiden keskimääräistä palkitsemista ja yhtiön tulosta tilikausina 2018–2022. Kuluneina vuosina kannustinpalkkioita on myönnetty ansaitusti sekä työntekijöille että johtajille. Lisätietoja palkitsemisesta ja Toimielinten palkitsemispolitiikka on osoitteessa [uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/palkitseminen](https://www.uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/palkitseminen).

Lyhyen aikavälin kannustinohjelmien osallistujia palkitaan johdonmukaisesti etukäteen asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, perustuen vertailukelpoiseen liikevoittoon sekä sitä tukeviin muihin mittareihin. Palkitseminen pitkän aikavälin kannustinohjelmista perustuu sen sijaan laskennalliseen arvoon, joka perustuu pääosin Uponorin käyttökatteeseen sekä liikevaihtoon tai vastuullisuuteen, riippuen suoritusjaksosta. Hallitus seuraa näitä mittareita tarkasti ja arvioi niiden perusteella, onko strategiaa toteutettu onnistuneesti. Palkitsemisvaliokunnan mukaan on oikein palkita työntekijöitä näihin mittareihin liittyvien tavoitteiden saavuttamisesta. Kun kannustinohjelmat ovat huolellisesti linjassa Uponorin tavoitteiden kanssa, voimme olla varmoja, että palkitseminen on yhtiön etujen mukaista.

Uponor on kansainvälinen yhtiö, jolla on 4 214 työntekijää yhteensä 27 maassa Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Palkitsemistasot vaihtelevat eri maiden välillä. Toimielinten palkitsemispolitiikan mukaisesti toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkkion muuttuva osuus edustaa huomattavaa osaa heidän palkitsemisessaan tavoitetasolla. Työntekijöille maksettavat palkkiot vaihtelevat vähemmän, koska muuttuvan palkkion osuus kokonaispalkkiosta on pienempi. Hallituksen jäsenet eivät osallistu kannustinohjelmiin ja siten hallituksen jäsenten palkkiot ovat luonteeltaan pysyvämpiä. Kuluneiden viiden vuoden aikana toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkitseminen on ollut linjassa yhtiön tuloksen kanssa. Työntekijöiden keskimääräiseen palkitsemiseen on vaikuttanut moni tekijä viimeisen viiden vuoden aikana. Merkittävimmät tekijät ovat muutokset henkilöstön rakenteessa maittain sekä henkilöstöryhmittäin, vuosittaiset palkankorotukset sekä toteutuneet lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot.

Tarkat arvot ovat viereisessä taulukossa.

Palkitsemisen ja yhtiön tuloksen kehitys viiden vuoden ajalta

	2018	2019	2020	2021	2022
Toimitusjohtajan palkkio					
T€ (Luomakoski 1.1.–20.8.2021) sisältäen irtisanomiskorvauksen sekä lyhyen ja pitkä aikavälin kannustinohjelman tuloksen suhteutettuna aikaan					
	720,5	783,6	829,3	2 372,4	–
muutos%	–11,3	8,8	5,8	186,1	–
T€ (Rauterkus 21.8–31.12.2021)					
	–	–	–	208,7	908,6
muutos%	–	–	–	–	335,4
Toimitusjohtajan sijaisen palkkio					
T€					
	378,5	455,4	417,2	535,2	782,4
muutos%	–2,1	20,3	–8,4	28,3	46,2
Työntekijän palkka* – Globaali					
T€					
	52,1	52,0	54,0	56,7	55,9
muutos%	3,8	–0,2	3,9	5,1	–1,5
Hallituksen palkkiot yhteensä					
T€					
	401,7	407,7	383,7	416,1	569,4
muutos%	21,7	1,5	–5,9	8,4	36,8
Liikevaihto					
M€					
	1 196,3	1 103,1	1 136,0	1 313,2	1 386,2
muutos%	2,2	–7,8	3,0	15,6	5,6
Käyttökatteesta kertoimen kautta laskettu yritysarvo (intrinsic value)					
M€					
	1 034,1	931,3	1 376,30	1 522,2	1 435,4
muutos%	15,5	–9,9	47,8	10,6	–5,7
Vertailukelpoinen liikevoitto					
M€					
	99,3	92,7	142,7	160,5	153,7
muutos%	2,2	–6,6	53,9	12,5	–4,2
Vertailukelpoinen liikevoittoprosentti					
	8,3	8,4	12,6	12,2	11,1
Osakkeen kokonaistuottoprosentti					
	–45,7	41,1	60,4	18,40	–17,48

* Average employee salary is calculated by dividing the total paid salaries and bonuses with the average number of employees during the year.

Hallituksen palkkiot vuonna 2022

Uponorin vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymän toimielinten palkitsemispolitiikan mukaisesti hallituksen jäsenille, hallituksen puheenjohtajalle, hallituksen valiokuntien puheenjohtajille ja varapuheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkio. Hallituksen jäsenet eivät ole Uponorin työntekijöitä eivätkä kuulu Uponorin kannustinohjelmien tai eläkejärjestelyjen piiriin.

Vuoden 2022 yhtiökokous hyväksyi hallituksen jäsenille maksettavaksi seuraavat vuosipalkkiot:

- Hallituksen puheenjohtaja: 100 000 euroa
- Hallituksen varapuheenjohtaja: 58 000 euroa
- Hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja: 58 000 euroa
- Hallituksen henkilöstö ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja (vain jos hän ei ole myös hallituksen puheenjohtaja): 58 000 euroa
- Muut hallituksen jäsenet: 48 000 euroa

Noin 40 prosenttia vuosipalkkiosta maksettiin markkinoilta hankittavina Uponor Oyj:n osakkeina tai luovutamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja loppu maksettiin rahana. Hallituksen vuosipalkkio maksettiin kahden viikon sisällä Uponorin puolivuotiskatsauksen tammi–kesäkuu 2022 julkaisemisen jälkeen.

Hallituksen kokouksiin liittyvistä matkoista aiheutuneet kulut korvattiin yhtiön noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti.

Lisäksi hallituksen jäsenille maksettiin kustakin hallituksen sekä valiokunnan varsinaisesta kokouksesta (pois

lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona 800 euroa jäsenen asuinmaassa pidetystä kokouksesta, 1 600 euroa muualla samalla mantereella pidetystä kokouksesta ja 3 000 euroa toisella mantereella pidetystä kokouksesta. Puhelinkokouksesta maksettiin palkkio jäsenen asuinmaassa pidetyn kokouksen palkkion mukaisesti.

Kaikki hallituksen jäsenille vuonna 2022 suoritettut maksut ovat vastanneet palkitsemispolitiikkaa.

Tilikaudella 2022 hallituksen jäsenille maksettiin seuraavat palkkiot:

Hallitus	Tarkistusvaliokunta	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	Väliaikainen valiokunta	Käteispalkkio (€)	Palkkio osakkeina		Palkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista yhteensä (€)
					Osakkeiden lukumäärä	Arvo (€)	
Paasikivi, Annika, Chair		Puheenjohtaja	Jäsen	57 829	2 834	41 507	36 800
Aaltonen-Forsell, Pia	Puheenjohtaja		Puheenjohtaja	33 537	1 644	24 078	42 800
Falk, Johan				27 763	1 360	19 919	25 600
Lengauer, Markus	Jäsen		Jäsen	33 537	1 644	24 078	47 200
Lindholm, Casimir (15.3.2022 asti)		Jäsen		-	-	-	3 600
Marchi, Michael G.	Jäsen			27 763	1 360	19 919	33 400
Skippari, Susanne (15.3.2022 lähtien)		Jäsen		27 763	1 360	19 919	22 400
Yhteensä				208 191	10 202	149 418	211 800

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkkiot vuonna 2022

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkitseminen koostuu peruspalkasta, etuuksista sekä suoriteperusteisista kannustinohjelmista. Kannustinohjelmiin kuuluu vuosittainen lyhyen aikavälin kannustinohjelma ja pitkän aikavälin kannustinohjelmat.

Tilikaudella 2022, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkitsemisessa lisättiin muuttuvan palkitsemisen osuutta. Tämä muutos oli osa suoritusperusteisen palkitsemisen kehittämistä.

Michael Rauterkus nimitettiin toimitusjohtajaksi elokuussa 2021, eikä hänelle maksettu pitkän aikavälin kannustinpalkkioita vuoden 2022 aikana. Rauterkus:ille maksettiin palkkiona yhteensä 908 642 euroa peruspalkka ja edut mukaan lukien eläke ja lyhytaikainen kannustin 2021. Kiinteän palkan suhteellinen osuus oli 76 prosenttia ja muuttuvan palkan 24 prosenttia.

Varatoimitusjohtaja Sebastian Bondestamille maksettiin palkkiota yhteensä 782 420 euroa. Kiinteän palkan suhteellinen osuus oli 37 prosenttia ja muuttuvan palkan 63 prosenttia.

Vuoden 2022 kokonaispalkkion eri osatekijät on kuvattu viereisessä taulukossa.

Toteutuneet toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkkiot vuodelta 2022

	KIINTEÄ PALKKIO	MUUTTUVA PALKKIO		MUUT		
	Peruspalkka (sisältäen verotettavat: etuudet: auto ja puhelin)	Lyhyen aikavälin kannustin- ohjelma	Pitkän aikavälin kannustin- ohjelma	Vapaaehtoinen eläke	Irtisanomis- korvaus	
Toimitusjohtaja	575 300	218 342	–	115 000	908 642	Yhteensä 2022, euroa
Michael Rauterkus 21.8.2021 alkaen	–	324 818	*	–	Ansaittu 2022, maksetaan 2023, euroa	
Toimitusjohtajan sijainen	265 538	349 225	349 225	25 500	782 420	Yhteensä 2022, euroa
Sebastian Bondestam	–	152 547	*	–	Ansaittu 2022, maksetaan 2023, euroa	

*Palkkion arvo määräytyy maksuhetken osakekurssin perusteella eikä ole vielä tiedossa.

Suoriteperusteiset kannustinohjelmat

Seuraaviin taulukoihin on koottu toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle vuonna 2022 maksettujen lyhyen- ja pitkän aikavälin kannustinohjelmien sekä vuonna 2022 kertyneen lyhyen aikavälin kannustinohjelman ansaintakriteerit, painoarvot ja tulokset.

2021 Lyhyen aikavälin kannustinohjelman perusteet ja kokonaistulos (maksettu 2022)

	Ansaintakriteeri	Painoarvo	Achievement
Toimitusjohtaja	Uponorin vertailukelpoinen liikevoitto	100%	Maksimi
Toimitusjohtajan sijainen	Uponorin vertailukelpoinen liikevoitto	40%	Maksimi
	Uponor Infran vertailukelpoinen liikevoitto	60%	Tavoitteen ja maksimin välissä

2019–2021 Pitkän aikavälin kannustinohjelman perusteet ja kokonaistulos (maksettu 2022)

	Ansaintakriteeri	Painoarvo	Achievement
Toimitusjohtaja	Käyttökatteesta kertoimen kautta laskettu yritysarvo (Intrinsic value)	60%	Tavoitteen ja maksimin välissä
	Liikevaihto	40%	Minimin ja tavoitteen välissä
Toimitusjohtajan sijainen	Käyttökatteesta kertoimen kautta laskettu yritysarvo (Intrinsic value)	60%	Tavoitteen ja maksimin välissä
	Liikevaihto	40%	Minimin ja tavoitteen välissä

2022 Lyhyen aikavälin kannustinohjelman perusteet ja kokonaistulos (ansaittu 2022, maksetaan 2023)

	Ansaintakriteeri	Painoarvo	Achievement
Toimitusjohtaja	Uponorin vertailukelpoinen liikevoitto	54%	Minimin ja tavoitteen välissä
	Uponorin liikevaihto	36%	Minimin ja tavoitteen välissä
	Uponorin tapaturmataajuus (LTIF)	10%	Alle minimin
Toimitusjohtajan sijainen	Uponorin vertailukelpoinen liikevoitto	30%	Minimin ja tavoitteen välissä
	Uponor Infran vertailukelpoinen liikevoitto	60%	Maximum
	Uponor Infran tapaturmataajuus (LTIF)	10%	Alle minimin

Yhteenveto toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkkioista vuodelta 2022

Palkkion osa	Toimitusjohtaja (Rauterkus)	Toimitusjohtajan sijainen
Peruspalkka ja etuudet	Maksettu peruspalkka yhteensä 575 300 euroa sisältäen puhelinedun.	Maksettu peruspalkka ja etuudet yhteensä 265 538 euroa, sisältää verotettavat etuudet, eli työsuhdeauton ja -puhelimen.
Lyhyen aikavälin kannustinohjelma	Tulosvuosi 2021 Lyhyen aikavälin kannustinohjelman palkkio oli enintään 100 % vuotuisesta peruspalkasta. Tulosvuosi 2022 (maksetaan 2023) Lyhyen aikavälin kannustinohjelman palkkiomahdollisuus nostettiin enintään 140 % vuotuisesta peruspalkasta.	Tulosvuosi 2021 Lyhyen aikavälin kannustinohjelman palkkio oli enintään 60 % vuotuisesta peruspalkasta. Palkkion enimmäistasoon ei tehty muutoksia vuonna 2021. Tulosvuosi 2022 (maksetaan 2023) Lyhyen aikavälin kannustinohjelman palkkiomahdollisuus nostettiin enintään 80 % vuotuisesta peruspalkasta.
Pitkän aikavälin kannustinohjelma Pitkän aikavälin kannustinohjelmien tarkemmat kuvaukset ovat verkkosivustollamme.	Suorituskausi 2019–2021 Michael Rauterkus nimitettiin toimitusjohtajaksi elokuussa 2021, eikä ollut oikeutettu pitkän aikavälin kannustinohjelman 2019–2021 palkkioon. Suorituskausi 2020–2022 (maksetaan 2023) Enimmäispalkkio pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2020–2022 oli enintään 66 938 osaketta. Vahvistettu bruttopalkkio on 64 327 osaketta, joka maksetaan osittain osakkeina ja osittain rahana, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkion määrä euroina määräytyy siirtopäivän osakekurssin mukaan. Voimassa olevat kannustinohjelmat Enimmäispalkkiota voimassa olevasta pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2021–2023 nostettiin 60 650 osakeeseen sisältäen käteisosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mahdollinen palkkio maksetaan 2024. Enimmäispalkkio voimassa olevasta pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2022–2024 on 50 750 osaketta sisältäen käteisosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mahdollinen palkkio maksetaan 2025. Enimmäispalkkio voimassa olevasta pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2023–2025 on 87 365 osaketta sisältäen käteisosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mahdollinen palkkio maksetaan 2026.	Suorituskausi 2019–2021 Maksettu osittain osakkeina ja osittain rahana. Maaliskuussa 2022 349 225 euroa. Osakeosuus oli 8 713 osaketta. Suorituskausi 2020–2022 (maksetaan 2023) Enimmäispalkkio pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2020–2022 oli enintään 27 000 osaketta. Vahvistettu bruttopalkkio on 25 947 osaketta, joka maksetaan osittain osakkeina ja osittain rahana, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkion määrä euroina määräytyy siirtopäivän osakekurssin mukaan. Voimassa olevat kannustinohjelmat Enimmäispalkkio voimassa olevasta pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2021–2023 on 19 350 osaketta sisältäen käteisosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mahdollinen palkkio maksetaan 2024. Enimmäispalkkio voimassa olevasta pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2022–2024 on 14 067 osaketta sisältäen käteisosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mahdollinen palkkio maksetaan 2025. Enimmäispalkkio voimassa olevasta pitkän aikavälin kannustinohjelmasta 2023–2025 on 25 601 osaketta sisältäen käteisosuus, jolla katetaan palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Mahdollinen palkkio maksetaan 2026.
Eläke-etuudet	Toimitusjohtajalle on otettu maksuperusteinen eläkevakuutus, joka on 20 % vuosipalkasta, 115 000 euroa vuodessa. Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle 67-vuotiaana.	Toimitusjohtajan sijaiselle on otettu maksuperusteinen eläkevakuutus, joka on 10 % vuosipalkasta (2022: 25 500 euroa). Toimitusjohtajan sijainen voi jäädä eläkkeelle 63-vuotiaana.
Irtisanomisaika	Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta molemminpuolisesti. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan toimisuuteen, hänellä on oikeus 12 kuukauden palkan suuruiseen irtisanomiskorvaukseen sen palkan lisäksi, jonka hän ansaitsee irtisanomisajan kuluessa.	Toimitusjohtajan sijaisen irtisanomisaika on 6 kuukautta molemminpuolisesti. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan sijaisen työsuhteen, hänellä on oikeus 6 kuukauden palkan suuruiseen irtisanomiskorvaukseen sen palkan lisäksi, jonka hän ansaitsee irtisanomisajan kuluessa.

uponor

Tilinpäätös 2022

Hallituksen toimintakertomus

Markkinakehitys

Alkuvuodesta rakentamisen vire oli positiivinen sekä Pohjois-Amerikan että Euroopan markkinoilla. Vaikka jatkuvat hankintapuolen haasteet haittasivat tuotantoa, vahva tilauskanta ja olemassa olevat projektit tukivat toimialaa koko ensimmäisen vuosipuoliskon ajan. Useita vuosia kestänyt noususuhdanne alkoi maltillistua korkotason noustessa kesäkuukausien aikana samalla, kun rakentajien luottamus hiipui vähitellen ja päättyi joissakin maissa alhaisimmalle tasolle vuosiin.

Uponorin suurimmalla markkinalla, Pohjois-Amerikassa vuosi alkoi aktiivisemmin kuin aiempina vuosina taloudellisen kriisin jälkeen. Kaksinumeroinen hintainflaatio tuki kevään aikana jatkunutta nimellistä kasvua sekä asuntorakentamisen että liike- ja julkisenrakentamisen segmenteissä. Inflaationeutralit, muut kuin taloudelliset teollisuustuotannon mittarit, kuten uusien rakennushankkeiden määrä, olivat korkealla tasolla vuoden ensimmäisinä kuukausina. Vuoden edetessä Yhdysvaltain keskuspankin kiristytävä rahapolitiikka ajoi asuntolainojen korot ennätyskorkealle 15 vuoteen, tiukentaen entisestään haastavia asuntomarkkinoita ja laskien kysyntää. Vuoden lähestyessä loppuaan uusien rakennushankkeiden määrä oli laskenut merkittävästi alkuvuoteen verrattuna ja rakentajien luottamus hiipui tasolle, jota ei olla nähty vuoden 2012 jälkeen. Osa liike- ja julkisenrakentamisen segmenteistä, kuten kaupallinen ala, raportoi kysynnän parantuneen pandemian jälkeen. Segmenttien kehitys olikin melko hyvällä tasolla koko vuoden. Kanadassa uusien rakennushankkeiden määrä oli jälleen korkealla tasolla, vaikka rakennuslupamäärissä oli näkyvissä laskua loppuvuotta kohden.

Uponorin suurimmalla Keski-Euroopan markkinalla, Saksassa uudisrakentamisen ja korjaushankkeiden markkinat olivat suotuisalla tasolla vuoden alussa kysynnän ylittäessä rakentajien toimituskvyn. Helmikuussa alkaneita geopolitiittisen epävakauden vaikutuksia laimensi hyvä tilauskanta, jonka johdosta toiminta pysyi tasaisena suurimman osan kesäkuukausista. Kiristytävä inflaatio ja nouseva korkotaso rasittivat rakennusaktiivisuutta ja tilauskantaa, joka hiljeni vuoden jälkimmäisen puoliskon aikana. Liike- ja julkisenrakentamisen segmentissä kulutus sekä uudis- että korjausrakentamisen osalta oli vuoden 2021 tasolla. Alankomaissa jatkuvat ongelmat asuntojen, erityisesti huoneistojen, saatavuudessa tukivat rakennusaktiivisuutta.

Pohjoismaissa vuonna 2021 ja vuoden 2022 alkupuolella aloitetut projektit tukivat rakennustoimintaa sekä asuntorakentamisen että liike- ja julkisenrakentamisen segmenteissä ensimmäisen vuosipuoliskon aikana Uponorin suurimmilla markkinoilla, Suomessa ja Ruotsissa. Vuoden aikana noussut korkotaso laimensi kysyntää ja vähensi uusien projektien määrää. Samanaikaisesti investoinnit maa- ja vesirakennusalan tärkeimpiin segmentteihin, kuten vesilaitokset ja liikenne, nousivat Ruotsissa, mutta laskivat Suomessa. Lounais-Euroopan rakennusmarkkinat kasvoivat sekä asuntorakentamisen että liike- ja julkisenrakentamisen segmenteissä vahvistaen positiivista kehitystä Espanjan, Italian, Ranskan ja Ison-Britannian markkinoilla edellisvuoteen verrattuna.

Liikevaihto

Uponor-konsernin tammi-joulukuun 2022 liikevaihto oli 1 386,2 (1 313,2) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 5,6 prosenttia. Liikevaihdon kasvua tukivat pääasiassa hinnoittelutoimet, mutta myös valuuttakurssien muutos ja Capricorn S.A. -yrityskauppa. Uponoriin vuoden loppupuolella kohdistunut kyberhyökkäys vaikutti negatiivisesti liikevaihtoon. Valuuttakurssien positiivinen vaikutus oli 44,2 milj. euroa, jolloin kasvua oli valuuttakurssivaikutukset huomioiden 2,2 prosenttia. Suurin valuuttakurssien vaikutus johtui pääasiassa Yhdysvaltain ja Kanadan dollarista, Ruotsin kruunusta, Venäjän ruplasta ja Puolan zlotysta. Orgaaninen liikevaihdon kasvu oli 3,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi euromääräisesti kaikissa liiketoimintadivisioonissa pääosin hinnoittelutoimien ansiosta.

Liikevaihdon jakautuminen divisioonittain (tammi-joulukuu):

M€	1-12/ 2022	1-12/ 2021	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa*	599,2	564,2	6,2 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	479,8	467,5	2,6 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	503,8	552,4	-8,8 %
Uponor Infra	312,8	286,8	9,1 %
Eliminoinnit	-5,6	-5,3	
Yhteensä	1 386,2	1 313,2	5,6 %

*Sisältää Capricorn S.A.:n liikevaihdon 1.11.2021 alkaen

Liikevaihdolla mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet koko konsernin liikevaihdosta: Yhdysvallat 30,3 % (30,9), Saksa 10,7 % (11,0), Ruotsi 10,5 % (9,5), Suomi 10,2 % (10,0), Kanada 4,5 % (4,8), Alankomaat 4,3 % (4,3), Tanska 4,3 % (4,6), Puola 3,7 % (3,1), Espanja 2,7 % (2,9) ja Norja 2,4 % (2,9).

Tulos ja kannattavuus

Uponorin tammi-joulukuun 2022 bruttokate oli 503,9 (484,7) milj. euroa. Bruttokatemarginaali oli 36,4 (36,9) prosenttia.

Tammi-joulukuun 2022 liikevoitto oli 135,5 (154,1) milj. euroa. Liikevoittomarginaali oli 9,8 (11,7) prosenttia. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 153,7 (160,5) milj. euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien nettomäärä oli 18,2 (6,4) milj. euroa, joista 11,4 milj. euroa liittyi Uponorin Venäjän toimintojen nettovarojen alaskirjaukseen ja siitä johtuviin kuluihin, 2,4 milj. euroa kyberhyökkäyksen taloudellisiin vaikutuksiin sekä 1,7 milj. euroa operational excellence-ohjelmaan. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 11,1 (12,2) prosenttia. Hinnoittelutoimet vaikuttivat suotuisasti vertailukelpoiseen liikevoittoon ja kompensoivat korkeampia hankinnan ja valmistuksen kuluja. Kannattavuutta rasittivat korkeammat kustannukset verrattuna vertailukauden koronapandemiasta johtuvaan poikkeuksellisen alhaiseen kustannustasoon. Lisäksi kannattavuutta heikensivät Uponoriin vuoden lopussa kohdistuneen kyberhyökkäyksen seurauksena keskeytyneestä tuotannosta aiheutuneet alhaisemmat myyntivolyymit.

Liikevoiton jakautuminen divisioonittain (tammi-joulukuu):

M€	1-12/ 2022	1-12/ 2021	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa*	44,0	65,9	-33,3 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	77,5	84,5	-8,3 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	81,4	99,8	-18,5 %
Uponor Infra	23,1	16,2	42,8 %
Muut	-8,2	-9,5	
Eliminoinnit	-0,9	-3,0	
Yhteensä	135,5	154,1	-12,1 %

*Sisältää Capricorn S.A.:n liikevaihdon 1.11.2021 alkaen

Vertailukelpoisen liikevoiton jakautuminen divisioonittain (tammi-joulukuu):

M€	1-12/2022	1-12/2021	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa*	58,3	72,0	-18,9 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	77,9	84,7	-8,0 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (M\$))	81,8	100,0	-18,2 %
Uponor Infra	23,4	16,3	43,2 %
Muut	-6,7	-9,5	
Eliminoinnit	0,6	-3,0	
Yhteensä	153,7	160,5	-4,3 %

*Sisältää Capricorn S.A.:n liikevaihdon 1.11.2021 alkaen

Uponorin tammi-joulukuun 2022 nettorahoituskulut olivat 1,0 (7,9) milj. euroa, josta valuuttakurssituotot olivat 0,2 (-3,2) milj. euroa.

Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta oli 0,4 (-6,4) milj. euroa. Vertailukautena Uponor omisti 50 prosentin osuuden Phyn-yhteisyrityksessä, joka myytiin 13.8.2021.

Uponorin tammi-joulukuun tulos ennen veroja oli 134,9 (139,8) milj. euroa. Verokulu oli 37,4 (36,4) milj. euroa. Tammi-joulukuun 2022 voitto oli 97,5 (103,4) milj. euroa.

Oman pääoman tuotto oli 19,1 (22,9) prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto oli 22,2 (24,7) prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto, kun vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät eliminoidaan, oli 25,2 (25,3) prosenttia.

Osakekohtainen tulos oli 1,21 (1,33) euroa. Oma pääoma osaketta kohti 6,34 (5,71) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Rahavirta

Liiketoiminnan rahavirta laski vertailukaudesta ja oli 88,4 (139,2) milj. euroa. Rahavirran supistuminen edellisvuoteen verrattuna johtui pääosin nettokäyttöpääoman kasvusta. Nettokäyttöpääoman muutos oli pitkälti seurausta korkeampien raaka-ainehintojen myötä kasvaneista varastojen arvoista. Rahavirta ennen rahoitusta oli 39,3 (75,0) milj. euroa.

Rahoituksen rahavirtaan ja siten koko tammi-joulukuun rahavirtaan vaikuttivat maaliskuu- ja syyskuussa maksetut osingonmaksuerät, yhteensä 51,4 (44,4) milj. euroa.

Pääomamenot

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 50,5 (45,5) milj. euroa. Poistot ja arvonalennukset olivat 54,5 (49,1) milj. euroa. Nettoinvestointien määrä oli 49,6 (44,7) milj. euroa. Uponorin tammi-joulukuun 2022 investoinnit kohdistuivat kunnossapitoon, tehokkuusparannuksiin ja kapasiteetin laajennuksiin sekä tuleviin tuotelanseerauksiin liittyviin teknologiaparannuksiin.

Innovaatiot, tutkimus ja kehitys

Tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 23,2 (20,7) milj. euroa eli 1,7 (1,6) prosenttia konsernin tammi-joulukuun 2022 liikevaihdosta.

Uponor jatkoi tutkimus- ja kehitystoimiensa vauhdittamista ja otti askelia kohti tavoitettaan, joka on tarjota vastuullinen vaihtoehto 50 prosentille yhtiön tuoteportfoliosta vuoteen 2027 mennessä. Vuonna 2022 Uponor toi markkinoille neljä uutta tuotetta, joiden valmistuksessa on käytetty ISCC-sertifioituja uusiutuvia raaka-aineita. Nämä tuotteet ovat maailman ensimmäiset biopohjaiset PEX-putket (PEX Blue), joita on tarjolla kolmeen eri käyttötarkoitukseen, sekä IQ Blue -sadevesiputket. Blue -tuotesarja on osoitus Uponorin sitoutumisesta uusiutuvien raaka-aineiden hyödyntämiseen,

mikä auttaa myös asiakkaitamme saavuttamaan omat vastuullisuustavoitteensa. Vuoden 2022 lopussa Uponor lanseerasi markkinoiden kattavimman vastuullisen yhdyskuntateknisen sadevesiratkaisun nimeltään Uponor Stormwise. Asiakkaitamme saatu positiivinen palaute on ollut kannustavaa.

Taloudellinen tilanne

Korolliset nettovelat joulukuun 2022 lopussa olivat 48,5 (20,9) milj. euroa. Omavaraisuusaste oli 55,2 (50,2) prosenttia ja nettovelkaantuminen eli gearing oli 9,1 (4,3) prosenttia. Rullaava neljän neljänneksen nettovelkaantumisaste oli 13,1 (1,7) prosenttia, mikä alittaa yhtiön taloudellisissa tavoitteissa olevan 40–80 prosentin vaihteluvälin.

Uponorilla on kaksi pitkäaikaista, kahdenvälistä lainaa, joista toinen on 40 milj. euroa ja toinen 30 milj. euroa. Molemmat erääntyvät tammikuussa 2026. Lisäksi Uponorilla on voimassa neljä kahdenvälistä 50 milj. euron luottolimiittia yhteisarvoltaan 200 milj. euroa, jotka erääntyvät vuosina 2023–2027. Katsauskauden aikana niistä ei ollut nostettuna yhtään. Kolme neljästä luottolimiitistä on sidottu Uponorin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteisiin.

Uponorin lyhytaikaisen rahoituksen tarpeeseen vastaa kotimainen 150 milj. euron yritystodistusohjelma, josta ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Uponorin tärkeimpien rahalaitosten cash pool -järjestelyiden yhteissumma oli 35,0 milj. euroa, joista ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Uponorin rahavarat joulukuun 2022 lopussa olivat yhteensä 65,5 (98,1) milj. euroa.

Strategian toteuttaminen

Uponorin kannattavan kasvun strategia pohjautuu ydinliiketoiminnan mahdollisuuksien maksimointiin, lisääntyvään innovaatio- ja kehitystoimintaan, People First -henkilöstöstrategian hyödyntämiseen sitoutuneen, suorituskeskeisen toimintakulttuurin rakentamisessa, sekä rakennusteollisuuden johtamiseen kohti nettonollatavoitetta.

Olemme toteuttaneet strategiaamme suunnitellusti vuonna 2022. Perustimme uuden teknologiaorganisaation, jonka tavoitteina on nopeuttaa innovaatioita sekä edistää tuotannon tehokkuutta ja hankinnan toimintavarmuutta. Teknologiaorganisaatio tarjoaa operatiivista tukea Talotekniikka – Eurooppa -divisioonalle ja keskittyy innovaatio- ja vastuullisuustoimintaan. Se myös edistää divisioonien välistä yhteistyötä tuotannossa ja hankinnassa.

Maksimoidaksemme ydinliiketoimintamme mahdollisuuksia Talotekniikka – Eurooppa panosti maihin, joilla on hyvät mahdollisuudet edistää orgaanista kasvua tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden kautta. Lisäksi divisioona eteni matkallaan puhtaasta komponenttimyyntistä kokonaisvaltaisten ratkaisujen myyntiin, millä voidaan merkittävästi lisätä asuntokohtaista myyntiä. Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sai paremmin jalansijaa kaupallisilla markkinoilla ja hyödynsi kansainvälistä tarjontaamme uusien tuotteiden kehittämisessä Pohjois-Amerikan markkinoille. Uponor Infra onnistui myyntivalikoimansa uudistamisessa siirtymällä kohti korkeamman katteen teollisuusprojekteja.

Johdimme rakennusteollisuutta kohti nettonollatavoitetta vauhdittamalla vastuullisia innovaatiohankkeita ja tuomalla markkinoille uusia vastuullisia tuotteita. Näistä esimerkkeinä ovat maailman ensimmäiset, ISCC-sertifioidusta uusiutuvasta raaka-aineesta valmistetut PEX-putket (PEX Blue), IQ Blue -sadevesiputket ja uusi vastuullinen yhdyskuntatekninen sadevesiratkaisu nimeltään Uponor Stormwise. Blue -tuotesarja on osoitus Uponorin sitoutumisesta uusiutuvien raaka-

aineiden hyödyntämiseen, mikä auttaa asiakkaitamme saavuttamaan omat vastuullisuustavoitteensa.

Ihmiset etusijalle asettavan People First -henkilöstöstrategiamme viisi peruspilaria ovat toimintakulttuuri, johtajuus, osaamisen kehittäminen, työnantajamielikuva sekä hyvinvointi ja turvallisuus. Vuonna 2022 keskityimme erityisesti henkilöstömme hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä osallistavan ja monimuotoisen työpaikan rakentamiseen houkutellessamme ja sitouttaaksemme parhaat osaajat. Lisäksi paransimme sisäistä strategiaviestintäämme julkaistuumme uuden konsernistrategiamme maaliskuussa. Aloimme myös järjestää Uponorin johtajille säännöllisiä tapaamisia globaalin yhteistyön, tiedon jakamisen ja konsernistrategiaan liittyvien ajankohtaisten aiheiden käsittelyn helpottamiseksi.

Pysymme oikealla kurssilla vuonna 2023 pitkän aikavälin kasvustrategiamme avulla samalla, kun parannamme toimintavarmuuttamme. Kohoava korkotaso, markkinoiden jatkuva epävakaisuus ja hintainflaatiopaineet vaikuttavat negatiivisesti kysyntänäkymiimme. Vastataksemme näihin haasteisiin sekä rakentaaksemme vakaan, kilpailukykyisen ja sopeutumiskykyisen yhtiön olemme käynnistäneet kohdistettuja toimenpiteitä, joilla pyritään 30 miljoonan euron kustannussäästöihin, ja joiden arvioitu nettovähennys on korkeintaan 400 työpaikkaa maailmanlaajuisesti.

Kasvun edistäminen systemaattisesti tärkeimpien tuotekategorioiden, maiden, myyntikanavien ja asiakkaiden avulla, kapasiteetin optimointi sekä marginaalimme suojaaminen ovat keskeisiä painopisteitämme vuosina 2023 ja 2024.

Ydinliiketoiminnan mahdollisuuksien maksimointi ja vastuullisten innovaatioiden vauhdittaminen tukevat Uponorin kannattavan kasvun tavoitteita tulevina vuosina myös haastavissa markkinaolosuhteissa. Uskomme, että meneillään oleva energiakriisi kiihdyttää siirtymistä yhä energiatehokkaampiin järjestelmiin kasvattaen niiden kysyntää. Meillä on hyvät mahdollisuudet vastata kasvavaan kysyntään energiatehokkailla lämmitys- ja viilennysjärjestelmillämme sekä tarjota kestäviä ratkaisujamme turvalliseen ja hygieeniseen vedenjakeluun.

Vastuullisuustoimintamme edistyminen

Parannettu vastuullisuusagendamme ja uudet vuoteen 2027 ulottuvat vastuullisuustavoitteemme pyrkivät maksimoimaan toimintamme positiiviset vaikutukset asiakkaillemme, työntekijöillemme ja yhteiskunnalle, samanaikaisesti minimoiden Uponorin ympäristöjalanjäljen. Vuonna 2022 Uponorin suorat ja epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 1, 2 ja 3) jatkoivat pienenemistään. Asetimme uuden tieteeseen perustuvan tavoitteen (Science Based Target) päästövähennyksillemme ja etenimme hienosti tavoitteessamme käyttää 100-prosenttisesti uusiutuvaa sähköä. Tavoitteenamme on nyt vähentää oman toimintamme kasvihuonekaasupäästöjä 75 prosenttia vuoden 2019 tasosta. Lisäksi haluamme vähentää toimitusketjumme päästöjä 20 prosentilla.

Uponor haluaa tarjota vastuullisen vaihtoehdon 50 prosentille yhtiön tuoteportfoliosta, ympäristötuoteselosteen (Environmental Product Declaration, EPD) 90 prosentille tuotemyyntistään sekä määrittää vastuullisuustavoitteet kaikille uusille tuotekehityshankkeilleen. Vuoden 2022 aikana Uponor toi markkinoille neljä uutta tuotetta, joiden valmistuksessa on käytetty uusiutuvia raaka-aineita. Uudet biopohjaiset PEX-putket ovat näistä yksi esimerkki. Lisäksi saimme päätökseen yhdessä arvoketjukumppaneidemme kanssa kemiallisen kierrätysprosessin teknisen kehityksen, joka mahdollistaa PEX-a-jätteen suljetun kierron. Kierrätysprosessin ansiosta Uponor voi ensimmäisenä maailmassa hyödyntää PEX-a-jätteen uusien PEX-putkien tuotannossa. Paransimme myös ympäristötuoteselosteiden saatavuutta. Seloste on nyt saatavilla 12 prosentille tuotevalikoimastamme.

Uponorin People First –henkilöstöstrategian viisi peruspilaria ovat toimintakulttuuri, johtajuus, osaamisen kehittäminen, työnantajamielikkuu sekä hyvinvointi ja turvallisuus. Olemme asettaneet tavoitteeksi, että Uponorin johdon 50 ylimmässä roolissa on 40 prosenttia sekä miehiä että naisia. Vuonna 2022 miehiä oli 82 prosenttia ja naisia 18 prosenttia.

Jatkamme turvallisuuskulttuurimme ja –prosessiemme kehittämistä. Harmonisoimme kaikkien divisiooniemme tapaturmataajuuden (LTIF, tapaturmia per miljoona työtuntia) laskentatapoja sekä ryhdyimme toimiin Uponorin turvallisuuskulttuurin muuttamiseksi ja nollan tapaturman tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2022 tapaturmataajuutemme oli harmonisoidun laskutavan mukaan 8,3 (8,8). Tapaturmataajuus ennen harmonisointia oli 6,0 (4,8).

Saimme vahvan tunnustuksen vastuullisuuskvyytämme keskeisistä ESG-luokituksesta, kuten EcoVadis, CDP, ISS ESG ja Sustainalytics. Yhteiskunnan näkökulmasta tavoitteenamme on tehdä yhteistyötä 25 tärkeimmän asiakkaamme kanssa vahvistaaksemme kaikissa divisioonissamme käynnissä olevia yhteistyöhankkeita.

Hallinto

Uponor julkaisee erillisen selvityksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä toimielinten palkitsemisraportin. Molemmat dokumentit ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilta osoitteessa uponorgroup.com.

Uponor Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2020 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Yhtiö poikkeaa suosituksesta 15 koskien henkilöstö- ja palkitsemisvaliokuntaa, jossa on kaksi jäsentä suosituksen mukaisen kolmen jäsenen sijasta. Yhtiö katsoo, että riittävä asiantuntemus palkitsemisvaliokunnan osalta on turvattu kahdella jäsenellä, ja valiokunta voi halutessaan hakea näkemyksiä myös valiokunnan ulkopuolelta. Valiokunta on hallituksen päätöksentekoa valmisteleva ja avustava elin ja kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsitellään hallituksessa.

Henkilöstö

Joulukuun lopussa Uponor-konsernin palveluksessa oli täysipäiväiseksi muutettuna 4 055 (4 234) työntekijää eli 179 henkeä vähemmän kuin joulukuun 2021 lopussa. Tammi-joulukuun 2022 aikana konsernilla oli keskimäärin 4 214 (3 871) työntekijää. Kasvu johtui pääosin vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä tapahtuneesta Capricorn S.A. –yrityskaupasta.

Konsernin henkilöstö täysipäiväiseksi muutettuna jakaantui maittain seuraavasti: Yhdysvallat 23 % (24), Saksa 20 % (19), Suomi 16 % (15), Puola 15 % (15), Ruotsi 13 % (13), Espanja 2 % (2), Tanska 2 % (3), Kanada 1 % (1), Venäjä 1 % (2), Iso-Britannia 1 % (1) ja muut maat 6 % (5).

Konsernissa kirjattujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma, sosiaalikulut mukaan lukien, oli tilikaudella 297,2 (278,8) milj. euroa.

Muutokset konsernin johtoryhmässä

Uponor ilmoitti 26.7.2022, että Thomas Fuhr nimitetään teknologiajohtajaksi (Chief Technology Officer, CTO) ja Uponorin johtoryhmän jäseneksi 1.10.2022 alkaen. Thomasin toimipaikka on Saksa ja hän raportoi Uponor Oyj:n toimitusjohtajalle Michael Rauterkusille. Thomas johtaa uutta teknologiaorganisaatiota, jonka tavoitteina on vauhdittaa innovaatiota sekä edistää tuotannon tehokkuutta ja hankinnan toimintavarmuutta. Teknologiaorganisaatio tarjoaa operatiivista tukea Talotekniikka – Eurooppa –divisioonalle ja keskittyy globaalilla tasolla innovaatio- ja vastuullisuustoimintaa. Se myös edistää divisioonien välistä yhteistyötä tuotannossa ja hankinnassa.

Uponor ilmoitti 15.6.2022, että Talotekniikka – Eurooppa –divisioonan johtaja, Karsten Hoppe on päättänyt jättää Uponorin ja hakea uusia haasteita yhtiön ulkopuolelta. Karsten jatkoi tehtävässään 9.9.2022 asti varmistaen sujuvan siirtymävaiheen. Goran Kovacev, entinen Talotekniikka – Euroopan myyntijohtaja, nimettiin uudelleenjärjestellyn Talotekniikka – Eurooppa –divisioonan johtoon (Senior Vice President, BLD-E) 1.9.2022 alkaen. Hän raportoi Uponor Oyj:n toimitusjohtajalle Michael Rauterkusille. Tämä uusi johtamisrakenne korvaa aiemman President, Building Solutions – Europe –roolin, joka oli ennen johtoryhmätason rooli.

Uponor ilmoitti 15.6.2022, että Andres Caballero nimitetään Talotekniikka – Pohjois-Amerikka –divisioonan johtajaksi ja Uponorin johtoryhmän jäseneksi. Andres aloitti roolissaan 25.7.2022. Hänen toimipaikkansa on Minnesota, Yhdysvallat, ja hän raportoi Uponor Oyj:n toimitusjohtajalle Michael Rauterkusille. Andresin edeltäjä Bill Gray jätti tehtävänsä Talotekniikka – Pohjois-Amerikka –divisioonan johtajana 10.1.2022 hakeakseen uusia haasteita Uponorin ulkopuolelta. Väliaikaisena Talotekniikka – Pohjois-Amerikan johtajana toiminut John Reutter keskittyi 25.7.2022 alkaen tehtäviinsä divisioonan talousjohtajana.

Uponor ilmoitti 30.3.2022, että Jennifer Hauschildt nimitetään Uponor-konsernin uudeksi henkilöstöjohtajaksi (Chief Human Resources Officer, CHRO) ja johtoryhmän jäseneksi 1.4.2022 alkaen. Hänen toimipaikkansa on Minnesota, Yhdysvallat, ja hän raportoi Uponor Oyj:n toimitusjohtajalle Michael Rauterkusille.

Katsaus liiketoimintadivisiooniin

Talotekniikka – Eurooppa

Talotekniikka – Eurooppa -divisioona toimittaa pääosin Euroopan markkinoille ratkaisuja juomaveden jakeluun, lämmitys- ja viilennysratkaisuja, esivalmistettuja ratkaisuja, ohjausjärjestelmiä, esieristettyjä putkia sekä jakotukkeja. Divisioonan tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Saksassa ja Puolassa.

M€	1–12/2022	1–12/2021	Muutos
Liikevaihto	599,2	564,2	+6,2 %
Liikevoitto	44,0	65,9	-33,3 %
Liikevoittomarginaali, %	7,3 %	11,7 %	-37,2 %
Vertailukelpoinen liikevoitto	58,3	72,0	-18,9 %
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	9,7 %	12,8 %	-23,7 %
Henkilöstö, keskiarvo	2 192	1 900	+292

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto oli 599,2 (564,2) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 6,2 prosenttia. Myynnin kasvua tukivat hinnoittelutoimet. Vuoden loppupuolella Uponoriin kohdistunut kyberhyökkäys vaikutti negatiivisesti liikevaihdon kehitykseen. Liikevaihdon positiivista kasvua tuki Capricorn S.A. -yrityskauppa. Orgaaninen kasvu oli 1,6 prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto oli 44,0 (65,9) milj. euroa, laskua vertailukaudesta -33,3 prosenttia. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 58,3 (72,0) milj. euroa. Vahvalla liikevaihdon kasvulla oli positiivinen vaikutus liikevoittoon, mutta se ei riittänyt kompensoimaan kyberhyökkäyksen vuoksi keskeytyneestä tuotannosta aiheutuneita alhaisempia myyntivolyyymeja. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi Uponorin Venäjän toimintojen nettovarojen alaskirjaus ja siitä johtuneet kulut, joiden negatiivinen vaikutus liikevoittoon oli 11,4 milj. euroa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka -divisioona toimittaa PEX-putkia, sisäilmastoratkaisuja, kiertovesijärjestelmiä, esieristettyjä putkia sekä sammutusjärjestelmiä paikallisille markkinoille. Divisioonan tuotanto sijoittuu Yhdysvaltoihin.

M€	1–12/2022	1–12/2021	Muutos
Liikevaihto	479,8	467,5	+2,6 %
Liikevoitto	77,5	84,5	-8,3 %
Liikevoittomarginaali, %	16,2 %	18,1 %	-10,6 %
Vertailukelpoinen liikevoitto	77,9	84,7	-8,0 %
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	16,2 %	18,1 %	-10,3 %
Henkilöstö, keskiarvo	1 036	999	+37

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihto oli 479,8 (467,5) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 2,6 prosenttia. Liikevaihto laski Yhdysvaltain dollareina -8,8 prosenttia vertailukaudesta. Liikevaihdon kasvua tukivat hinnoittelutoimet ja suotuisa myyntijakauma. Yhtiön vuoden lopussa kohdistunut kyberhyökkäys sekä nopea lasku uudiskohteiden määrässä omakotitalomarkkinoilla vuoden toisella puoliskolla vaikuttivat negatiivisesti liikevaihtoon.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 77,5 (84,5) milj. euroa, laskua vertailukaudesta -8,3 prosenttia. Yhdysvaltain dollareina liikevoitto laski -18,5 prosenttia. Parantunut toimintatehokkuus ja kustannusten hallinta vaikuttivat suotuisasti liikevoittoon. Kannattavuutta heikensivät tuotannon keskeytymisestä seurannut myyntivolyymien lasku sekä vähentynyt uudiskohteiden kysyntä omakotitalomarkkinoilla.

Uponor Infra

Uponor Infra –divisioona toimittaa hulevesi- ja viemärijärjestelmiä, paineputkijärjestelmiä, kaukolämpöputkia, räätälöityjä ratkaisuja ja projektipalveluita kunnille, vesi- ja voimalaitoksille sekä teollisuudelle Itämeren alueella. Vuonna 2022 divisioonan tuotantolaitokset sijaitsivat Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Puolassa. Tanskan toiminta suljettiin vuoden 2022 lopussa.

M€	1–12/2022	1–12/2021	Muutos
Liikevaihto	312,8	286,8	+9,1 %
Liikevoitto	23,1	16,2	+42,8 %
Liikevoittomarginaali, %	7,4 %	5,7 %	+30,9 %
Vertailukelpoinen liikevoitto	23,4	16,3	+43,2 %
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	7,5 %	5,7 %	+31,3 %
Henkilöstö, keskiarvo	850	845	+5

Uponor Infran liikevaihto oli 312,8 (286,8) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 9,1 prosenttia. Liikevaihdon kasvua tukivat hinnoittelutoimet kaikilla markkinoilla sekä positiivinen kehitys räätälöityjen ratkaisujen myynnissä. Vuoden loppupuolella yhtiöön kohdistuneella kyberhyökkäyksellä oli negatiivinen vaikutus liikevaihdon kehitykseen.

Uponor Infran liikevoitto oli 23,1 (16,2) milj. euroa, kasvua vertailukaudesta 42,8 prosenttia. Kannattavuuden suotuisaa kehitystä tukivat onnistuneesti jatkunut myyntijakauman muutos kohti korkeamman katteen projektimyyntiä. Hinnoittelutoimet kompensoivat kustannusten inflaatiokehitystä. Toiminnan tehostamisella oli myös positiivinen vaikutus liikevoittoon.

Osakepääoma ja osakkeet

Tammi–joulukuussa 2022 Uponorin osakevaihto Nasdaq Helsinki –arvopaperipörssissä oli 20,5 (20,9) milj. kappaletta, yhteensä 333,2 (459,2) milj. euroa. Osakkeen kurssi joulukuun lopussa oli 16,61 (20,94) euroa ja osakekannan markkina-arvo oli 1 216,0 (1 533,0) milj. euroa.

Joulukuun lopussa yhtiöllä oli 21 544 (19 071) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä katsauskauden päättyessä oli 28,8 (29,4) prosenttia.

Uponor Oyj:n osakepääoma on 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana.

Omat osakkeet

Vuoden 2022 lopussa Uponorin hallussa oli 530 950 (634 206) omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,7 (0,9) prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Vuoden 2022 lopussa yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän määräysvalta-yhteisönsä, jotka ovat yhtiön tiedossa, omistivat yhteensä 94 462 (89 323) Uponor–osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,13 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus on viime vuosina päättänyt useista, yhtiön johdolle tarkoitetuista pitkän aikavälin kannustinohjelmista. Yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmista löytyvät osoitteesta [uponorgroup.com](https://www.uponorgroup.com) > Sijoittajat > Palkitseminen.

Joulukuussa 2022 Uponor Oyj:n hallitus päätti jatkaa hallituksen vuonna 2014 hyväksymää yhtiön johdon suoriteperusteista osakekannustinohjelmaa. Uuden ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Mahdollinen osakepalkkio vuosilta 2023–2025 maksetaan vuonna 2026 osittain osakkeina ja osittain käteisenä.

Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaiset ilmoitukset

Uponor vastaanotti 22.12. Arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5. pykälän mukaiset ilmoituksen Oras Invest Oy:ltä. Ilmoituksen mukaan Oras Invest Oy:n osakeomistus Uponorista ylitti 25 prosentin rajan 21.12.2022 ja on 18 322 159 osaketta, mikä vastaa 25,03 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänimäärästä.

Valtuutukset

Vuoden 2022 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 3 500 000 oman osakkeen ostamisesta. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista yhtiökokouspäivänä. Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään enintään 7 200 000 uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta. Enimmäismäärä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Uponorin varsinainen yhtiökokous pidettiin 15.3.2022. Yhtiökokouksessa vahvistettiin tilivuoden 2021 tilinpäätös sekä myönnettiin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajille vastuuvapaus.

Yhtiökokous vahvisti vuoden 2021 osingoksi 0,67 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin kahdessa erässä. Ensimmäinen erä, 0,33 euroa osakkeelta, maksettiin 24.3.2022. Toinen erä, 0,34 euroa osakkeelta, maksettiin 22.9.2022.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 3 500 000 oman osakkeen hankkimisesta. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista yhtiökokouspäivänä. Osakkeet hankitaan vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla hallituksen päättämällä tavalla. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouspäivästä lukien.

Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 7 200 000 uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta. Määrä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus on oikeutettu päättämään kaikista osakeannin ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouspäivästä lukien.

Hallitukseen valittiin uudelleen Annika Paasikivi (puheenjohtaja), Pia Aaltonen-Forsell, Johan Falk, Markus Lengauer ja Michael G. Marchi sekä uutena jäsenenä Susanne Skippari. Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Annika Paasikiven.

Tilintarkastajaksi valittiin uudelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab toimikaudeksi 2022.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkioiksi päätettiin: hallituksen puheenjohtaja 100 000 euroa, hallituksen varapuheenjohtaja 58 000 euroa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja 58 000 euroa, henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja (vain jos hän ei ole myös hallituksen puheenjohtaja) 58 000 euroa ja hallituksen muut jäsenet 48 000 euroa. Palkkioista noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Uponor Oyj:n osakkeina ja/tai luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia Uponor Oyj:n osakkeita ja loput rahana. Vaihtoehtoisesti palkkio voidaan maksaa kokonaan käteisellä, jolloin hallituksen jäsenen velvollisuus on käyttää noin 40 prosenttia summasta Uponor Oyj:n osakkeiden hankkimiseen markkinoilta. Hallituksen kokouksiin liittyvistä matkoista aiheutuneet kulut korvataan yhtiön noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kustakin hallituksen sekä valiokunnan varsinaisesta kokouksesta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona 800 euroa jäsenen asuinmaassa pidetystä kokouksesta, 1 600 euroa muualla samalla mantereella pidetystä kokouksesta ja 3 000 euroa toisella mantereella pidetystä kokouksesta. Puhelinkokouksesta maksetaan palkkio jäsenen asuinmaassa pidetyn kokouksen palkkion mukaisesti. Hallituksen puheenjohtajalle kustakin

hallituksen kokouksesta sekä hallituksen valiokuntien puheenjohtajille kustakin asianomaisen valiokunnan kokouksesta maksettava lisäpalkkio (2021: 600 euroa) poistetaan.

Tarkemmat tiedot yhtiökokouksesta löytyvät osoitteesta <https://www.uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/hallinto/yhtiokokous-2022>.

Katsauskauden tapahtumia

Uponor ilmoitti vuoden 2022 puolivuosisikatsauksessa aloittavansa Venäjän toimintonsa myyntiprosessin. Tämä oli seurausta aiemmasta päätöksestä keskeyttää kaikki vienti Venäjälle ja tuonti Venäjältä Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyksen vuoksi. Venäjän toimintojen myyntiprosessi oli vielä kesken vuoden 2022 lopussa.

Uponor ilmoitti 27.10.2022 sulkevansa paineputkien valmistamiseen erikoistuneen tuotantolaitoksensa Middelfartissa, Tanskassa, osana jatkuvaa tuotantorakenteensa tehostamista. Tuotantolaitos on osa Uponor Infra -divisioonaa. Tuotantolaitos suljettiin vuoden 2022 viimeisen neljänneksen aikana ja sen sulkeminen vaikutti noin 40 työntekijään.

Uponor ilmoitti 7.11.2022, että se on joutunut kyberhyökkäyksen kohteeksi, ja että hyökkäys vaikuttaa yhtiön toimintoihin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Hyökkäyksen jälkeen yhtiö aloitti välittömät toimet tilanteen selvittämiseksi ja korjaamiseksi. Uponor ilmoitti 21.11.2022, että se poistaa ohjeistuksensa vuodelle 2022 kyberhyökkäyksen seurauksena. Uponor julkisti 19.12.2022 uuden ohjeistuksensa vuodelle 2022, kun yhtiöllä oli tarkempi näkökulma hyökkäyksen arvioidusta vaikutuksesta yhtiön liiketoiminnan kehitykseen vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

Uponor ilmoitti 15.2.2023 konserninlaajuisesta muutosohjelmasta vuosille 2023–2024. Onnistuneesti toteutetulla muutosohjelmalla Uponor pyrkii turvaamaan kilpailukykyä pitkällä aikavälillä ja varmistamaan kasvustrategiansa toteuttamisen. Luomalla uuden konserninlaajuisen toimintamallin Uponor vahvistaa toimintavarmuuttaan, sopeutumiskykyään ja asiakaspalvelukykyään.

Tähän Uponorin uuteen toimintamalliin siirtymisen tavoitteena on luoda kevyempi ja tehokkaampi organisaatio sekä saavuttaa noin 30 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Alustavien arvioiden mukaan suunnitellut muutokset johtavat toteutuessaan enintään 400 työpaikan vähenemiseen maailmanlaajuisesti. Muutosohjelman yksityiskohtaisista toimenpiteistä tiedotetaan erikseen. Paikalliset muutosneuvottelut käynnistetään tarpeen vaatiessa, kun muutosohjelma etenee. Koska Uponor toimeenpani ensimmäisiä muutosohjelmaan liittyviä toimenpiteitä jo vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä, kustannussäästöjen odotetaan toteutuvan asteittain vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien ja tulevan päätöksen vuoden 2024 loppuun mennessä. Muutosohjelmaan liittyvien kertaluonteisten kustannusten kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 25 miljoonaa euroa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tässä osiossa kuvataan Uponorin vastuullisuustoimintoja Suomen kirjanpitolain 3a luvun edellyttämällä tavalla muita kuin taloudellisia tietoja koskien. Lisätietoja Uponorin vastuullisuudesta ja arvonluontimallista on vuoden 2022 vastuullisuuskatsauksessa (julkaistaan viimeistään 6.3.2023 alkavalla viikolla).

Uponorin liiketoimintamalli ja arvonluonti

Uponorin toimialalla on suuri vaikutus kestävämpään asumiseen ja elämiseen, ja Uponorin visiona onkin suojella maailmaamme veden tarjoamien mahdollisuuksien avulla. Tavoitteenamme on toimittaa asiakkaillemme korkealaatuisia ratkaisuja sekä asettaa uusia standardeja vaarantamatta sitä, mikä on hyväksi planeetallemme. Tavoitteemme on olla maailman johtava vastuullisten vedenkäsittelyratkaisujen toimittaja.

Vastuullisuusagendamme raamit muodostuvat tavoitteestamme sekä maksimoida positiivinen vaikutuksemme asiakkaillemme, työntekijöillemme ja yhteiskunnalle, että minimoida ympäristöjalanjälkemme siirtymällä nopeasti kohti vastuullista arvoketjua. Tuemme asiakkaitamme heidän vastuullisuussiiirtymässä tarjoamalla integroituja ratkaisuja, joilla on paras mahdollinen ympäristöjalanjälki. Rakennamme sitoutunutta, suoritukseen perustuvaa ja henkilöstön etusijalle asettavaa People First -toimintakulttuuria sekä huippuluokan työnantajamielikuvaa. Lisäksi teemme yhteistyötä alamme muiden osaajien kanssa ja luomme lisäarvoa yhteiskunnalle.

Valitut painopistealueet ovat vahvasti linjassa Uponorin pitkän aikavälin kasvustrategian kanssa, ja niillä on suurin vaikuttavuuspotentiaali liiketoimintaamme sekä strategisten tavoitteidemme saavuttamiseen. Keskeiset muut kuin taloudelliset tiedot on raportoitu tämän osion lopussa ja vastuullisuusmittarit on raportoitu vuoden 2022 vastuullisuuskatsauksessa.

Uponor on tunnistanut seitsemän YK:n kestävä kehityksen tavoitetta, joihin yhtiö voi vaikuttaa. Ne ovat sukupuolten tasa-arvo (5), puhdas vesi ja sanitaatio (6), ihmisarvoinen työ ja talouskasvu (8), kestävä teollisuus, innovaatiot ja infrastruktuurit (9), kestävät kaupungit ja yhteisöt (11), vastuullinen kuluttaminen (12) sekä ilmastoteot (13).

Uponor on jaettu kolmeen liiketoimintadivisioonaan (Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja Uponor Infra) vastuualueiden ja asiakkaiden mukaan. Henkilöstöön, brändiin, teknologiaan, vastuullisuuteen, innovaatioihin, tuotekehitykseen ja IT:hen liittyviä yhteisiä asioita johdetaan konsernitasolla, jotta Uponorin globaalista toiminnasta ja yhteisvaikutuksista saatavat hyödyt pystytään maksimoimaan.

Toimintaperiaatteet ja due diligence-prosessit

Uponor noudattaa paikallisia lakeja ja määräyksiä, ja yhtiön toimintaohje ja yhtiön toimittajille suunnattu toimintaohje sekä muut konsernin käytännöt muodostavat toimintaperiaatteiden perustan. Uponor on myös allekirjoittanut YK:n Global Compact –yritysvastuualoitteen ja sillä on Science Based Targets –aloitteen validoima ympäristötavoite. Yhtiö on myös toimittanut nettonollatavoitteen Science Based Targets –aloitteelle validoitavaksi.

Ympäristö

Uponor ottaa tuotetarjonnassaan huomioon ympäristönäkökohdat ja pyrkii jatkuvasti vähentämään toimintansa kokonaisvaikutusta. Uponorilla on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa yhteensä 16 tuotantolaitosta, ja niiden keskeiset ympäristövaikutukset ovat kasvihuonekaasupäästöt, jätteet ja veden käyttö.

Ympäristö- ja energiatarjoitteiden saavuttamiseksi Uponorissa on otettu käyttöön ISO 14001 –standardin mukainen ympäristöjärjestelmä ja ISO 50001 –standardin mukainen energianhallintajärjestelmä. Vuonna 2022 tuotantolaitoksista 14 oli ISO 14001 –sertifioituja ja 9 tuotantolaitoksella oli ISO 50001 –sertifiointi. Turvallisuus-, laatu-, ympäristö- ja energiapolitiikka kattaa Uponorin ympäristöasiat. Sisäisiä ja ulkoisia auditointeja tehdään vuosittain, jotta varmistetaan ohjeistuksen noudattaminen.

Uponor on sitoutunut vastuullisiin innovaatioihin, jotka ovat konsernistrategian keskeinen elementti. Esimerkiksi vuonna 2022 yhtiö toi markkinoille neljä uutta uusiutuvia raaka-aineita hyödyntävää Uponor Blue –tuotetta.

Henkilöstö- ja sosiaaliasiat

Uponor painottaa yhdenvertaista kohtelua ja edistää työntekijöidensä turvallisuutta ja hyvinvointia. Työntekijöiden terveys ja turvallisuus ovat etusijalla, ja Uponorin tavoitteena on nolla työtapaturmaa. Turvallisuus-, laatu-, ympäristö- ja energiapolitiikka kattaa henkilöstön terveys- ja turvallisuusasiat.

Uponorin maaliskuussa 2022 käyttöön ottaman People First –henkilöstöstrategian viisi peruspilaria ovat toimintakulttuuri, johtajuus, osaamisen kehittäminen, työnantajamielikuva sekä hyvinvointi ja turvallisuus. Kyseisen henkilöstöstrategian avulla yhtiö varmistaa, että se houkuttelee ja sitouttaa Uponorin tavoitteiden saavuttamisen kannalta oikeanlaisia osaajia hyvän johdon alaisuuteen. Yhtiö myös jatkaa tietoisuuden lisäämistä hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvistä aiheista sekä tarjoaa lisätukea sen varmistamiseksi, että työntekijät huolehtivat itsestään asianmukaisesti.

Uponor järjestää henkilöstötutkimuksen vuosittain saadakseen työntekijöiltä palautetta heihin liittyvissä kysymyksissä.

Ihmisoikeudet

YK:n Global Compact –yritysvastuualoitteen allekirjoittajana Uponor kunnioittaa ihmisoikeuksia, jotka on määritelty esimerkiksi YK:n yleismaailmallisessa ihmisoikeuksien julistuksessa. Uponor on vastuullinen työnantaja ja tukee työntekijöidensä yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Syrjintää ei sallita. Uponor ei salli arvoketjussaan lapsi- tai pakkotyötä tai muuta toimintaa, joka rikkoo työntekijöiden perusoikeuksia.

Vuonna 2022 Uponor otti käyttöön uuden toimittajille suunnatun toimintaohjeen (Supplier Code of Conduct), joka täydentää aiemmin julkaistua toimittajien toimintapolitiikkaa. Molempien ohjeistusten tavoitteena on varmistaa, että myös toimittajat täyttävät Uponorin eettiset, sosiaaliset, ympäristö- ja laatustandardit sekä noudattavat kaikkia paikallisia lakeja ja säännöksiä.

Uponorin sisäinen ja ulkoinen ilmoituskanava, jota ulkopuolinen riippumaton taho ylläpitää, tarjoaa työntekijöille ja ulkopuolisille sidosryhmille mahdollisuuden ilmoittaa myös anonymisti vaatimustenvastaisesta käyttäytymisestä.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorilla on nollatoleranssi korruption ja lahjonnan suhteen. Uponorin konserninlaajuiseen toimintaohjeistukseen kuuluvan väärinkäytösten torjuntaohjeen tarkoitus on määrittää konsernin asennoituminen väärinkäytöksiä kohtaan, pyrkimys ehkäistä väärinkäytökset ja Uponorin työntekijöiden, esihenkilöiden ja johdon vastuut väärinkäytösten ehkäisyssä.

Toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset

Ympäristöasiat

Uponor jatkoi tuotetarjoamansa kehittämistä ja auttoi asiakkaitaan vähentämään ympäristövaikutuksiaan. Ensimmäiset ympäristötuoteselosteet, jotka kuvaavat läpinäkyvästi tuotteiden ympäristöjalanjaljen, julkaistiin vuonna 2021, ja tätä työtä jatkettiin vuonna 2022. Tavoitteenamme on, että 90 prosentilla tuotemyynnistä on ympäristötuoteseloste vuoteen 2027 mennessä.

Uponor pyrkii vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja jätteitä. Science Based Targets -aloite hyväksyi Uponorin uudet kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet huhtikuussa 2021. Heinäkuussa 2022 Uponor toimitti päivitetyn ja kunnianhimoisemman lyhyen aikavälin kasvihuonepäästötavoitteensa sekä nettonollatavoitteensa Science Based Targets -aloitteelle validoitavaksi. Vuonna 2022 Uponorin suorat ja epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt laskivat entisestään 45 prosenttia verrattuna vuoteen 2021. Lasku johtui vihreän sähkön osuuden kasvusta tuotannossa, siirtymisestä kaukolämmöstä uusiutuvaan energialähteeseen ja energiatehokkuustoimenpiteistä.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Turvallisuus on Uponorin ensisijainen tavoite. Työntekijöiden turvallisuuden varmistaminen, uusien digitaalisten työskentelytapojen käyttöönotto ja työnteon hybridimallin tukeminen olivat tärkeimpiä aiheita johdon asialistalla vuoden 2022 aikana.

Uponorin tapaturmataajuus (LTIF) huononi edeltävästä vuodesta ja oli 6,0 (4,8). Uponor jatkoi sisäisten koulutusten ja toimintatapojen sekä turvallisuutta parantavien prosessien kehittämistä. Lisäksi yhtiö otti käyttöön parempia suojavälineitä ja läheltä piti -tilanteiden raportointityökaluja. Vuonna 2022 Uponor otti käyttöön globaalin turvallisuusfoorumin, joka kannustaa jakamaan parhaita käytäntöjä divisioonien ja tuotantolaitosten välillä.

Vuoden 2022 aikana Uponor tarjosi työntekijöilleen monenlaisia virtuaalikursseja ja verkkokoulutusta. Aiheiden kirjo ulottui johtamistaitojen kehittämisestä henkilökohtaisesta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäksi Uponor käynnisti työn rakentaakseen yhteisen ohjelman monimuotoista, tasa-arvoista ja osallistavaa yrityskulttuuria vahvistamaan.

Lokakuussa 2022 toteutettiin koko konsernin kattava henkilöstötutkimus. Vastausprosentti oli 85 (84), ja eNPS (Employee Net Promoter Score) -luku oli 37 (41), joka ylittää alan parhaimman 25 prosentin vertailuarvon. Työntekijöiden mukaan Uponorin vahvuuksia ovat fyysinen hyvinvointi, merkityksellinen työ ja luotettavat työkaverit. Parannuskohteita ovat muun muassa turvallisuus.

Ihmisoikeudet sekä korruption ja lahjonnan torjunta

Uponor käynnisti hankkeen, jonka tavoitteena on entisestään parantaa toimitusketjun läpinäkyvyyttä ja laati toimittajille suunnatut toimintaohjeet (Supplier Code of Conduct) vuonna 2021. Uudet toimintaohjeet julkaistiin vuonna 2022 ja niiden käyttöönotto jatkuu vuoden 2023 aikana. Samanaikaisesti Uponor rakentaa ja jalkauttaa vastuullisen toiminnan auditointiohjelmaansa.

Uponor päivitti toimintaohjeensa (Code of Conduct) vuonna 2021 ja julkaisi siihen pohjautuvan verkkokoulutusmateriaalin työntekijöilleen vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Marraskuussa 2022 tapahtuneen kyberhyökkäyksen vuoksi vain 59,2 (93) prosenttia yhtiön palveluksessa olevista toimistotyöntekijöistä ehti suorittaa koulutuksen vuoden loppuun mennessä. Koulutus jatkuu vuonna 2023.

Uponorin toiminnoissa ei havaittu ihmisoikeusloukkauksia eikä korruption tai lahjontaan liittyviä tapahtumia päivittäisissä hallintoprosesseissa, sisäisen tarkastuksen tutkimuksissa tai ilmoituskanavan kautta tulleissa ilmoituksissa.

Muihin kuin taloudellisiin aiheisiin liittyvät pääasialliset riskit

Ympäristöasiat

Paikallisen lainsäädännön ja määräysten noudattamatta jättämisestä voi aiheutua Uponorille sekä sakkoja ja muita seuraamuksia että maineeseen ja liiketoimintaan liittyviä riskejä. Uponor lieventää ympäristöriskejä koulutuksilla sekä noudattamalla ISO 14001-, ISO 9001- ja ISO 50001 -prosesseja ja -sertifiointeja tuotantolaitoksissaan.

Uponor on todennut, että ilmastonmuutos voi aiheuttaa koko konsernille siirtymäriskejä. Ilmastonmuutoksesta ei kuitenkaan aiheudu merkittäviä fyysisiä riskejä, koska kaikki Uponorin tuotantolaitokset sijaitsevat sisämaassa ja kaukana äärimmäisille sääilmiöille alttiilta alueilta.

Poliittiset ja oikeudelliset riskit

Koska Uponorin pääraaka-aine on fossiilista polttoainetta käyttäen (raakaöljy) tuotettu muovi, fossiiliin polttoaineisiin liittyvä kiristytävä sääntely tai verotus saattaa kasvattaa Uponorin toiminnan kustannuksia ja asettaa Uponorin tuotteille uusia vaatimuksia. Tämän riskin lievittämiseksi Uponorin tuotekehitys on mukana hankkeissa, joissa etsitään vaihtoehtoja öljypohjaisille muoviraaka-aineille. Lisäksi Uponor osallistuu eri ammattijärjestöjen toimintaan ja pyrkii vaikuttamaan energiaa, terveyttä ja vedenkäyttöä koskevaan päätöksentekoon paikallisella ja alueellisella tasolla.

Markkinariskit ja maineriskit

On mahdollista, että Uponorin asiakkaat alkavat suosia uusiutuvasta tai kierrätetystä raaka-aineesta valmistettuja tuotteita. Ellei Uponor onnistu tuomaan markkinoille uusia materiaaleja riittävän aikaisin, se saattaa menettää markkinaosuuttaan. Lisäksi, jos Uponor jatkaa fossiiliin polttoaineisiin perustuvan muoviraaka-aineen käyttöä vielä siinä vaiheessa, kun kilpailijat siirtyvät muihin vaihtoehtoihin, tästä voi aiheutua Uponorille ja sen brändille mainehaittoja.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät asiat voivat aiheuttaa Uponorille riskejä. Tiettyjä haasteita voi esiintyä myös osaajien houkuttelemisessa ja sitouttamisessa yhtiöön.

Uponor lieventää terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä riskejä sisäisten koulutusten, läheltä piti -tapausten raportoinnin ja sisäisten prosessien jatkuvan parantamisen avulla. Lisäksi Uponor panostaa houkuttelevan yrityskulttuurin ja työnantajamielikuvan sekä erilaisten urapolkujen rakentamiseen.

Ihmisoikeudet

Mahdolliset ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkaukset voivat vaikuttaa Uponorin maineeseen ja liiketoimintamahdollisuuksiin.

Uponor lieventää riskejä kehittämällä sisäisiä koulutuksia ja prosesseja sekä tekemällä toimitusketjun auditointeja, joilla puututaan mahdollisiin kolmannen osapuolen aiheuttamiin loukkauksiin. Uponor jatkaa uusien, toimittajille suunnattujen toimintaohjeiden käyttöönottoa vuonna 2023. Lisäksi Uponorilla on käytössä sisäinen ja ulkoinen ilmoituskanava, jonka

kautta ilmoituksia on mahdollista tehdä myös anonymisti. Ilmoituskanava avattiin ulkopuolisille sidosryhmille vuonna 2021.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorin työntekijöiden tai kumppanien epäeettinen käyttäytyminen voi vaikuttaa negatiivisesti Uponorin maineeseen ja liiketoimintamahdollisuuksiin.

Uponor lieventää näitä riskejä huolellisella rekrytointiprosessilla, sisäisillä koulutuksilla, sisäisellä valvonnalla, seurannalla ja auditoinneilla sekä kouluttamalla ja auditoimalla yhteistyökumppaneitaan sekä muita ulkoisia sidosryhmiään. Lisäksi Uponorilla on käytössä sisäinen ja ulkoinen ilmoituskanava, joiden kautta kaikki sidosryhmät voivat jättää ilmoituksia myös anonymisti.

Keskeiset muut kuin taloudelliset tulospennittarit

Mittattava asia	Yksikkö	2022	2021
Energian kokonaiskulutus	1 000 MWh	208,6	237,0
Käytetyt raaka-aineet	1 000 tonnia	139,6	162,2
Veden kulutus	1 000 m³	148,3	148,0
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (suorat)	1 000 tonnia CO ₂ e	7,4	7,3
Biogeeniset päästöt	1 000 tonnia CO ₂ e	2,26	2,65
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (epäsuorat)	1 000 tonnia CO ₂ e	1,3	8,5
Sijaintiperusteiset epäsuorat päästöt	1 000 tonnia CO ₂ e	59,0	68,1
Jätettä yhteensä	1,000 tonnia	15,1	17,1
Tapaturmia suht. (LTIF)	milj. työtuntia kohti	6,0	4,8
Uponorin toimintaohjeiden verkkokoulutukseen osallistuneet toimistotyöntekijät	%	59,2	93,2

Osa aiempien vuosien luvuista on muuttunut tiedonkeruun ja raportoinnin tarkkuuden parantumisen vuoksi sekä raportoinnin laajuuden muutosten vuoksi, kun raportointiin on lisätty uusia toimipaikkoja ja ei-aktiiviset toimipaikat on poistettu raportoinnista vuoden 2022 aikana. Lisäksi päästöjen uudelleenlaskenta vuoden 2022 aikana osana Uponorin tieteeseen perustuvien päästötavoitteiden (Science Based Targets) päivitysprosessia on aiheuttanut muutoksia aiempien vuosien lukuihin.

Uponor raportoi sen epäsuorat päästöt käyttäen markkinaperusteista metodologiaa. Markkinaperusteiset epäsuorat päästöt perustuvat energiatoimittajien päästökertoiin sekä sijaintiperusteisiin päästökertoiin (ts. GHG Protocol – IEA 2021), jos toimittajakohtaisia tietoja ei ole saatavilla.

Ympäristöindikaattoreihin sisältyvät kaikki Uponorin tuotantolaitokset, jakelukeskukset ja varastot. Sosiaaliisiin indikaattoreihin sisältyy kaikki Uponorin toiminta. Kokonaistyöaika on laskettu yhdistämällä kaikkien aktiivisten työntekijöiden kokonaistyössäoloaika ja Uponorin suurimpien toimintamaiden keskiarvoinen kokonaisvuosityöaika.

Ero Uponorin toimintaohjeen verkkokoulutuksen suorittajamäärässä vuosien 2021 ja 2022 välillä johtuu laajemman ja täysin uuden verkkokoulutuksen lanseerauksesta vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Uusi verkkokoulutus korvasi vanhan koulutuksen.

EU-taksonomiakelpoisuus

Luvut perustuvat Uponorin tämänhetkiseen ymmärrykseen ja tulkintaan taksonomiasääntelystä. Ne voivat muuttua, jos Euroopan komission viralliset ohjeistukset ja tulkinnat muuttuvat. EU-taksonomianmukaisuuden raportointi esitetään kokonaisuudessaan Uponorin vuoden 2022 vastuullisuuskatsauksessa.

	Kokonais- määrä, M€	Taksonimia- kelpoiset toiminnot	Ei-taksonomia- kelpoiset toiminnot
Liikevaihto, taksonomiakelpoiset	1 386,2	21 %	79 %
Toimintakustannukset, taksonomiakelpoiset	47,3	17 %	83 %
Pääomamenot, taksonomiakelpoiset	50,5	35 %	65 %

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Uponor on alttiina riskeille ja epävarmuuksille, jotka saattavat vaikuttaa negatiivisesti Uponorin toimintaan, tulokseen, taloudelliseen asemaan ja rahoituslähteisiin. Esimerkiksi seuraavat riskit saattavat vaikuttaa Uponorin liiketoimintaan:

Näkyvät vuodelle 2023 jatkuvat epävakaina yleiseen talouskehitykseen liittyvien epävarmuustekijöiden myötä. Näitä ovat korkea inflaatio, työvoimapula, asuntolainojen korkojen nousu erityisesti Pohjois-Amerikassa sekä geopolittisen epätasapainon ja Eurooppaa koettelevan energiakriisin vaikutukset.

Uponoriin kohdistuu sekä suoria että epäsuoria riskejä, jotka liittyvät Venäjän kaasutoimituksiin. Uponor käyttää maakaasua metalliliittimien valmistukseen yhdessä tuotantolaitoksessa Saksassa. Keski-Eurooppaan mahdollisesti kohdistuvat kaasutoimituskatkot eivät todennäköisesti vaikuta merkittävästi Uponorin muihin tuotantolaitoksiin. Keski-Eurooppaan kohdistuvilla kaasutoimituskatkoilla voi olla epäsuoria vaikutuksia Uponoriin siltä osin, kun ne vaikuttavat yhtiön alihankkijoiden toimintaan raaka-ainesaatavuuden ja hintojen kautta.

Uponorin tuotteiden valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muutoksille, joista tärkeimpiä ovat mm. petrokemian tuotteiden ja metallien hintojen vaihtelu, toimituskapasiteetti ja markkinoiden kysyntä. Uponor pyrkii siirtämään vaihteluiden vaikutukset suurelta osin myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä.

Uponoriin kohdistuu markkinataloudellisia ja geopolittisiä riskejä. Poliittiset epävarmuustekijät voivat aiheuttaa merkittäviä häiriöitä ja ylimääräisiä kaupan esteitä, jotka kohdistuvat joko Uponoriin tai sen toimitusketjuun, vaikuttaen siten esim. yrityksen liikevaihtoon ja luottoriikiin. Taloudelliset laskusuhdanteet voivat lisätä asiakkaiden maksuongelmia ja Uponorin on tunnistettava myyntisaamisiin mahdollisesti kohdistuvat häiriöt. Asiakkaisiin liittyviä luottoriskejä hallitaan tarkkaan määritellyn luotonhallintaprosessin myötä, johon sisältyy mahdollisuuksien mukaan luottovakuuksia. Uponorin Venäjän toimintojen myyntiprosessi edistyi vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta se on vielä kesken.

Uponor ilmoitti vuoden 2022 puolivuosisikatsauksessa aloittavansa Venäjän toimintojensa myyntiprosessin. Tämä oli seurausta aiemmasta päätöksestä keskeyttää kaikki vienti Venäjälle ja tuonti Venäjältä Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyksen vuoksi.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Uponor hallinnoi tätä riskiä jakamalla liiketoimintansa kahdelle maantieteelliselle pääalueelle: Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan. Uponorilla on myös kolme liiketoiminta- aluetta: käyttövesi-, sisäilmasto- ja yhdyskuntatekniikkaratkaisut. Uponorin tuotteita käytetään sekä uusissa rakennushankkeissa että korjausrakentamisen hankkeissa. Jälkimmäisessä kysyntä on yleensä vakaampaa kuin syklisemmässä uudisrakentamisessa. Uponorin johto käyttää skenaarioanalyysijä mahdollisten taloudellisten laskusuhdanteiden vaikutusten tunnistamiseen ja hallinnoimiseen.

Lakien ja määräysten noudattaminen on Uponorissa etusijalla. Niiden noudattamatta jättämisestä voi aiheutua yhtiölle sekä sakkoja että maineeseen ja liiketoimintaan liittyviä riskejä. Uponor voi altistua liiketoiminnassaan erilaisille oikeudellisille prosesseille. Syksyllä 2021 Uponoria vastaan Yhdysvalloissa nostettujen kahden tuotteen liittyvän ryhmäkanteen käsittely on vielä kesken. Uponor on tähän asti onnistunut puolustamaan oikeuksiaan molemmissa ryhmäkanteissa, jotka ovat lähes identtiset. Tapausten käsittely on kuitenkin vielä alkuvaiheessa, joten ei ole varmaa, mitä seuraamuksia, jos mitään, niistä voi Uponorille olla. Syyskuussa 2022 Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) esitti Markkinaoikeudelle seuraamusmaksun asettamista Uponor Oyj:n tytäryhtiöille Uponor Infra Oy:lle (8,5 milj. euroa) ja Uponor Suomi Oy:lle (5,0 milj. euroa) johtuen epäilystä, että Uponor olisi osallistunut kilpailulain vastaiseen toimintaan. Prosessin ollessa alkuvaiheessa, ja Uponorin kiistäessä esitetyt väitteet, varauksia mahdollisista seuraamusmaksuista ei ole kirjattu tulokseen.

Uponorilla on Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa yhteensä 16 tuotantolaitosta, mikä altistaa yhtiön ympäristöriskeille. Uponor lieventää ympäristöriskejä koulutuksilla ja noudattamalla ISO 14001-, ISO 9001- ja ISO 50001 -prosesseja ja -sertifikaatteja tuotantolaitoksissaan. Koska Uponorin tuotantolaitokset sijaitsevat sisämaassa ja kauempana alueista, jotka ovat alttiimpia äärimmäisille sääolosuhteille, yhtiöön ei kohdistu ilmastonmuutokseen liittyviä olennaisia riskejä.

Yhtiön toiminnan kansainvälisyys altistaa sen eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Uponorin liikevaihdosta noin 60 prosenttia syntyi muussa valuutassa kuin euroissa. Tällöin kuitenkin tyypillisesti myös valtaosa ko. liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on paikallisessa valuutassa. Tämä vähentää oleellisesti liiketoiminnan valuuttariskiä.

Uponorin toiminnot ja palvelut tukeutuvat vahvasti erilaisiin ohjelmistoihin ja tietoliikenneyhteyksiin. Kyberrikollisuus, toimintahäiriöt ja muut tietoturvaan liittyvät rikkomukset, jotka kohdistuvat Uponorin ydinjärjestelmiin tai arkaluonteisiin tietoihin, voivat vaikuttaa negatiivisesti Uponorin liiketoimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen sekä aiheuttaa mainehaittoja.

Tarkempi riskianalyysi on saatavilla osoitteessa www.uponorgroup.com/fi-fi > Sijoittajat > Uponor sijoituksena.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

Liikevaihto: vuotuinen orgaaninen kasvu yli 4 prosenttia

Kannattavuus: vertailukelpoinen liikevoittomarginaali yli 12 prosenttia

Pääomarakenne: nettovelkaantumistaso 40–80 prosenttia

Osinko: kasvava

Taloudelliset tavoitteet on sidottu johdon lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinohjelmiin.

ESG-tavoitteet vuoteen 2027 mennessä

Uponor vähentää omien toimintojensa kasvihuonekaasupäästöjä 75 prosentilla vuodesta 2019

Uponor vähentää toimitusketjunsä kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosentilla vuodesta 2019

Uponor tuottaa vastuullisen vaihtoehdon 50 prosentille tuoteportfolioista

Uponorin johdon 50 ylimmässä roolissa on 40 prosenttia sekä miehiä että naisia

Henkilöstön sitoutumispisteet ovat korkeimmalla tasolla

Tavoitteena nolla tapaturmaa

Yhteistyötä 25 tärkeimmän asiakkaan kanssa vaikuttavuuden vahvistamiseksi

Vaikuttavat sosiaaliset järjestelmät kaikissa liiketoimintadivisioissa

ESG-tavoitteet on sidottu johdon lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinohjelmiin.

Ohjeistus vuodelle 2023

Ilman valuuttakurssien vaikutusta Uponor arvioi liikevaihtonsa olevan 1 300–1 400 milj. euron välillä vuonna 2023, ja vertailukelpoisen liikevoittomarginaalinsa olevan yli 10 prosenttia.

Vantaalla 15.2.2023

Uponor Oyj

Hallitus

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

	2022	2021	2020	2019	2018		2022	2021	2020	2019	2018
Konsernitulos (jatkuvat toiminnot), M€						Muita tunnuslukuja					
Liikevaihto	1 386,2	1 313,2	1 136,0	1 103,1	1 196,3	Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	9,8	11,7	11,6	8,3	8,9
Toiminnan kulut	1 197,8	1 110,8	952,1	961,3	1 063,6	Vertailukelpoinen liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	11,1	12,2	12,6	8,4	8,3
Poistot ja arvonalentumiset	54,5	49,1	52,7	51,8	42,4	Tulos ennen veroja (jatkuvat toiminnot), %	9,7	10,6	10,7	6,9	7,8
Liiketoiminnan muut tuotot	1,5	0,9	1,0	1,3	16,4	Oman pääoman tuotto (ROE), %	19,1	22,9	24,3	15,3	18,0
Liikevoitto	135,5	154,1	132,3	91,3	106,7	Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	22,2	24,7	21,8	14,4	17,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	153,7	160,5	142,7	92,7	99,3	Omavaraisuusaste, %	55,2	50,2	48,7	44,6	45,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,0	-7,9	-6,3	-11,6	-8,5	Nettovelkaantumisaste, %	9,1	4,3	3,6	37,6	39,4
Tulos ennen veroja	134,9	139,8	121,8	75,6	93,5						
Tilikauden tulos	97,5	103,4	96,1	55,3	63,2	Korolliset nettovelat, M€	48,5	20,9	15,1	139,1	139,2
						- % liikevaihdosta	3,5	1,6	1,3	12,6	11,6
Konsernitase, M€						Liikevaihdon muutos, %	5,6	15,6	3,0	-7,8	2,2
Pitkäaikaiset varat	342,7	335,5	305,2	327,7	310,6	Vienti Suomesta, M€	65,9	54,2	41,4	48,7	54,2
Liikearvo	95,4	95,9	85,8	83,6	83,5	Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto, M€	1 228,7	1 165,9	996,3	965,1	1 049,4
Vaihto-omaisuus	220,3	174,4	128,7	144,4	147,9	Ulkomaantoiminta yhteensä, M€	1 246,1	1 182,8	1 009,7	980,2	1 064,7
Rahavarat	65,5	98,1	138,0	76,1	38,1	Ulkomaantoiminnan osuus, %	89,9	90,1	88,9	88,9	89,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	244,5	263,3	210,7	201,4	206,5	Henkilöstö 31.12.	4 055	4 234	3 658	3 708	3 928
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	460,7	414,6	356,8	311,6	297,6	Henkilöstö keskimäärin	4 214	3 871	3 708	3 801	4 074
Määräysvallattomien omistajien osuus	73,9	68,7	65,1	58,8	56,0	Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	297,2	278,8	257,8	247,5	259,6
Varaukset	51,9	43,2	37,1	30,0	30,2	Investoinnit (jatkuvat toiminnot), M€	50,5	45,5	30,2	26,1	54,0
Pitkäaikaiset korolliset velat	103,2	106,7	124,1	203,4	175,6	- % liikevaihdosta	3,6	3,5	2,7	2,4	4,5
Lyhytaikaiset korolliset velat	10,8	12,3	29,0	11,8	1,7						
Korottomat velat	268,1	321,6	256,4	217,7	225,5						
Taseen loppusumma	969,8	967,2	868,4	833,2	786,6						

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja täsmäytykset IFRS-tilinpäätöslukuihin

M€	2022	2021	2020	2019	2018
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät					
- rakennejärjestelyt ja muut niihin liittyvät kulut	-15,8	-6,4	-10,4	-1,4	-8,2
- pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	-	-	-	-	15,7
- muut erät	-2,4	-	-	-	-
- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-18,2	-6,4	-10,4	-1,4	7,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, yhteensä	-18,2	-6,4	-10,4	-1,4	7,4
Vertailukelpoinen bruttokate					
- Bruttokate	503,9	484,7	429,4	381,9	400,8
- Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät bruttokatteessa	-1,3	-0,2	-0,9	-0,1	-
Vertailukelpoinen bruttokate	505,3	484,8	430,2	382,0	400,8
% liikevaihdosta	36,5	36,9	37,9	34,6	33,5
Vertailukelpoinen liikevoitto					
- Liikevoitto	135,5	154,1	132,3	91,3	106,7
- Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-18,2	-6,4	-10,4	-1,4	7,4
Vertailukelpoinen liikevoitto	153,7	160,5	142,7	92,7	99,3
% liikevaihdosta	11,1	12,2	12,6	8,4	8,3

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2022	2021	2020	2019	2018
Osakepääoma, M€	146,4	146,4	146,4	146,4	146,4
Osakemäärä 31.12., 1 000 kpl	73 207	73 207	73 207	73 207	73 207
Osakemäärä omilla osakkeilla oikaistuna, 1 000 kpl					
- vuoden lopussa	72 676	72 573	73 022	72 987	72 962
- keskimäärin	72 654	73 021	73 016	72 983	73 123
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä, M€	460,7	414,6	356,8	311,6	297,6
Osakevaihto, M€	333,2	459,2	361,2	266,7	499,0
Osakevaihto, 1 000 kpl	20 549	20 981	28 795	26 537	40 763
- keskimääräisestä lukumäärästä, %	28,3	28,7	39,4	36,4	55,7
Osakekannan markkina-arvo, M€	1 216,0	1 533,0	1 329,4	852,9	631,0
Oikaistu tulos per osake (laimennettu), €	1,21	1,33	1,21	0,72	0,72
Oma pääoma per osake, €	6,34	5,71	5,68	4,89	4,27
Osinko, M€	50.1 ¹⁾	48,6	41,6	38,7	37,2
Osinko per osake, €	0.69 ¹⁾	0,67	0,57	0,53	0,51
Efektiivinen osinkotuotto, %	4,2	3,2	3,1	4,5	5,9
Osinko per tulos, %	57,0	50,4	47,1	73,6	70,8
PE-luku	13,7	15,7	15,0	16,2	12,0
Osakkeiden antikorjatut vaihtokurssit, €					
- ylin	21,74	28,88	18,60	12,37	17,62
- alin	12,29	16,86	6,73	8,52	8,13
- keskimääräinen	16,25	21,89	12,55	10,05	12,24

Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 60.

Taulukon huomautukset:

¹⁾ hallituksen ehdotus

Keskimääräisessä osakemäärässä on otettu huomioon ostettujen omien osakkeiden vaikutus.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloerot}}{\text{Oma pääoma, keskiarvo}} \times 100$	Hinta/voittosuhte, P/E	=	$\frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$	Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x viimeinen kaupantekokurssi
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$	Osakkeen keskiarvo	=	$\frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$	Bruttokate %	=	$\frac{\text{Bruttokate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat ilman sidottuja rahavaroja	Liikevoitto %	=	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$	Vertailukelpoinen bruttokate	=	Bruttokate - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$	Vertailukelpoinen bruttokate %	=	$\frac{\text{Bruttokate - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$
Osinko/tulos	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}} \times 100$	Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*
Efektiivinen osinkotuotto	=	$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}} \times 100$	Vertailukelpoinen liikevoitto %	=	$\frac{\text{Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät*}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$

*1) Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät eivät liity yhtiön varsinaiseen perustoimintaan. Olennaisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia erä ovat luovutusvoitot ja -tappiot, tuotantolaitoksen sulkemiseen liittyvät tehottomuus- ja sopeuttamiskulut sekä ylimääräiset alaskirjaukset ja mahdolliset alaskirjausten peruutukset, onnettomuuksiin ja luonnonkatastrofeihin liittyvät kulut sekä uudelleenjärjestelyyn, ympäristöön ja vahingonkorvauksiin liittyvät varaukset ja muutokset lainsäädännössä tai oikeuskäytännöissä. Konsernin johto käyttää harkintaa tehdessään päätöksiä vertailukelpoisten erien luokittelussa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2022 oli 20 548 710 kappaletta, yhteensä 333,2 milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2022 lopussa oli 16,61 euroa ja osakekannan markkina-arvo 1 216,0 milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 21 544 osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 28,8 (29,4) %.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2022

Osakkeenomistaja	Osakemäärä, kpl	%-osuus osakkeista	%-osuus äänistä
Oras Invest Oy	18 635 361	25,5	25,6
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	2 794 538	3,8	3,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 460 000	3,4	3,4
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 327 072	3,2	3,2
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	1 240 199	1,7	1,7
Sigrid Juséliuksen Säätiö	888 286	1,2	1,2
Paasikivi Pekka	853 900	1,2	1,2
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	752 000	1,0	1,0
Valtion Eläkerahasto	655 000	0,9	0,9
Sijoitusrahasto Evli Suomi Select	590 000	0,8	0,8
Paasikivi Jukka	588 173	0,8	0,8
Paasikivi Pertti	558 888	0,8	0,8
Muut	40 332 577	55,1	55,5
Yhteensä	72 675 994	99,3	100,0
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet	530 950	0,7	-
Kaikki yhteensä	73 206 944	100,0	100,0

Hallintarekisteröidyt arvo-osuudet 31.12.2022

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ.), Helsingin sivukonttori	17 199 612	23,5	23,7
Citibank Europe Plc	2 669 396	3,6	3,7
Clearstream Banking S.A.	791 061	1,1	1,1
Muut	300 577	0,4	0,4
Yhteensä	20 960 646	28,6	28,8

Yhtiökokouksessa käytettävissä oleva äänen enimmäismäärä on 31.12.2022 tilanteen mukaan 72 675 994 ääntä. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli 530 950 omaa osaketta, jotka vastaavat yhtä montaa ääntä. Omilla osakkeilla ei ole äänivaltaa yhtiökokouksessa. Paasikiven suku omistaa yhtiötä sekä suoraan että Oras Invest Oy -yhtiön kautta, yhteensä 28,6 (27,8) prosenttia.

Osakkeenomistus sektoreittain 31.12.2022

Sektori	Osakemäärä, kpl	Osuus osakkeista, %
Yksityiset yritykset	21 788 299	29,8
Julkiset yritykset	80	0,0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	8 576 188	11,7
Julkisyhteisöt	6 379 237	8,7
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 519 698	3,4
Kotitaloudet	12 882 125	17,6
Ulkomaat (myös hallintarekisteröidyt)	21 061 317	28,8
Muut (yhteistili)	0	0,0
Yhteensä	73 206 944	100,0

Osakkeenomistus suuruusluokittain 31.12.2022

Osakemäärä kpl/osakas	Osakemäärä yhteensä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osakasmäärä	Osuus osakkeista, %
1-100	435 205	0,6	8 753	40,63
101-1,000	3 974 828	5,4	10 395	48,25
1,001-10,000	5 764 116	7,9	2 198	10,20
10,001-100,000	4 825 580	6,6	164	0,76
100,001-1,000,000	10 881 037	14,9	27	0,13
1,000,001-	47 326 178	64,6	7	0,03
Yhteensä	73 206 944	100,0	21 544	100,0

Osakepääoman kehitys 2018 - 2022

	Pvm	Share capital, euro	Number of shares
2022	31.12.	146 446 888	73 206 944
2021	31.12.	146 446 888	73 206 944
2020	31.12.	146 446 888	73 206 944
2019	31.12.	146 446 888	73 206 944
2018	31.12.	146 446 888	73 206 944

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Konsernin laaja tuloslaskelma

M€	Liite	2022	%	2021	%
Liikevaihto	2	1 386,2	100,0	1 313,2	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		882,3	63,6	828,5	63,1
Bruttokate		503,9	36,4	484,7	36,9
Liiketoiminnan muut tuotot	4	1,5	0,1	0,9	0,1
Varastointimenot		38,3	2,8	31,9	2,4
Myynnin ja markkinoinnin kulut		213,2	15,4	201,0	15,3
Hallinnon kulut		83,3	6,0	77,3	5,9
Liiketoiminnan muut kulut	4	35,2	2,5	21,2	1,6
Kulut		370,0	26,7	331,4	25,2
Liikevoitto	2	135,5	9,8	154,1	11,7
Rahoitustuotot	7	29,1	2,1	17,2	1,3
Rahoituskulut	7	30,0	2,2	25,1	1,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		0,4	0,0	-6,4	-0,5
Tulos ennen veroja		134,9	9,7	139,8	10,6
Tuloverot	8	37,4	2,7	36,4	2,8
Tilikauden tulos		97,5	7,0	103,4	7,9

M€	Liite	2022	%	2021	%
Muut laajan tuloksen erät					
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen		2,4		0,4	
Erät jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi					
Muuntoerot		-1,7		7,1	
Rahavirran suojaukset, verojen jälkeen		4,3		2,6	
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		5,0		10,1	
Tilikauden laaja tulos		102,5		113,6	
Kauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille		88,0		96,9	
Määräysvallattomille omistajille		9,5		6,5	
Kauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille		94,6		107,2	
Määräysvallattomille omistajille		7,9		6,4	
Osakekohtainen tulos, €	9	1,21		1,33	
Osakekohtainen tulos laimennettuna, €		1,21		1,33	

Konsernitase

M€	Liite	31.12.2022	%	31.12.2021	%
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet		3,7		5,9	
Liikearvo		95,4		95,9	
Asiakassuhteet		5,3		6,8	
Muut aineettomat hyödykkeet		4,5		2,0	
Keskeneräiset hankinnat		2,3		2,6	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	10	111,1	11,5	113,2	11,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet					
Maa- ja vesialueet		15,6		15,0	
Rakennukset ja rakennelmat		103,4		101,8	
Koneet ja kalusto		123,3		124,3	
Muut aineelliset hyödykkeet		17,3		20,7	
Keskeneräiset hankinnat		45,1		33,6	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	11	304,7	31,4	295,5	30,5
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset					
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	13	0,5		0,4	
Muut arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset	14	4,0		6,5	
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		4,5	0,5	6,9	0,7
Laskennalliset verosaamiset					
	19	17,8	1,8	15,9	1,6
Pitkäaikaiset varat yhteensä		438,1	45,2	431,4	44,6

M€	Liite	31.12.2022	%	31.12.2021	%
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus					
	15	220,3	22,7	174,4	18,0
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		176,7		206,8	
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		11,3		5,7	
Siirtosaamiset		1,5		1,5	
Muut saamiset		54,9		49,3	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	16	244,5	25,2	263,3	27,2
Rahavarat					
	17	65,5	6,8	98,1	10,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä		530,3	54,7	535,8	55,4
Myytävänä olevat omaisuuserät	3	1,5		-	
Varat yhteensä		969,8	100,0	967,2	100,0

M€	Liite	31.12.2022	%	31.12.2021	%
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	18				
Osakepääoma		146,4		146,4	
Ylikurssirahasto		50,2		50,2	
Muut rahastot yhteensä		7,8		3,5	
Kertyneet muuntoerot		-6,7		-6,6	
Kertyneet voittovarot		274,0		233,2	
Omat osakkeet		-11,0		-12,0	
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		460,7	47,5	414,6	42,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	30	73,9		68,7	
Oma pääoma yhteensä		534,7	55,1	483,4	50,0
Velat					
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat	22, 23	103,2		106,7	
Työsuhde-etuuksiin liittyvät veloitteet	20	14,8		19,6	
Varaukset	21	30,9		25,5	
Laskennallinen verovelka	19	7,4		8,5	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		156,3	16,1	160,4	16,6

M€	Liite	31.12.2022	%	31.12.2021	%
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat	22, 23	10,8		12,3	
Ostovelat		93,7		117,7	
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		14,5		15,1	
Varaukset	21	21,0		17,7	
Muut lyhytaikaiset velat	24	137,7		160,7	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		277,7	28,6	323,5	33,4
Velat yhteensä		434,0	44,8	483,9	50,0
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	3	1,1		-	
Oma pääoma ja velat yhteensä		969,8	100,0	967,2	100,0

Konsernin rahavirtalaskelma

M€	Liite	2022	2021	M€	Liite	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta				Investointien rahavirta			
Tulorahoitus				Liiketoimintojen hankinnat	3	-	-20,5
Tilikauden tulos		97,5	103,4	Investoinnit muihin osakkeisiin		0,0	-0,8
Oikaisuerät:				Käyttöomaisuusinvestoinnit		-50,5	-45,5
Poistot		54,5	49,1	Muiden osakkeiden myyntituotot		0,0	2,5
Osinkotulot		-0,1	-0,1	Käyttöomaisuuden myyntituotot		0,9	0,8
Tuloverot		37,4	36,4	Saadut osingot		0,5	0,5
Korkotuotot		-2,9	-0,1	Myönnettyt lainat ja lainasaamisten takaisinmaksut		0,1	-1,2
Korkokulut		3,4	4,4	Investointien rahavirta		-49,1	-64,2
Liiketoimintojen ja käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot		0,1	-0,2	Rahavirta ennen rahoitusta		39,3	75,0
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		-0,4	6,4	Rahoituksen rahavirta			
Muut rahavirran oikaisuerät		3,7	-1,9	Lainojen nostot		0,3	71,0
Tulorahoitus		193,1	197,4	Lainojen takaisinmaksut		-4,3	-103,0
Nettokäyttöpääoman muutos				Lyhytaikaisten lainojen muutokset		0,0	-15,0
Saamiset		31,6	-42,6	Osingonjako		-51,4	-44,4
Vaihto-omaisuus		-49,8	-39,3	Omien osakkeiden hankinta		-	-10,7
Korottomat velat		-36,2	58,5	Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset		-13,2	-13,4
Nettokäyttöpääoman muutos		-54,5	-23,4	Rahoituksen rahavirta		-68,6	-115,4
Maksetut verot		-48,7	-32,5	Rahavarojen muuntoerot		0,1	0,6
Maksetut korot		-2,8	-2,7	Rahavarojen muutos		-29,2	-39,8
Saadut korot		1,2	0,4	Rahavarat 1.1.		98,1	138,0
Liiketoiminnan rahavirta		88,4	139,2	Myytävänä oleviksi omaisuuseriksi luokitellut rahavarat	3	-3,4	-
				Rahavarat 31.12.		65,5	98,1
				Muutos taseen mukaan	17	-29,2	-39,8

Laskelma oman pääoman muutoksista

M€	Osake-pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Suojaus- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet muuntoerot	Kertyneet voittovar	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
2022											
Oma pääoma 1.1.	146,4	50,2	1,4	0,1	2,0	-12,0	-6,6	233,2	414,6	68,7	483,4
Tilikauden tulos								88,0	88,0	9,5	97,5
Muut laajan tuloksen erät					4,3		-0,1	2,4	6,6	-1,6	5,0
Maksetut osingot								-48,7	-48,7	-2,7	-51,4
Osakepalkkio-ohjelma						1,0		-0,8	0,2		0,2
Omien osakkeiden hankinta									-		-
Oma pääoma 31.12.	146,4	50,2	1,4	0,1	6,3	-11,0	-6,7	274,0	460,7	73,9	534,7
2021											
Oma pääoma 1.1.	146,4	50,2	1,4	0,1	-0,6	-1,7	-13,9	175,0	356,8	65,1	421,9
Tilikauden tulos								96,9	96,9	6,5	103,4
Muut laajan tuloksen erät					2,6		7,3	0,4	10,3	-0,2	10,1
Maksetut osingot								-41,7	-41,7	-2,7	-44,4
Osakepalkkio-ohjelma						0,4		2,6	3,0		3,0
Omien osakkeiden hankinta						-10,7			-10,7		-10,7
Oma pääoma 31.12.	146,4	50,2	1,4	0,1	2,0	-12,0	-6,6	233,2	414,6	68,7	483,4

Lisätietoja, ks. liite 18.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Uponor on kansainvälisesti toimiva talo- ja yhdyskuntateknisiä ratkaisuja tarjoava teollisuuskonserni. Konsernin segmenttirakenne muodostuu liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellystä kolmesta raportoitavasta divisioonasta, jotka ovat Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka sekä Uponor Infra. Divisioonien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta. Liiketoiminnan johto, valvonta ja raportointirakenteet on ryhmitelty liiketoimintadivisioonien mukaisesti.

Konsernin emoyritys on Uponor Oyj, joka on julkinen osakeyhtiö. Uponor Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on:

Uponor Oyj
PL 37 (käyntiosoite: Äyritie 20)
01511 Vantaa
Suomi
Y-tunnus 0148731-6
Puh. 020 129 211

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa verkko-osoitteesta sijoittajat.uponor.fi tai tilattavissa konsernin emoyhtiön yllämainitusta osoitteesta.

Uponor Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 15.2.2023 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Uponor-konsernin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2022 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niiden SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n IAS-asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-

säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädäntövaatimusten mukaiset. Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina (M€) ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei alla esitetyissä laskentaperiaatteissa ole toisin mainittu. Kaikki esitetyt luvut ovat pyöristettyjä, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Prosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja tietoa harkintaan perustuvista ratkaisuista. Nämä vaikuttavat varojen ja velkojen määrään taseessa, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, ja siksi on mahdollista, että toteutumat poikkeavat käytetyistä arvoista.

Konsernitilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Uponor Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on omistuksensa perusteella suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli puolet äänivallasta. Tytäryhtiöiksi katsotaan kaikki yhtiöt, joiden osakekannan äänimäärästä Uponor Oyj omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin 50 prosenttia tai joissa sillä muuten on oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista taloudellisen hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Vuoden aikana hankitut tai perustetut tytäryhtiöt on otettu mukaan siitä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Myydyt yhtiöt ovat mukana tuloslaskelmassa siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Hankintamenetelmän mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä, ja se osa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta, on liikearvoa. IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää (1.1.2004) aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan liikearvo vastaa suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaista kirjanpitoarvoa. Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyhtiöt ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa. Yhteisyritykset ovat järjestelyjä, joissa määräysvalta on jaettu toisen yhtiön kanssa. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, joissa konsernilla ei ole yli 50 prosenttia osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni ei käytä huomattavaa vaikutusvaltaa, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistuksen mukaisesti ja

esitetään tuloslaskelmassa erikseen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää sen kirjanpitoarvon, osuutta ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyrityksen veloitteiden täyttämiseen. Yhteisyritykset, joissa konsernilla on yli 50 prosenttia osakekannan äänimäärästä tai joissa konserni käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmän mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät ja valuuttakurssimuutokset

Kukin yhtiö muuntaa omassa kirjanpidossaan päivittäiset valuuttamääräiset tapahtumat toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän valuuttakurssia käyttäen. Tilinpäätöksissä valuuttamääräiset monetaariset erät muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Normaaliin liiketoimintaan liittyvät kurssierot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuin, kun taas rahoitukseen liittyvät kurssierot esitetään rahoituksen kurssieroissa.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskiкурssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssseja käyttäen. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiöiden omien pääomien muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Lisäksi emoyhtiön ulkomaisille tytäryhtiöille antamien omaa pääomaa korvaavien lainojen kurssierot on käsitelty muuntoerona konsernitilinpäätöksessä. Tytäryhtiöiden myyntien ja lopettamisten sekä olennaisten pääomapalautusten yhteydessä realisoituneet muuntoerot tuloutetaan konsernin laajaan tuloslaskelmaan.

Keskeisiä euron kurssreja

	Kauden lopussa		Keskimäärin	
	2022	2021	2022	2021
USD	1,0666	1,1326	1,0500	1,1816
SEK	11,1218	10,2503	10,6571	10,1562
CAD	1,4440	1,4393	1,3704	1,4804
DKK	7,4365	7,4364	7,4396	7,4368
PLN	4,6808	4,5969	4,6868	4,5720
NOK	10,5138	9,9888	10,1122	10,1639

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät luokitellaan myytävinä oleviksi, kun yritys päättää luopua erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten.

Pitkäaikaiset varat tai luovutettavien erien ryhmät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Nämä omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Kriteerit myytävänä olevaksi luokitteluun edellyttävät, että myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä on välittömästi myytävissä sen nykyisessä kunnossa. Myytävänä oleva pitkäaikainen omaisuuserä esitetään erillisenä eränä konsernin taseessa.

Lopetetun toiminnon tulos sekä toiminnon lopettamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään erillisenä eränä konsernin tuloslaskelmassa. Lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Myyntituotot asiakassopimuksista

Uponor tarjoaa tuotteita ja ratkaisuja turvalliseen veden jakeluun, energiatehokkaaseen lämmitykseen ja viilennykseen sekä luotettavaan yhdyskuntatekniikkaan. Tulovirrat voidaan jaotella kahteen ryhmään:

- Tavaroiden myynti
- Palvelujen tuottaminen sisältäen projektiliiketoiminnan ja vedenvälvontapalvelut.

Tavaroiden myynti

Tavaroiden myynti sisältää tuotteita kuten putkia, kaivoja ja vesisäiliöitä. Jokainen asiakkaalle toimitettu tuote on erillinen muista asiakkaalle toimitettavista tuotteista ja näin ollen jokainen tuote käsitellään erillisenä suoritevelvoitteena.

Konserni tulouttaa tavaroiden myynnistä syntyneen myyntituoton tiettyinä ajankohtana. Suoritevelvoitteen täyttymisen ajankohtaa arvioitaessa konserni ottaa huomioon toimitusehdot ja asiakkaan hyväksyntää koskevat sopimusehdot, joiden perusteella konserni analysoi tarkan hetken, jolloin määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Tietyillä tuotteilla on palautusoikeus, mutta konserni on arvioinut, että palautukset ovat epätodennäköisiä ja niiden suuruus on siten epäolennainen. Uponor tarjoaa tyypillisesti lain edellyttämiä takuita korjatakseen tuotteisiin liittyviä normaaleja virheitä, jotka ovat olemassa myyntihetkellä. Uponor myöntää takuun muodossa asiakkailleen varmennuksen siitä, että tuote toimii sovitulla tavalla. Konserni käsittelee nämä varaukset IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat mukaisesti.

Palvelujen tuottaminen sisältäen projektiliiketoiminnan ja vedenvälvontapalvelut

Konsernin toimintaan kuuluvat projektit, joissa Uponor on sitoutunut toimittamaan projektiin kuuluvat tuotteet sekä palvelut, jotka sisältävät mm. suunnittelun, kokonaisvaltaisen projektinhallinnan ja integraatiopalvelut. Uponorin toimittaessa tuotteen, joka sisältää sekä tuotteen että palvelun, konserni käsittelee kokonaisuuden yhtenä suoritevelvoitteena. Mikäli tuotteen täysi toiminta edellyttää lisenssisopimusta, konserni käsittelee lisenssin ja tuotteen erillisinä suoritevelvoitteina, sillä asiakas pystyy hyödyntämään tuotetta myös ilman lisenssiä.

Konserni tulouttaa palvelut ja projektit ajan kuluessa, sillä konsernin johto on arvioinut, että konsernilla on oikeus saada maksu tarkasteluhetkeen mennessä tuotetusta suoritteesta.

Konserni soveltaa projektiliiketoiminnan asiakassopimusten tulouttamisessa panokseen perustuvaa menetelmää, jota sovelletaan, kun projektin lopputulosta voidaan arvioida luotettavasti. Panokseen perustuvassa tuloutusmenetelmässä konserni tulouttaa projektia valmiusasteen mukaisesti, joka lasketaan vertaamalla tiettyyn päivään mennessä aiheutuneita kustannuksia projektin arvioituihin kokonaiskustannuksiin. Laskutus on kytketty sopimuksessa ennalta sovittujen välivaiheiden toteutumiseen.

Lisäksi Uponor tarjoaa pilvipohjaista vedenvälvontapalvelua, joka auttaa valvomaan veden käyttöä, sen laatua sekä havaitsemaan vuotoja. Palveluun kuuluvat vedenvälvontalaitte, sovellus laitteen käyttöä varten sekä täydentävät palvelut. Näiden tuotteiden ja palvelujen katsotaan olevan toisistaan riippuvaisia ja palvelukokonaisuus käsitellään siten yhtenä suoritevelvoitteena. Vedenvälvontapalvelut laskutetaan kuukausittain kiinteällä hinnalla, joka kattaa koko palvelukokonaisuuden. Uponor tulouttaa vedenvälvontapalvelut ajan kuluessa. Vedenvälvontapalvelujen

asiakassopimuksiin liittyvät laite- ja asennuskulut käsitellään sopimuksen saamisesta aiheutuvana menona ja ne jaksotetaan tasaisesti sopimuskaudelle.

Molempien tulovirtojen osalta Uponor toimii päämiehenä kaikissa asiakassopimuksissa, sillä konserni toimittaa tuotteet ja palvelut asiakkaalle ja sillä on määräysvalta tuotteisiin ja palveluihin, kunnes ne on luovutettu asiakkaalle. Liikevaihto kirjataan, kun (tai sitä mukaa kun) tavarat luovutetaan tai palvelut suoritetaan, ts. kun suoritevelvoite täytetään ja asiakas saa määräysvallan kyseisen suoritevelvoitteen alla olevaan tavaraan tai palveluun.

Sopimukseen perustuvat taseeseen merkityt määrät

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ja myyntisaamiset. Uponor kirjaa myyntisaamisen, kun Uponorin oikeus maksuun on ehdoton eli vaaditaan vain ajan kuluminen ennen kuin saadaan suoritus. Myyntisaamisista on annettu lisätietoja liitetiedossa 26.

Sopimukseen perustuva omaisuuserä tarkoittaa, että Uponorilla on oikeus vastikkeeseen niistä tavaroista ja palveluista, jotka on luovutettu asiakkaalle. Uponor kirjaa sopimukseen perustuvan omaisuuserän, jos asiakkaalle luovutetaan tavaroita tai palveluja ennen kuin asiakas maksaa vastikkeen, kuten projektiliiketoiminnassa tai ennen kuin tuotetoimitus on laskutettu. Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ovat arvonalentumistestauksen kohteena. Tähän liittyvät tarkemmat laadintaperiaatteet on esitetty kohdassa Rahoitusvarat.

Sopimukseen perustuvat velat. Sopimukseen perustuva velka on velvoite luovuttaa asiakkaalle tavaroita tai palveluja, joista on saatu vastike asiakkaalta. Sopimukseen perustuva velka kirjataan, kun asiakas on suorittanut maksun tai maksu on erääntynyt (riippuen siitä kumpi on aikaisempi). Sopimukseen perustuvat velat tuloutetaan, kun konserni suorittaa velvoitteensa. Sopimukseen perustuvaa velkaa saattaa syntyä projektiliiketoiminnassa ja vedenvälvontapalveluissa.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Tuotekehitysmenot kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, elleivät tuotekehitysmenojen taseeseen aktivoinnin edellytyksenä olevat kriteerit täyty. Tuotekehitysmenot aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kun tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tietyt muut kriteerit, kuten tuotteen tekninen toteutettavuus ja kaupallinen hyödynnettävyys, ovat varmistuneet. Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia sääntöjä ja käytäntöjä. Niiden määrät perustuvat vakuutusmatemaattisiin laskelmiin tai vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin. Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä eläkemaksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaisista järjestelyistä taseen eläkevastuuna esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla. Eläkevelvoite määritetään käyttäen

ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (Projected Unit Credit Method). Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona yritysten liikkeellelaskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Eläkemenot etuus pohjaisista järjestelyistä kirjataan kuluksi jaksottamalla kustannukset työntekijöiden keskimääräiselle palvelusajalle.

Kauden työsuoritukseen perustuva meno (eläkemeno) ja etuus pohjaisen järjestelyn nettokorko kirjataan tulospaikutteisesti ja esitetään työsuhte- etuuksista aiheutuviin kuluissa. Etuus pohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät, mm. vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät. Uponorin etuus pohjaisille eläkejärjestelyille tehdään vakuutusmatemaattiset arvostukset vuosittain.

Liikevoitto

Liikevoitto on tuloslaskelman erä, joka saadaan, kun liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista vähennetään varsinaisen liiketoiminnan kulut.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainojen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot, jotka liittyvät selkeästi tiettyyn lainaan, sisällytetään lainan alkuperäiseen jaksotettuun hankintamenuun ja jaksotetaan muuksi rahoituskuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien, hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kun investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikausien tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettuun verotettavaan tuloon. Tuloslaskelman veroihin kirjataan myös aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöshetkellä hyväksyttyjä verokantoja. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti on käytettävissä tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo sisältää tulevia taloudellisia hyötyjä omaisuuseristä, joita konserni ei yritystoston yhteydessä voi määrittää ja kirjata erikseen. Liikearvo lasketaan hankintamenon ja hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon erotuksena hankintahetkellä. Liikearvot on kohdistettu liiketoimintadivisioonille, joiden odotetaan hyötävän hankinnasta, josta liikearvo on syntynyt. Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sille tehdään arvonalentumistesti vuosittain. Konserniyksikön lopettamisesta tai myymisestä aiheutuvat voitot ja tappiot sisältävät myytyyn yksikköön liittyvän liikearvon määrän.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, patentit, tekijänoikeudet, ohjelmistojen lisenssit, teknologia ja asiakkuudet. Aineettomat hyödykkeet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden aineellinen käyttöomaisuus on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä poistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Aineelliseen käyttöomaisuuteen kuuluvien, pitkää rakennusaikaa edellyttävien hankkeiden rakennusaikaiset korot aktivoidaan käyttöomaisuuteen sitä mukaa kun investointi saatetaan käyttötarkoituksensa mukaiseen käyttökuntoon ja osaksi käyttöomaisuutta. Hankitun tytäryrityksen aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Uudistus- ja perusparannushankkeiden menot lisätään taseen kirjanpitoarvoon silloin, kun on todennäköistä, että yritykselle koituu taloudellista hyötyä yli olemassa olevan hyödykkeen alun perin arvioidun tuottotason.

Käyttöomaisuuden luovutuksista, myynneistä tai käytöstä poistamisista johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muina tuottoina ja myyntitappiot liiketoiminnan muina kuluina.

Poistot

Konserniyhtiöiden aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä tasapoistoilla taloudellisen vaikutusajan kuluessa sekä mahdollisilla arvonalennuksilla. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä ei katsota olevan taloudellista vaikutusaikaa. Muiden omaisuusryhmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

	Vuotta
Rakennukset	20–40
Tuotantokoneet ja –laitteet	8–12
Muut koneet ja laitteet	3–15
Konttori- ja myymäläkalusto	5–10
Kuljetusvälineet	5–7
Aineettomat hyödykkeet	3–10

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkastetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siltä osin kuin omaisuuserän kirjanpito arvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset merkitään kirjanpitoon niiden käypään arvoon silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että avustukset tullaan saamaan ja että konserni täyttää niiden saamiseen liittyvät ehdot. Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät yhtiön saamat avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenosta ja kirjataan tuloslaskelmaan pienentämään hyödykkeestä kirjattavia poistoja. Muut yhtiön saamat avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut syntyvät. Tällaiset avustukset esitetään avustuksen kohteeseen liittyvien kulujen vähennyksenä.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Omaisuu den tasearvoja arvioidaan vuosittain tai aina, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan kyseessä olevasta omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuneilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä kyseessä olevan omaisuuserän kerryttämät arvioidut vastaiset nettorahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttaus perustuu sellaiseen korkotasoon, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat on erotettavissa muista rahavirroista.

Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio perutaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että viimeisimmän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeen on tapahtunut muutos arvioissa, joita on käytetty määritettäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalennusta ei kuitenkaan peruuteta yli sen tasearvon, joka oli voimassa ennen aiempien tilikausien arvonalennuskirjauksia. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvot testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Jos merkkejä alaskirjausriskistä havaitaan, suoritetaan testaus useammin.

Vuokrasopimukset

Uponorin vuokrasopimukset koostuvat pääosin kiinteistövuokrasopimuksista (toimisto- ja varastosopimuksia sisältäen maa-alueita), autoista ja trukeista.

Sopimuksen syntymisajankohtana Uponor määrittää, onko kyseessä vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimus luokitellaan vuokrasopimukseksi, mikäli se antaa tietyksi ajanjaksoksi oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttää koskevaan määräysvaltaan vastiketta vastaan. Vuokrasopimuksen alkamisajankohtana Uponor kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan, joiden arvo on määritetty tulevien vuokrien nykyarvoon perustuen.

Vuokrasopimusvelka

Uponor arvostaa sopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan maksamattomien vuokrien nykyarvoon. Näihin vuokriin sisällytetään kiinteät maksut, sisältäen tosiasiallisesti kiinteät maksut, vähennettyinä vuokrasopimukseen liittyvillä kannustimilla ja muuttuvat vuokrat, jotka riippuvat indeksistä tai hintatasosta ja jotka alun perin määritetään sopimuksen alkamisajankohdan indeksiin tai hintatason perusteella. Uponorilla ei ole olennaisia vuokrasopimuksia, joissa vuokra

perustuu muuttuvaan vuokraan. Sopimuksiin saattaa myös liittyä vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvia sanktioita. Uponor sisällyttää päättämisestä aiheutuvat sanktiot vuokramaksuihin, jos Uponor on arvioinut vuokrasopimuksen päättämisen kohtuullisen varmaksi. Vuokrasopimusvelka ei sisällä arvonlisäveroa eikä muita välillisiä veroja.

Uponor arvioi vuokra-ajan siten, että se on ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa ottaen huomioon myös mahdolliset jatko- tai päättämisoptiot, jos niiden käyttäminen on arvioitu kohtuullisen varmaksi. Uponor määrittää toistaiseksi voimassa oleville vuokrasopimuksille arvioidun vuokrasopimusten päättymispäivän ottaen huomioon mm. vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät kulut ja kohdeomaisuuserän merkityksellisyyden Uponorin toiminnalle. Uponorilla on toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia pääasiallisesti kiinteistöihin liittyen. Niiden sopimusten osalta, jotka sisältävät jatko- tai päättämisoption, Uponor on käyttänyt harkintaa arvioidessaan vuokrasopimusten vuokra-ajan pituuden ja ottanut huomioon ne jatko- ja päättämisoptiot, joiden käyttäminen on kohtuullisen varmaa.

Uponor arvostaa vuokrasopimuksen nykyarvoon sopimuksen sisäisellä korolla, jos kyseinen korko on helposti määriteltävissä. Jos vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä, tulevat vähimmäisvuokrat diskontataan käyttäen lisäluoton korkoa, joka vastaa korkoa, jota vuokralle ottaja maksaisi lainatessaan vastaavaksi ajaksi, vastaavanlaisin vakuuksin ja vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä hankkiessaan vastaavan omaisuuserän. Uponor on määrittänyt lisäluoton koron vuokrasopimuksille ottaen huomioon vuokrasopimuksen vuokra-ajan ja vuokrasopimusten taloudellisen ympäristön. Uponor käyttää näiden tekijöiden perusteella muodostamaansa korkomatriisia määritellessään käytettävän lisäluoton koron suuruuden vuokrasopimuksille, joissa sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä.

Käyttöoikeusomaisuuserä

Uponor kirjaa vuokrasopimuksesta aiheutuvan käyttöoikeusomaisuuserän sopimuksen alkamisajankohtana eli päivänä, jolloin kohdeomaisuuserä on Uponorin käytettävissä. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alkuperäisen arvostuksen mukaisesti hankintamenoon, johon sisällytetään vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä ja alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat sisältäen alkuvaiheen välittömät menot vähennettynä saaduilla kannustimilla. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenoon, josta vähennetään kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot ja jota oikaistaan vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvilla erillä.

Ellei Uponor ole kohtuullisen varma siitä, että kohdeomaisuuserän omistus siirtyy sille vuokra-ajan päättyessä, Uponor poistaa käyttöoikeusomaisuuserän tasapoistoin käyttäen poistoaikana kohdeomaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa tai vuokra-aikaa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi.

Rakennukset	3–10 vuotta
Maa- ja vesialueet	3–45 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Käyttöoikeusomaisuuserät kuuluvat arvonalentumistarkastelun piiriin.

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja vähäarvoiset kohdeomaisuuserät

Uponor käyttää standardin sallimaa helpotusta lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin sekä vähäarvoisia kohdeomaisuuseriä sisältäviin vuokrasopimuksiin. Uponorin arvioidessa täyttääkö sopimus lyhytaikaisen vuokrasopimuksen kriteerit, Uponor arvioi vuokra-ajan samalla tavalla kuin muissakin sopimuksissa, eli huomioiden mahdolliset jatko- ja päättämisoptiot ja onko niiden käyttäminen kohtuullisen varmaa. Jos vuokrasopimus sisältää osto-option, Uponor ei käsittele sitä lyhytaikaisena vuokrasopimuksena. Arvioidessaan kohdeomaisuuserän arvon vähäisyyttä, Uponor ottaa huomioon vuokrattavan kohdeomaisuuserän arvon uutena riippumatta erän nykyisestä iästä ja arvosta. Uponor kirjaa lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä vähäarvoisia kohdeomaisuuseriä koskevat sopimukset ajan kulumisen perusteella tuloslaskelmaan vuokrakuluksi.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatteen mukaan laskettuun hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuushyödykkeestä tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava hinta vähennettynä sen valmiiksi saattamisella sekä myyntikustannuksilla. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisältää muuttuvien kulujen lisäksi niille kohdistetun osuuden valmistuksen välillisistä kustannuksista.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, josta vapautuminen todennäköisesti edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa oikeudellisen menetyksen, ja tämän veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varauksina voivat olla muun muassa ympäristövaraukset, takuuvaraukset, uudelleenjärjestelymenot sekä tappiolliset sopimukset. Varausten muutokset mm.ajan kulumisesta johtuva muutos sisältyvät tuloslaskelmassa kyseisten kulujen ryhmään. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä.

Ehdolliset varat ja velat

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttymistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat, lyhytaikaiset pankkitalletukset sekä muut lyhytaikaiset, erittäin likvidit sijoitukset, jotka erääntyvät kolmen kuukauden kuluessa. Rahavarat arvostetaan taseessa hankintamenoon. Käytössä oleva pankkitilien luottolimiitti kirjataan lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat ja käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat. Varat kirjataan lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin, ellei niiden eräpäivä ole yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä, jolloin ne ovat pitkäaikaisia

rahoitusvaroja. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeus rahoitusvaraan liittyvään kassavirtaan on lakannut tai siirtynyt pois konsernista ja kun rahoitusvaran omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet pois konsernista. Rahoitusvarojen myynnit ja ostot huomioidaan kirjanpidossa kaupantekopäivänä.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat koostuvat noteeraamattomista osakkeista ja sijoituksista, sekä johdannaisvaroihin kuulumattomista rahoitusvaroista, joita ei noteerata julkisilla markkinoilla ja joilla on kiinteä tai määritettävissä oleva maksupäivä, eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Laina ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun käypään arvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä myyntisaamisten luottotappiovarauksella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan takaisin alkuperäisin ehdoin. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, velallisen todennäköinen konkurssi tai maksujen laiminlyönti ovat viitteitä myyntisaamisten todennäköisestä arvonalentumisesta. Lainasaamisen arvonalentumista arvioidaan samoin kriteerein kuin myyntisaamisten arvonalentumista.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja, jotka arvostetaan käypään arvoon. Tähän ryhmään kuuluvat johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Korko- ja valuuttajohdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon, ja ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käypä arvo määritetään käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja tai tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvoa. Käyvän arvon muutokset sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät muihin saamisiin taseessa.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen eriin kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältävät johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää tai muita soveltuvia arvostusmalleja. Käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman suojausrahastoon verovaikutus huomioiden. Käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on pysyvästi alentunut niin, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat ja käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvelat. Rahoitusvelat kirjataan pitkäaikaisiin velkoihin, paitsi alle 12 kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä erääntyvät lainat, jotka kirjataan lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velkaan liittyvä velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat sisältävät pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat, ostovelat ja muut velat. Korolliset velat kirjataan alun perin käypään arvoon ja myöhemmin ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmää käyttäen jaksotettuun hankintamenuon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat sisältää johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvelat sisältää johdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja joiden käypä arvo on negatiivinen.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Rahoitusjohdannaisia käytetään suojaustarkoituksiin, ja ne kirjataan hankittaessa taseeseen käypään arvoon. Ne arvostetaan myöhemmin käypään arvoon jokaisena raportointikauden päätöspäivänä. Johdannaiset luokitellaan joko rahavirtojen suojauksiin tai suojauksiin, joihin suojauslaskentaa ei sovelleta. Suojauslaskennan soveltamisen ulkopuolelle jäävien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Johdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Rahavirtojen suojausta käytetään sähköjohdannaisiin ja korkojohdannaisiin. Suojausohjelmat dokumentoidaan IFRS 9 -vaatimusten mukaisesti, ja suojauslaskennan alaisten johdannaisten tehokkuus testataan sekä suojaussuhteen alkaessa että suojaussuhteen olemassaoloaikana.

Rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan oman pääomaan suojausrahastoon siltä osin, kun suojaus on tehokas. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen: sähköjohdannaiset hankinnan ja valmistuksen kuluihin ja korkojohdannaiset rahoituseriin.

Suojauslaskennan tehokkuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan: sähköjohdannaisten osalta hankinnan ja valmistuksen kuluihin ja korkojohdannaisten osalta rahoituseriin.

Osakeperusteiset maksut – johdon kannustinjärjestelmä

Uponorin osakeperusteiset palkkiojärjestelmät, jotka maksetaan nettomääräisesti osakkeina, kirjataan kokonaan osakejärjestelyinä huolimatta siitä, että työnantaja maksaa verot rahana palkkionsaajien puolesta. Osakeperusteisen maksun käypä arvo määritellään päivänä, jolloin järjestelmästä on sovittu yhtiön ja kohderyhmän kesken ja jaksotetaan ohjelman juoksuaikalle. Sekä osakkeina että rahana maksettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja myös rahaosuus arvostetaan myöntämispäivän arvoon siltä osin kun juoksuaikaa on ohjelmassa jäljellä.

Omat osakkeet

Omat osakkeet on esitetty tilinpäätöksessä oman pääoman vähennyksenä. Omat osakkeet vaikuttavat avaintunuslukujen laskentaan IAS 33:n mukaisesti.

Maksettavat osingot

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana yhtiökokous on vahvistanut osingon maksettavaksi.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden toteutumukset voivat poiketa tehdyistä arvioista ja käytetyistä oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernin johto joutuu tekemään päätöksiä laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyen. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevissa IFRS-säännöksissä on mahdollisuus valita eri kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapojen väliltä.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Aikaisemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset, joiden uskotaan tilinpäätöshetkellä olevan perusteltuja, vaikuttavat tehtyihin arvioihin. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista säännöllisesti käyttämällä sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Muutokset arvioissa ja oletuksissa ovat mahdollisia, ja niiden vaikutus merkitään tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, muun muassa tiettyjen omaisuserien realisoitavuutta, kuten laskennallisia verosaatavia ja muita saatavia, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden taloudellisia pitoaikoja, varauksia, eläkevastuita ja liikearvojen arvonalentumisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät liikearvon arvonalentumistestauksiin, varauksiin ja etuus pohjaisiin eläkevelvoitteisiin. Näihin liittyvien laatomisperiaatteiden soveltaminen edellyttää merkittävien arvioiden ja oletusten tekemistä. Epävarmuutta sisältävy liikearvon arvonalentumistestauksen yhteydessä tehtäviin oletuksiin tulevista kassavirroista ja diskonttokoron määrittämiseen. Arvonalentumistesteissä diskonttokorkona käytetään konsernin keskimääräistä pääoman kustannusta (WACC), joka määritetään valuutta-alueittain. Etuus pohjaisten eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka perustuvat oletamuksiin ja arvioihin muun muassa varojen ja velkojen arvostamiseen käytetystä diskonttokorosta, varojen odotetusta tuotosta, sekä inflaation ja palkkatason kehityksestä.

Liittyn myyntituottoihin asiakassopimuksista, johto on käyttänyt merkittävää harkintaa seuraavien osa-alueiden osalta:

- Suoritevelvoitteiden täyttymisen ajoittuminen (tavaroiden myynti ja palveluliiketoiminta)
- Palautusoikeuden käsittely (tavaroiden myynti)
- Suoritevelvoitteiden yksilöiminen projektiliiketoiminnassa
- Sen arvioiminen, onko Uponorilla täytäntöön pantavissa oleva oikeus saada maksu tarkasteluhetkeen mennessä tuotetusta suoritteesta projektiliiketoiminnassa

Lisäksi määräysvallan tarkka ajoitus arvioidaan sopimuskohtaisesti ottamalla huomioon toimitusehdot, asiakkaan hyväksyntää koskevat sopimusehdot ja asiakkaan mahdollisuus saada hyötyä toimitetuista tuotteista.

Merkittävät oletukset liittyen vuokrasopimuksiin liittyvät vuokra-ajan määrittämiseen. IFRS 16 -standardin mukaan vuokralle ottajan on määritettävä vuokra-aika siten, että se on ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa ottaen huomioon myös mahdolliset jatko- tai päättämisoptiot, jos niiden käyttäminen on arvioitu kohtuullisen varmaksi. Uponor on arvioinut vuokrasopimusten vuokra-ajan ottaen huomioon kohtuullisen varmasti käytettävät jatko- tai päättämisoptiot. Uponorin vuokrasopimukset ovat joko määräaikaaisia tai toistaiseksi voimassa olevia.

Uponor arvioi vuokra-aikaa sopimuskohtaisesti. Toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia arvioitaessa, Uponor on määrittänyt vuokra-ajan perustuen Uponorin parhaaseen arvioon vuokrasopimuksen päättymisajankohdasta. Uponor ottaa arviossa huomioon sopimuksen voimassaoloaikana vuokrakohteeseen tehdyt merkittävät parannustyöt, vuokrasopimuksen päättämiseen liittyvät menot, kuten neuvottelumenot, muuttomenot, menot uuden omaisuserän integroimisesta vuokralle ottajan toimintoihin taikka sopimuksen päättämisestä aiheutuvat sanktiot ja vastaavanlaiset menot, mukaan lukien menot, jotka liittyvät kohdeomaisuuserän palauttamisesta sopimuksessa määrättyssä kunnossa tai sopimukseen määrättyyn paikkaan. Lisäksi Uponor ottaa huomioon kohdeomaisuuserän tärkeyden vuokralle ottajan toimintojen kannalta huomioiden esimerkiksi kohdeomaisuuserän erityislaatuisuus, sijaintipaikka ja sopivien vaihtoehtojen saatavuus. Uponor oikaisee vuokra-aikaa, jos ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa, muuttuu.

Vuonna 2022 voimaan tulleet uudet ja muutetut IFRS-standardit ja tulkinnat

Tässä konsernitilinpäätöksessä on otettu käyttöön seuraavat uudet tai uudistetut IFRS-standardit 1.1.2022 alkaen:

Tappiolliset sopimukset - sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot- Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista.

Kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2018-2020 (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Vuosittaiset parannukset - menettelyn (Annual Improvements) kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto - Tytäryritys ensilaatijana: Muutos yksinkertaistaa IFRS 1:n soveltamista tytäryrityksessä, josta tulee ensilaatija myöhemmin kuin emoyrityksestä. Tytäryritys voi päättää arvostaa kertyneet muuntoerot samaan määrään kuin konsernitilinpäätöksessä.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - Palkkiot rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaamista koskevassa "10 prosentin" testissä: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta siten, että määrittäessä maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset - Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet, esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkiksi vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi kyseiset maksut eivät ole kannustimia.

Aiottua käyttöä edeltävät tulot-Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulosvaikutteisesti.

Käsitteellistä viitekehystä koskeva viittaus - Muutokset IFRS 3:een Liiketoimintojen yhdistäminen (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla päivitetään IFRS 3:ssa oleva viittaus käsitteelliseen viitekehykseen sekä tehdään standardiin muita viittauksen päivityksestä aiheutuneita muutoksia.

Muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Julkaistut uudet ja uudistetut IFRS-standardit, jotka eivät vielä ole voimassa

Sinä päivänä, jona tämä tilinpäätös on hyväksytty julkaistavaksi, konserni ei ole ottanut käyttöön seuraavia uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja, jotka on julkaistu, mutta jotka eivät vielä ole tulleet voimaan. Konserni ei odota alla listattujen standardien käyttöönotolla olevan merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätöksiin tulevina kausina lukuun ottamatta alla kuvattuja vaikutuksia:

IFRS 17 Vakuutussopimukset, mukaan lukien Comparative Information - Muutokset IFRS 17:ään Vakuutussopimukset: IFRS 17 ja IFRS 9 alkuperäinen soveltaminen (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aiempi käyttöönotto sallittua yhteisöille, jotka soveltavat myös IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - ja IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardeja). Uusi standardi koskee vakuutussopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin.

Muutoksilla vähennetään vertailutietojen ristiriitoja, jotka aiheutuvat IFRS 9:n ja IFRS 17:n erilaisista siirtymävaatimuksista. Muutokset mahdollistavat myös rahoitusvaroista annettavan vertailutiedon esittämisen tavalla, joka on yhdenmukaisempi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit –standardin vaatimusten kanssa.

Classification of Liabilities as Current or Non-current – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen* (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua). Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluksi lyhyt- tai pitkäaikaisiksi.

Disclosure of Accounting Policies – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua). Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista laatimisperiaatteista annettaviin liitetietoihin.

Definition of Accounting Estimates – Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet* (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua). Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määritelmään ja sen selventämiseen.

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction – Muutokset IAS 12:aan Tuloverot (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevaa poikkeussääntöä ja selventävät, ettei poikkeussääntö sovellu yksittäisiin tapahtumiin, kuten vuokrasopimukset ja purkuvelvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot.

Lease Liability in a Sale and Leaseback – Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset* (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua). Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokraustapahtumat vuodesta 2019 alkaen.

Non-current Liabilities with Covenants – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen* (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua). Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenantit, joiden on täyttyttävä raportointipäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Muutokset edellyttävät, että tällaisista kovenanteista kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi). Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen –standardin mukaisen liiketoiminnan määritelmän.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2022 mennessä.

2. Toimintasegmentit

Uponorin segmenttirakenne muodostuu liiketoimintojen ja maantieteellisten alueiden pohjalta määritellyistä kolmesta divisioonasta, jotka ovat Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois–Amerikka sekä Uponor Infra. Divisioonien riskit ja tuotot eroavat markkina- ja liiketoimintaympäristön, tuotetarjonnan, palveluiden sekä asiakasrakenteen osalta. Liiketoiminnan johto, valvonta ja raportointirakenteet on ryhmitelty liiketoimintadivisioonien mukaisesti. Raportoivat divisioonat ovat yksilöityjä toimintadivisiooneja, joita ei ole yhdistelty.

Talotekniikka – Eurooppa vastaa talotekniikan liiketoiminnoista Euroopassa sekä vientitoiminnoista niihin Euroopan ulkopuolisiin maihin, joissa Uponorilla ei ole omaa toimintaa.

Talotekniikka – Pohjois–Amerikka vastaa talotekniikan liiketoiminnasta Yhdysvalloissa ja Kanadassa. Talotekniikka Uponorissa tarkoittaa lähinnä asuin-, liike- ja julkisten rakennusten sisäilma- ja käyttövesiputkijärjestelmiä. Talotekniikan asiakaskunta koostuu pääosin LVI-asennusliikkeistä ja rakennusyrityksistä.

Uponor Infra on erikoistunut kunnallistekniseen putkiliiketoimintaan Pohjois–Euroopassa, jonka lisäksi sillä on liiketoimintaa Keski–Euroopassa. Sen tuotteita ja palveluja, kuten kunnallisteknisiä painevesiputkistoja, viemäröinti- ja jätevesijärjestelmiä sekä projektipalveluita, myydään kunnallistekniikan uudis- tai korjausrakentamista harjoittaville laitos- ja yritysasiakkaille.

Muut –divisioona sisältää konsernitoiminnot.

Taloudellisten tavoitteiden asettaminen ja seuranta kohdistuvat lähinnä liiketoimintayksiköiden liikevaihto- ja liikevoittolukuihin sekä liikevoittoon kohdistuvien kustannustekijöiden seurantaan ja nettokäyttöpääoman määrään. Konsernin resursseja johdetaan muun muassa kohdentamalla investointeja liiketoimintatarpeiden pohjalta sekä mitoittamalla henkilöstön määrä ja osaaminen vastaamaan liiketoimintaprosessien tarpeita.

Divisioonien raportointi noudattaa konsernin laadintaperiaatteita. Divisioonien välinen liiketoiminta on markkinaperusteista ja kaikki divisioonien väliset myynnit sekä sisäiset katteet eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Divisioonien tuotto vastaa liikevaihtoa ja divisioonien tuloksella tarkoitetaan liikevoittoa konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Tuloslaskelmaerät sisältävät kunkin divisioonan jatkuvat toiminnot ja tase-erät muodostuvat kunkin tilinpäätöshetken konsernirakenteen mukaisesti.

Divisioonien varat sisältävät tase-erät, jotka ovat joko suoraan tai perustellusti kohdistettavissa liiketoimintadivisiooneille. Varat koostuvat pääasiassa korottomista varoista kuten aineellisista ja aineettomista käyttöomaisuushyödykkeistä, vaihto-omaisuudesta, toimintaan liittyvistä siirtyvistä eristä sekä myyntisaamisista ja muista saamisista.

2022 M€	Talotekniikka - Eurooppa	Talotekniikka - Pohjois- Amerikka	Uponor Infra	Muut	Eliminoinnit	Uponor - konserni	2021 M€	Talotekniikka - Eurooppa	Talotekniikka - Pohjois- Amerikka	Uponor Infra	Muut	Eliminoinnit	Uponor - konserni
Liikevaihto, ulkoinen	596,2	479,8	310,2	-	-	1 386,2	Liikevaihto, ulkoinen	562,7	467,5	283,0	-	-	1 313,2
Liikevaihto, sisäinen	3,0	-	2,6	-	-5,6	-	Liikevaihto, sisäinen	1,5	-	3,8	-	-5,3	-
Liikevaihto yhteensä	599,2	479,8	312,8	-	-5,6	1 386,2	Liikevaihto yhteensä	564,2	467,5	286,8	-	-5,3	1 313,2
Liikevoitto	44,0	77,5	23,1	-8,2	-0,9	135,5	Liikevoitto	65,9	84,5	16,2	-9,5	-3,0	154,1
Liikevoitto %	7,3	16,2	7,4			9,8	Liikevoitto %	11,7	18,1	5,6			11,7
Rahoitustuotot						29,1	Rahoitustuotot						17,2
Rahoituskulut						30,0	Rahoituskulut						25,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta						0,4	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta						-6,4
Tuloverot						37,4	Tuloverot						36,4
Tilikauden tulos						97,5	Tilikauden tulos						103,4
Varat	514,5	355,0	205,1	390,2	-494,9	969,8	Varat	490,8	321,4	219,5	384,6	-449,1	967,2
Velat							Velat						
Segmenteille allokoituvat velat yhteensä	384,3	234,0	54,1	279,6	-517,9	434,0	Segmenteille allokoituvat velat yhteensä	379,6	242,2	76,9	258,6	-473,5	483,9
Oma pääoma						534,7	Oma pääoma						483,4
Oma pääoma ja velat yhteensä						969,8	Oma pääoma ja velat yhteensä						967,2
Investoinnit	13,4	25,7	8,3	3,1	0,0	50,5	Investoinnit	16,1	18,6	8,9	2,4	-0,5	45,5
Poistot ja arvonalentumiset	22,7	19,5	10,7	1,6	0,0	54,5	Poistot ja arvonalentumiset	19,1	18,1	10,5	1,4	0,0	49,1
Henkilöstö keskimäärin	2 192	1 036	850	136	-	4 214	Henkilöstö keskimäärin	1 900	999	845	126	-	3 871

Tuottoja koskeva erittely

Konserni jakaa asiakkaiden kanssa tehdyistä sopimuksista kirjattavat tuotot luokkiin, jotka kuvaavat taloudellisten tekijöiden vaikutusta tulojen ja kassavirtojen luonteeseen, määrään, ajoitukseen ja epävarmuuteen. Alla erittely konsernin asiakkaiden kanssa tehtyjen sopimusten tuotoista, sisältäen tuottojen täsmäytyksen.

M€	2022			2021		
	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä
Myyntituotot asiakassopimuksista						
Talotekniikka - Eurooppa	588,8	7,4	596,2	556,8	5,9	562,7
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	479,8	0,0	479,8	467,5	0,0	467,5
Uponor Infra	289,3	20,9	310,2	265,5	17,5	283,0
Ulkoiset myyntituotot yhteensä	1 357,8	28,3	1 386,2	1 289,8	23,4	1 313,2
Sisäiset myyntituotot	5,6		5,6	5,3		5,3
Yhteensä	1 363,5	28,3	1 391,8	1 295,1	23,4	1 318,5
Eliminoinnit	-5,6		-5,6	-5,3		-5,3
Yhteensä	1 357,8	28,3	1 386,2	1 289,8	23,4	1 313,2

Tavaroiden myynti

Tavaroiden myynti sisältää tuotteita kuten putkia, kaivoja ja vesisäiliöitä. Jokainen asiakkaalle toimitettu tuote on erillinen muista asiakkaalle toimitettavista tuotteista ja näin ollen jokainen tuote käsitellään erillisenä suoritevelvoitteena. Konserni on arvioinut, että myyntituotto kirjataan tietyssä ajanhetkenä yleensä silloin, kun tavara on toimitettu asiakkaalle, asiakas on hyväksynyt toimituksen ja määräysvalta tuotteeseen on siirtynyt asiakkaalle.

Palvelujen tuottaminen sisältäen projektiliiketoiminnan

Tyypillisesti sopimuksessa luvatut tavarat ja palvelut eivät ole erotettavissa olevia ja näin ollen suurimmassa osassa tapauksista konserni käsittelee tavarat ja palvelut yhtenä suoritevelvoitteena. Konserni on arvioinut, että palvelujen tuottamiseen, sisältäen projektiliiketoiminnan, liittyvä suoritevelvoite täyttyy ajan kuluessa, sillä konsernin suoritteesta ei synny omaisuuserää, jolla olisi konsernille vaihtoehtoista käyttöä. Konsernilla on täytäntöön pantavissa oleva oikeus saada maksu tarkasteluhetkeen mennessä tuotetusta suoritteesta tai konsernin suoritteesta syntyy omaisuuserä tai se parantaa omaisuuserää, johon asiakkaalla on määräysvalta, sitä mukaa kun omaisuuserä syntyy tai sitä parannetaan.

Koko yhteisöä koskevat tiedot

M€	2022	2021
Tuotteita ja palveluita koskevat tiedot		
Liikevaihto		
Talotekniset ratkaisut	1 072,8	1 025,6
Yhdyskuntatekniset ratkaisut	313,4	287,6
Uponor-konserni	1 386,2	1 313,2
Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot		
Liikevaihto		
Yhdysvallat	420,4	406,2
Saksa	148,8	144,9
Ruotsi	145,5	125,4
Suomi	140,8	130,7
Kanada	62,2	62,5
Alankomaat	60,1	56,9
Tanska	59,7	60,0
Puola	51,2	41,2
Espanja	38,0	38,6
Norja	32,7	37,9
Muut	226,8	209,0
Uponor-konserni	1 386,2	1 313,2
Pitkäaikaiset varat		
Yhdysvallat	142,8	124,3
Ruotsi	51,9	54,8
Suomi	51,8	48,5
Saksa	43,3	47,9
Puola	19,3	19,2
Muut	15,9	25,0
Uponor-konserni	324,9	319,6

Tuotot konsernin ulkopuolelta on esitetty asiakkaiden maantieteellisen sijainnin mukaan. Pitkäaikaiset varat on puolestaan esitetty varojen sijaintimaan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä liikearvoa ja laskennallisia verosaamisia.

3. Liiketoimintojen yhdistäminen ja myynti

Yhdistäminen 2022

Ei yhdistämissä 2022.

Yhdistäminen 2021

Uponor sai 29. lokakuuta 2021 päätökseen Capricorn S.A.:n kaikkien osakkeiden oston yhtiön omistajilta. Capricorn on puolalainen komponenttivalmistaja, jonka tuotteita käytetään lämmitysjärjestelmien ja LVI-tuotteiden asennuksissa. Vuonna 2020 Capricornin liikevaihto oli lähes 25 miljoonaa euroa, ja yhtiö työllistää noin 400 ihmistä Świebodzicessä, Puolan lounaisosassa. Yritysoston tarkoituksena on laajentaa Uponorin tarjontaa sillä Capricornin portfolio täydentää hyvin aiempaa lämmitys- ja viilennysjärjestelmien tuotevalikoimaa, lisäksi yhtiön sijainti Puolassa tukee tuotantorakenteen strategista laajentumista Itä-Eurooppaan. Hankittu yhtiö tuli osaksi Talotekniikka - Eurooppa -divisioonaa.

Hankintameno 21,2 miljoonaa euroa vastaa kokonaisuudessaan Capricorn S.A.:n määritettyä käypää arvoa, joka on arvioitu käyttäen tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa ja markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa. Hankinnasta syntynyt liikearvo 10,0 miljoonaa euroa muodostuu pääosin liiketoiminnan yhdistämisestä saavutettavista synergioista kuten kansainvälisestä kasvusta, tuotetarjoomasta sekä ristiin myynnistä.

Hankintaan liittyvät kustannukset olivat 1,0 miljoonaa euroa, joista 0,8 miljoonaa euroa sisältyi hallinnon kuluihin ja 0,2 miljoonaa euroa liiketoiminnan muihin kuluihin konsernin lajassa tuloslaskelmassa 31.12.2021 päättyneellä tilikaudella.

Konsernin laajaan tuloslaskelmaan sisältyi Capricorn S.A.:n tuottamaa liikevaihtoa 3,7 miljoonaa euroa ja kauden tulosta -0,4 miljoonaa euroa marraskuun 1. päivästä 2021 lähtien.

M€	2021
Hankittu nettovarallisuus ja liikearvo	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11,8
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	6,9
Vaihto-omaisuus	3,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,4
Rahavarat	0,8
Varat yhteensä	28,8
Pitkäaikaiset korolliset velat	8,5
Laskennalliset verovelat	1,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	1,9
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	5,9
Velat yhteensä	17,5
Nettovarat	11,2
Hankintameno	21,2

M€	2021
Hankittu nettovarallisuus	-11,2
Liikearvo	10,0

M€	2021
Rahavirtavaikutus	
Hankintahinta	21,2
Hankinnan yhteydessä saadut rahavarat	-0,8
Rahavirtavaikutus	20,4

Myynnit 2022 ja 2021

Ei myyntejä 2022 eikä 2021.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Vuonna 2022 Uponor luokitteli Venäjän toiminnot myytävänä oleviksi varoiksi ja teki 11,2 miljoonan euron alaskirjauksen toimintaan liittyviin nettovaroihin. Myyntiprosessi on vielä kesken.

M€	2022	2021
Myytävänä olevat varat		
Pitkäaikaiset varat	3,4	-
Vaihto-omaisuus	4,6	-
Lyhytaikaiset varat	1,3	-
Rahavarat	3,4	-
Nettovarojen alaskirjaus	-11,2	
Varat yhteensä	1,5	-

M€	2022	2021
Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat		
Pitkäaikaiset velat	0,1	-
Lyhytaikaiset velat	1,1	-
Velat yhteensä	1,1	-

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Muu kuin varsinaisen toiminnan liikevaihto kirjataan muihin tuottoihin. Muita tuottoja ovat esimerkiksi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot sekä vuokratuotot.

M€	2022	2021
Liiketoiminnan muut tuotot		
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,1	0,5
Muut erät	1,4	0,4
Yhteensä	1,5	0,9
Liiketoiminnan muut kulut		
Tutkimus- ja kehittämiskulut	23,2	20,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot	0,2	0,3
Muut erät	11,8	0,3
Yhteensä	35,2	21,2
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastusyhteisö KPMG		
Lakisääteiset tilintarkastuspalvelut	0,9	0,8
Muut palvelut	0,0	0,0
Yhteensä	0,9	0,8

Muihin eriin on sisällytetty vuonna 2022 Venäjän toimintojen alaskirjaus 11,2 miljoonaa euroa.

KPMG Oy Ab:n veloittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Uponor-konsernin yhtiöiltä tilikaudella 2022 olivat 12 (20) tuhatta euroa.

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

M€	2022	2021
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet:		
- Palkat ja palkkiot	235,5	219,6
- Muut henkilösivukulut	44,0	39,5
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet:		
- Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	12,9	13,3
- Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	0,2	0,2
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	1,3	2,0
Osakeperusteiset maksut		
- Kulut käteisenä toteutettavista osuuksista	1,3	0,3
- Kulut osakkeina toteutettavista osuuksista	1,9	4,0
Yhteensä	297,2	278,8
Henkilöstö 31.12.	4 055	4 234
Henkilöstö keskimäärin	4 214	3 871

Vuosina 2022 ja 2021 irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet koostuvat pääasiassa operational excellence -ohjelmaan ja johdon korvauksiin liittyvistä kuluista. Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiritiedoissa (liite 31).

6. Poistot ja arvonalentumiset

M€	2022	2021
Poistot ja arvonalentumiset omaisuusryhmittäin		
Aineettomat oikeudet	2,8	2,0
Muut aineettomat hyödykkeet	2,4	0,9
Maa- ja vesialueet	0,2	0,2
Rakennukset ja rakennelmat	12,5	11,5
Koneet ja kalusto	28,4	25,8
Muut aineelliset hyödykkeet	8,3	8,9
Yhteensä	54,5	49,1
Poistot ja arvonalentumiset toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	35,1	32,9
Varastointimenot	5,7	5,0
Myynti ja markkinointi	6,9	6,2
Hallinto	5,0	3,9
Muut	1,7	1,0
Yhteensä	54,5	49,1

Vuoden 2022 poistot sisältävät 13,7 (12,8) miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuuserien poistoja.

Vuonna 2022 kirjattiin 0,7 (0,0) miljoonaa euroa arvonalentumisia aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyen.

Toiminnoittain esitettynä nämä sisältyvät erään muut kulut.

7. Rahoitustuotot ja -kulut sekä valuuttakurssimuutokset

M€	2022	2021
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot muista osakkeista ja osuuksista	0,1	0,1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	1,2	0,1
Voitto tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
– korkojohdannaiset, ei suojauslaskennan alla	1,8	–
Kurssierot	26,0	16,7
Muut rahoitustuotot	0,0	0,2
Yhteensä	29,1	17,2
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	3,0	2,7
Korkokulut korkojohdannaisista	0,4	0,5
Tappio tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista		
– valuuttajohdannaiset netto, ei suojauslaskennan alla	8,1	10,0
Kurssierot	17,7	9,9
Muut rahoituskulut	0,9	2,1
Yhteensä	30,0	25,1

Vuonna 2022 varsinaisen liiketoiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyy valuuttakurssivoittoa 1,9 (0,6) miljoonaa euroa.

Korkokuluihin sisältyy tavanomaisten korkokulujen lisäksi käyttöoikeusvuokrasopimusten korko-osuuksia 1,4 (1,1) miljoonaa euroa.

8. Tuloverot

M€	2022	2021
Tilikauden ja edellisten tilikausien tuloverot		
Tilikaudelta	41,0	40,1
Edellisiltä kausilta	1,5	-0,8
Laskennallisen verovelan muutos	-5,1	-3,0
Yhteensä	37,4	36,4
Tuleverojen täsmäytys		
Tulos ennen veroja	134,9	139,8
Verot laskettuna Suomen verokannan (20%) mukaan	27,0	28,0
Ulkomaisten verokantojen vaikutus	6,3	6,0
Vähennyskeltottomat menot	3,7	1,5
Verovapaat tulot	-0,8	-0,2
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	-0,3	-0,6
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	1,2	2,1
Verokannan muutoksen vaikutus	0,0	-0,1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	1,5	-0,8
Muut erät	-1,3	0,5
Yhteensä	37,4	36,4
Efektiivinen verokanta, %	27,7	26,0

Vuonna 2022 efektiivinen veroaste oli 27,7 (26,0) prosenttia. Efektiivisen verokannan nousu viime vuodesta johtui pääosin kertaeristä liittyen Venäjän toimintojen nettovarojen alaskirjaukseen.

Vuoden 2022 aikana tai vertailukaudella konserniyhtiöiden verotuksiin vaikuttavassa lainsäädännössä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, joilla olisi vaikutusta konsernin laskennallisiin veroihin.

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät verot

M€	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
2022			
Rahavirran suojaukset	5,4	-1,1	4,3
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	3,2	-0,8	2,4
Muuntoerot	-1,7	0,0	-1,7
Yhteensä	6,9	-1,9	5,0
2021			
Rahavirran suojaukset	3,2	-0,5	2,6
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,5	-0,1	0,4
Muuntoerot	7,1	0,0	7,1
Yhteensä	10,8	-0,6	10,1

9. Osakekohtainen tulos

	2022	2021
Tilikauden tulos, M€	97,5	103,4
Kauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille, M€	88,0	96,9
Osakkeet, 1 000 kpl		
Keskimääräinen painotettu osakemäärä *)	72 654	73 021
Laimennettu keskimääräinen painotettu osakemäärä	72 654	73 021
Laimentamaton osakekohtainen tulos, €	1,21	1,33
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	1,21	1,33

*) Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ei sisällä omia osakkeita.

10. Aineettomat hyödykkeet

2022 M€	Aineettomat oikeudet	Asiakassuhteet	Teknologia	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	35,4	19,1	2,0	96,7	44,0	2,6	199,7
Luokiteltu myytävänä oleviksi	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
Kurssierot	-0,6	-0,1	0,0	-0,6	0,0	0,0	-1,3
Lisäykset	0,4	-	0,0	-	1,1	2,1	3,7
Vähennykset	-0,4	-	0,0	-	0,0	-0,1	-0,5
Siirrot erien välillä	0,1	-	0,0	-	2,2	-2,3	0,0
Hankintameno 31.12.	34,9	19,0	2,0	96,1	47,3	2,3	201,6
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	29,4	12,3	1,5	0,7	42,6	-	86,5
Luokiteltu myytävänä oleviksi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Kurssierot	-0,6	0,0	0,0	-	0,0	-	-0,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,4	-	-	-	0,0	-	-0,4
Tilikauden poisto	2,8	1,4	0,1	-	0,6	-	4,8
Arvonalennukset	0,0	-	-	-	0,1	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	31,2	13,7	1,6	0,7	43,3	-	90,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,7	5,3	0,4	95,4	4,1	2,3	111,1

2021 M€	Aineettomat oikeudet	Asiakassuhteet	Teknologia	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	33,7	12,9	1,5	86,5	44,4	0,8	179,9
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,7	6,2	0,5	10,0	-	-	17,3
Kurssierot	-0,2	-	-	0,2	0,0	0,0	0,0
Lisäykset	1,2	-	0,0	-	-	2,0	3,1
Vähennykset	-0,4	-	0,0	-	-0,4	-0,1	-0,9
Siirrot erien välillä	0,4	-	0,0	-	0,0	-0,1	0,3
Hankintameno 31.12.	35,4	19,1	2,0	96,7	44,1	2,6	199,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	27,5	11,9	1,4	0,7	42,4	-	83,9
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,5
Kurssierot	-0,2	-	-	-	0,0	-	-0,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,3	-	-	-	-0,2	-	-0,5
Tilikauden poisto	2,0	0,4	0,1	-	0,4	-	2,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	29,4	12,3	1,5	0,7	42,6	-	86,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,9	6,8	0,5	95,9	1,5	2,6	113,2

Vuosina 2022 ja 2021 aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit koostuivat pääosin tietojärjestelmien kehityshankkeista.

Vuoden 2022 Venäjän toiminnot luokiteltiin myytävänä oleviksi varoiksi. Vuoden 2021 liiketoimintojen yhdistämiseen sisältyy Capricorn S.A.:n hankinta.

IFRS 3 -standardin mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään käyttöarvomenetelmällä, käyttäen arvioituja vastaisia nettorahavirtoja. Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo kohdistuu konsernin raportoitaville divisioonille seuraavasti: Talotekniikka – Eurooppa 83,7 (84,3) miljoonaa euroa ja Uponor Infra 11,8 (11,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 muutokset liittyvät pääosin Capricorn S.A.:n hankintaan.

Arvonalentumistestit laaditaan jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen. Liikearvojen rahavirtaennusteet kattavat viiden vuoden ajanjakson sisältäen jäännösarvon, joka lasketaan viidennen vuoden rahavirtaennusteen pohjalta. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymiin strategisiin suunnitelmiin, joiden keskeisimmät oletukset liittyvät markkinoiden, tuote- ja palveluvalikoiman kasvu- ja kannattavuuskehitykseen. Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellinen vaikutusaika on oletettu rajoittamattomaksi, koska yksiköiden on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Diskonttokorkona on käytetty sellaista korkotasoa, joka kuvastaa kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä tuottovaatimusta ennen veroja. Testauslaskelmissa käytetty korko oli 7,8 (7,2) prosenttia Talotekniikka – Eurooppa -divisioonalle ja 7,5 (6,2) prosenttia Uponor Infra -divisioonalle. Arvonalentumistestausten perusteella konserni ei alaskirjannut liikearvoja tilikaudella 2022.

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyshanalyysi seuraaville muuttujille: myynti, bruttokateprosentti ja diskonttokorko. Myynnin pienentyminen enintään 4,1 prosentilla pitkän aikavälin ennusteisiin verrattuna ei altistaisi konsernia merkittäväälle liikearvon alaskirjausriskille. Bruttokateprosentin lasku 1,8 prosenttiyksiköllä ei aiheuttaisi arvonalentumiskirjauksia silloin kun liiketoimintaennusteet pysyvät muilta osin muuttumattomina. Diskonttokoron nousu 3,8 prosenttiyksiköllä ei myöskään johtaisi alaskirjauksiin. Esitetyt herkkyydet liittyvät liiketoimintadivisioonaan Uponor Infra, sillä sen liikearvo on herkempi liikearvon alaskirjausriskille. Johdon näkemys on, ettei edellä mainittujen teoreettisten skenaarioiden perusoletusten muutoksia tulisi tulkita osoituksena niiden toteutumisen todennäköisyydestä.

Liikearvon herkkyyshanalyysi	Uponor BLD-E		Uponor Infra	
	2022	2021	2022	2021
Liikearvon kirjanpitoarvo 31.12, M€	83,7	84,3	11,8	11,8
Myyntin oletettu keskimääräinen kasvu, %	8,9	4,6	2,6	3,0
Diskonttokorko, %	7,8	7,2	7,5	6,2
Diskonttokoron herkkyysskorjauskerroin, %	+5,7	+10,2	+3,8	+9,2
Myyntiherkkyyden oikaisukerroin, %	-9,2	-15,6	-4,1	-11,1
Käyttökäteen herkkyysskerroin, %	-5,0	-8,5	-1,8	-4,9

Konsernilla ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja.

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2022 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	18,5	200,9	469,8	90,1	33,6	812,9
Luokiteltu myytävänä oleviksi	-0,1	-3,6	-1,9	-1,3	0,0	-6,9
Kurssierot	0,2	2,5	2,8	0,5	0,4	6,4
Lisäykset	0,1	13,7	17,9	5,2	23,9	60,7
Vähennykset	0,0	-3,8	-3,2	-6,4	0,0	-13,4
Siirrot erien välillä	0,6	2,2	9,4	0,7	-12,9	0,0
Hankintameno 31.12.	19,2	211,8	494,9	88,8	45,1	859,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	3,5	99,1	345,5	69,3	-	517,4
Luokiteltu myytävänä oleviksi	-	-0,9	-1,4	-1,2	-	-3,5
Kurssierot	0,0	0,3	1,7	0,5	-	2,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-2,6	-2,6	-5,5	-	-10,7
Tilikauden poisto	0,2	12,2	28,3	8,2	-	48,9
Arvonalennukset	-	0,2	0,1	0,1	-	0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	3,6	108,4	371,6	71,5	-	555,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	15,6	103,4	123,3	17,3	45,1	304,7

2021 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	18,0	186,8	423,6	83,5	21,8	733,8
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,4	4,3	15,3	0,5	1,5	21,9
Kurssierot	0,4	5,5	10,0	1,8	0,4	18,0
Lisäykset	0,6	15,9	13,2	6,8	24,1	60,4
Vähennykset	-0,7	-13,1	-2,5	-4,7	0,0	-21,0
Siirrot erien välillä	-0,2	1,6	10,2	2,2	-14,2	-0,3
Hankintameno 31.12.	18,5	200,9	469,8	90,1	33,6	812,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	3,4	96,8	306,8	62,1	-	469,0
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,1	0,9	8,8	0,4	-	10,1
Kurssierot	0,0	1,7	7,1	1,6	-	10,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-11,9	-2,2	-4,4	-	-18,5
Tilikauden poisto	0,2	11,5	25,8	8,9	-	46,3
Siirrot erien välillä	-0,1	0,1	-0,8	0,8	-	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	3,5	99,1	345,5	69,3	-	517,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	15,0	101,8	124,3	20,7	33,6	295,5

Vuoden 2022 käyttöomaisuuden lisäykset liittyivät vuoden 2021 tavoin pääosin kapasiteetin kasvattamiseen erityisesti Yhdysvalloissa, tuottavuuden parantamiseen sekä tuotantolaitosten kunnossapitoon.

Vuonna 2022 Venäjän toiminnot luokiteltiin myytävänä oleviksi varoiksi. Vuoden 2021 liiketoimintojen yhdistämiseen sisältyy Capricorn S.A.:n hankinta.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy käyttöoikeusomaisuuseriä seuraavasti:

2022 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Käyttöoikeus- omaisuuserät yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,6	44,2	30,2	77,0
Luokiteltu myytävänä oleviksi	-	-0,2	-0,6	-0,8
Kurssierot	-	-0,1	-0,3	-0,4
Lisäykset	0,1	9,7	4,8	14,6
Vähennykset	-	-3,7	-5,3	-9,0
Siirrot erien välillä	-	-	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	2,7	49,8	28,9	81,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,3	18,0	14,8	33,2
Luokiteltu myytävänä oleviksi	0,0	-0,1	-0,5	-0,7
Kurssierot	-	-0,1	-0,2	-0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-2,6	-4,7	-7,2
Tilikauden poisto	0,1	7,1	6,5	13,7
Siirrot erien välillä	-	0,0	-	0,0
Arvonalennukset	-	0,2	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,4	22,5	16,0	39,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,2	27,3	12,9	42,4

2021 M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Muut	Käyttöoikeus- omaisuuserät yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,2	44,6	18,4	66,2
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	9,6	9,6
Kurssierot	-	1,1	0,2	1,3
Lisäykset	0,1	11,4	5,8	17,3
Vähennykset	-0,7	-13,0	-3,8	-17,5
Siirrot erien välillä	0,0	0,1	0,0	0,1
Hankintameno 31.12.	2,6	44,2	30,2	77,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	0,2	22,4	8,2	30,8
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,0	0,0	4,3	4,3
Kurssierot	-	0,4	0,1	0,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-11,8	-3,5	-15,3
Tilikauden poisto	0,1	7,0	5,8	12,8
Siirrot erien välillä	-	0,1	0,0	0,1
Arvonalennukset	-	0,0	0,0	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0,3	18,0	14,8	33,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,3	26,2	15,3	43,8

12. Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin

M€	Liite	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkiataso	2022	2021
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Sähköjohdannaiset	27	1	1,6	0,6
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat				
Muut pitkäaikaiset saamiset	14		0,8	4,3
Muut osakkeet ja osuudet	14		1,6	1,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat				
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Sähköjohdannaiset	27	1	6,3	2,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Muut johdannaissopimukset	27	2	5,9	1,3
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat				
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16		219,5	252,7
Rahavarat	17		65,5	98,1
Rahoitusvarat yhteensä			301,2	360,7
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat				
Korolliset velat	22, 23		103,2	106,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Muut johdannaissopimukset	27	2	-	0,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Muut johdannaissopimukset	27	2	2,2	1,5
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat				
Korolliset velat	22, 23		10,8	12,3
Ostovelat ja muut velat	24		147,3	177,6
Rahoitusvelat yhteensä			263,4	298,6

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin.

Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

Sähköjohdannaiset on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).

Valuutta- ja korkojohdannaiset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista, sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).

13. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

M€	2022	2021
Hankintameno 1.1.	0,4	9,4
Osuus tilikauden tuloksesta	0,4	-6,4
Vähennykset	0,0	-2,5
Saadut osingot	-0,4	-0,4
Muuntoerot	-	0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,5	0,4

Vuonna 2021 Uponor myi yhteisyritys Phynin osakekannan Belkinille. Älykästä vedenmittausteknologiaa kehittävä Phyn perustettiin vuonna 2016 Uponorin ja Belkinin yhteisyrityksenä, josta molemmat osapuolet omistivat 50 prosenttia. Yhteisyrityksenä Phyn raportoitin myyntiin asti Uponorin tilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä.

Taloudellisen informaation yhteenveto yhteisyrityksistä

M€	2022	2021
Phyn		
Liikevaihto	-	1,0
Tilikauden tulos	-	-5,4
Tilikauden laaja tulos	-	-5,4

Konsernilla on kolme osakkuusyhtiötä: Punitec GmbH, Punitec Verwaltungs GmbH ja Wuppi A/S. Punitec GmbH maksoi 0,4 (0,4) miljoonaa euroa osinkoa Uponorille vuoden 2022 tuloksestaan.

14. Muut arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset

M€	2022	2021
Muut osakkeet ja osuudet	1,6	1,5
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	0,4	0,4
Johdannaisopimukset	1,6	0,6
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,4	3,9
Yhteensä	4,0	6,5

Vuonna 2021 muihin pitkäaikaisiin saamisiin sisältyi 3,5 miljoonan euron saamiseksi kirjatut sulkutilin rahavarat, jotka liittyvät tuomioistuinten hyväksymään ryhmäkanteiden sovintoratkaisuun Yhdysvalloissa vuonna 2015. Vuonna 2022 nämä rahavarat siirrettiin lyhytaikaisiin saamisiin.

15. Vaihto-omaisuus

M€	2022	2021
Aineet ja tarvikkeet	44,1	37,1
Puolivalmiit tavarat	34,5	27,2
Valmiit tuotteet / tavarat	141,7	110,2
Yhteensä	220,3	174,4

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO -periaatteen mukaan laskettuun hankintamenuun tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan. Tilikaudella kuluksi kirjattiin romutuksia ja alaskirjauksia 15,1 (14,1) miljoonaa euroa.

16. Lyhytaikaiset saamiset

M€	2022	2021
Myyntisaamiset	176,7	206,8
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	1,2	2,2
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	11,3	5,7
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	1,5	1,5
Johdannaissopimukset	12,2	3,5
Muut saamiset	41,5	43,6
Yhteensä	244,5	263,3

Konsernin arvion mukaan muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

Myyntisaamiset eivät ole korollisia, ja niiden maksuehdot vaihtelevat markkina-alueesta ja olosuhteista riippuen. Sopimukseen perustuvat omaisuuserät kirjataan palvelujen myynnistä ja projektiliiketoiminnasta saaduista tuotoista. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty liitetiedossa 26 Rahoitusriskien hallinta.

17. Rahavarat

M€	2022	2021
Käteisvarat ja pankkitalletukset	62,5	89,1
Lyhytaikaiset sijoitukset (1–3kk)	3,0	9,0
Yhteensä	65,5	98,1

18. Oma pääoma

Uponor Oyj:n osakepääoma oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944 koko vuoden 2022 ajan. Kullakin osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni. Osakkeella ei ole nimellisarvoa, eikä osakeyhtiölain lisäksi muita vähittäis- tai enimmäisosakepääomavaatimuksia. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

(1 000)	2022	2021
Osakkeiden lukumäärä, ulkona olevat, 1.1.	72 573	73 022
Osakepalkkio-ohjelma	93	46
Hallituksen palkkiot	10	5
Omien osakkeiden hankinta	–	–500
Osakkeiden lukumäärä, ulkona olevat, 31.12.	72 676	72 573

Vuoden 2022 alussa yhtiön hallussa oli 634 206 omaa osaketta yhteisarvoltaan 12,0 miljoonaa euroa. Kauden aikana 93 054 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta siirrettiin yhtiön johdolle osana vuosien 2019–2021 kannustinohjelmää ja 10 202 omaa osaketta käytettiin hallituksen palkkioihin. Vuoden 2022 lopussa yhtiön hallussa oli 530 950 omaa osaketta yhteisarvoltaan 11,0 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet on hankittu 26.10.–2.11.2018 ja 1.–24.11.2021 välisenä aikana. Takaisinoston peruste oli osakkeiden käyttö vastikkeena yhtiön osakesidonnaisissa kannustinohjelmissa. Omat osakkeet esitetään edellisten tilikausien voittovarojen vähennyksenä. Tilinpäätöksessä omilla osakkeilla ei ole tasearvoa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP) sisältää oman pääoman luonteiset sijoitukset, ja suojausrahastoon kirjataan suojauslaskennassa olevien johdannaisten käyvän arvon muutokset.

Muut rahastot sisältävät paikallisten lakien vaatimat rahastot.

19. Laskennalliset verot

M€	2022	2021
Laskennalliset verosaamiset		
Varaston sisäinen kate	0,6	0,4
Varaukset	8,5	6,3
Käyttämättömät verotappiot	0,6	0,7
Aineettomat hyödykkeet	7,3	8,3
Työsuhde-etuudet	1,2	2,4
Käypään arvoon kirjattavat johdannaiset	0,3	0,2
Muut väliaikaiset erot	13,3	10,1
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	31,9	28,2
Netotettu laskennallisesta verovelasta	-14,2	-12,4
Laskennalliset verosaamiset, netto	17,8	15,9
Laskennalliset verovelat		
Poistoero ja verottamattomat varaukset	15,8	15,5
Käypään arvoon kirjattavat johdannaiset	2,1	0,7
Muut väliaikaiset erot	3,7	4,7
Laskennalliset verovelat yhteensä	21,6	20,9
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	-14,2	-12,4
Laskennalliset verovelat, netto	7,4	8,5
Laskennalliset verosaamiset		
1.1.	15,9	16,2
Kirjattu tulosvaikutteisesti	2,7	-1,1
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-0,8	-0,1
Kirjattu omaan pääomaan	0,1	-0,2
Muuntoerot	0,0	0,1
Ostetut / myydyt liiketoiminnot	-0,1	0,9
31.12.	17,8	15,9

M€	2022	2021
Laskennalliset verovelat		
1.1.	8,5	9,7
Kirjattu tulosvaikutteisesti	-2,4	-4,0
Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	1,0	0,5
Kirjattu omaan pääomaan	0,3	-0,2
Muuntoerot	-0,1	0,2
Ostetut / myydyt liiketoiminnot	0,0	2,2
31.12.	7,4	8,5

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen niistä vahvistetuista tappioista, jotka voidaan todennäköisesti hyödyntää tulevina vuosina saman valtion alueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Konsernilla oli 31.12.2022 verotuksellisia nettotappioita 1,7 (2,5) miljoonaa euroa, joista yhtiö on kirjannut laskennallista verosaamista. Vuonna 2022 taseeseen on jätetty kirjaamatta 22,8 (17,3) miljoonan euron arvosta verotuksessa vahvistettuja tappioita, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei siksi ole kirjattu laskennallista verosaamista. Tilikaudella 2023 ei vanhene merkittäviä tappioita. Seuraavan viiden vuoden aikana vanhenevat käyttämättömät verotappiot ovat 0,0 miljoonan euroa.

Konserni laskee Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista laskennallisen verovelan mikäli niiden kotiuttamisesta seuraisi verokuluja. Konserni laskee verovelan ainoastaan siltä osin, kun voittovaroja ei ole tarkoitus pysyvästi sijoittaa uudelleen kyseiseen liiketoimintaan.

20. Työsuhde-etuuksiin liittyvät velvoitteet

Konsernilla on useita eläkejärjestelyjä työntekijöiden eläketurvan kattamiseksi. Eläketurva perustuu kunkin maan paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Konsernilla on sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat vakuutusyhtiöiden suoriin veloituksiin tai vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Vakuutusmatemaattiset laskelmat on tehty konsernin ulkopuolisten auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen toimesta. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokorkokanta määräytyy yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinakorkojen tai valtion pitkäaikaisten velkasitoumusten korkojen perusteella. Käytetty diskonttokorko on maakohtainen. Eläke-edut määräytyvät yleensä perustuen työvuosien määrään sekä loppupalkkaan. Suurin osa konsernin etuuspohjaisista järjestelyistä on Saksassa ja Ruotsissa. Niiden osuus on noin 98 prosenttia etuuspohjaisten järjestelyjen konsernitaseeseen kirjatusta velvoitteesta. Etuuspohjaiset järjestelyt Saksassa ja Ruotsissa ovat rahastoimattomia ja ne liittyvät eläkkeisiin. Järjestelyt on suljettu uusilta jäseniltä. Eläkkeet kertyvät nykyisin maksupohjaisten järjestelyjen kautta.

M€	2022	2021
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velvoitteet:		
- Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	13,5	18,1
Muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet	1,3	1,5
Yhteensä	14,8	19,6

Eläkevelvoitteet ja muut etuuspohjaiset velvoitteet

M€	2022	2021
Työsuhte-etuuksiin liittyvien saatavien ja velvoitteiden täsmäytys		
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuva velvoite	13,5	18,1
Nettovelka taseessa	13,5	18,1
Tuloslaskelman kulut		
Tilikauden työsuoritukseen liittyvät menot	0,0	0,1
Korkomenot	0,2	0,2
Yhteensä	0,2	0,2
Tuloslaskelmaan kirjatut kulut toiminnoittain		
Hankinta ja valmistus	0,1	0,1
Varastointimenot	0,0	0,0
Myynti ja markkinointi	0,1	0,1
Hallinto	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

M€	2022	2021
Velvoitteen nykyarvon muutos		
Velvoite 1.1.	18,1	19,5
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,0	0,1
Korkomenot	0,1	0,1
Uudelleen arvostukset	-3,2	-0,5
Kurssierot	-0,5	-0,2
Maksetut etuudet	-1,0	-0,9
Velvoite 31.12.	13,5	18,1

M€	2022	2021
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutos		
Varojen käypä arvo 1.1.	-	-
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	1,0	0,9
Maksetut etuudet	-1,0	-0,9
Varojen käypä arvo 31.12.	-	-

Järjestelyyn kuuluvien nettovelkojen (varojen) jakautuminen maittain

	Saksa		Ruotsi		Muut maat	
M€	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuva velvoite	8,5	11,0	4,8	6,8	0,2	0,3
Nettovelka (varat)	8,5	11,0	4,8	6,8	0,2	0,3

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

	Saksa		Ruotsi		Muut maat	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Diskonttokorko, %	4,0	1,0	4,0	1,6	4,0	1,0
Palkankorotusoletus, %	3,5	3,0	n/a	n/a	n/a	n/a
Eläkkeiden korotusoletus, %	2,0	1,7	2,0	1,8	n/a	n/a

Herkkyysanalyysi diskonttokorolle	Vaikutus velan määrään
Nousu 0,5%	Keskimäärin 6% lasku
Lasku 0,5%	Keskimäärin 7% nousu

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin järjestelyihin 1,0 miljoonaa euroa vuonna 2023.

21. Varaukset

M€ 2022	Takuuvaraukset	Ympäristö- kuluvaraukset	Uudelleen- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.	29,3	2,0	1,8	10,1	43,2
Muuntoerot	1,2	-	-	0,0	1,3
Varausten lisäykset	21,7	-	0,6	5,9	28,3
Käytetyt varaukset	-15,7	-	-1,8	-1,5	-18,9
Käyttämättömien varausten peruutukset	0,0	-	0,0	-2,0	-2,0
Varaukset 31.12.	36,6	2,0	0,6	12,6	51,9
Lyhytaikaiset varaukset	8,1	0,2	0,6	12,1	21,0
Pitkäaikaiset varaukset	28,5	1,9	-	0,5	30,9
Yhteensä	36,6	2,0	0,6	12,6	51,9

Takuuvaraukset olivat tilikauden lopulla 36,6 (29,3) miljoonaa euroa. Takuuvaraukset perustuvat aikaisempien vuosien kokemuksiin viallisista tuotteista tarkoituksena varautua takuukorjauksista tulevaisuudessa syntyviin kuluihin. Takuuajat poikkeavat eri maissa lainsäädännöstä ja kauppatavoista riippuen.

Syksyllä 2021 Uponoria vastaan on nostettu tuotteisiin liittyviä ryhmäkanteita kahdessa Yhdysvaltain osavaltiossa. Uponor on tähän asti onnistunut puolustamaan oikeuksiaan molemmissa ryhmäkanteissa, jotka ovat lähes identtiset. Tapausten käsittely on kuitenkin vielä alkuvaiheessa eikä ole varmaa, etenevätkö ne oikeuteen saakka tai mitä seuraamuksia, jos mitään, niistä voi Uponorille olla eikä tapauksiin liittyen ole siten kirjattu varausta. Uponor hallitsee tuotevastuuseen liittyviä riskejä paikallisilla ja keskitetyillä konserninlaajuisilla vakuutusohjelmilla.

Syyskuussa 2022 Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) esitti Markkinaoikeudelle seuraamusmaksun asettamista Uponor Oyj:n tytäryhtiöille Uponor Infra Oy:lle (8,5 milj. euroa) ja Uponor Suomi Oy:lle (5,0 milj. euroa) johtuen epäilystä, että Uponor olisi osallistunut kilpailulain vastaiseen toimintaan. Prosessin ollessa alkuvaiheessa, ja Uponorin kiistäessä esitetyt väitteet, varauksia mahdollisista seuraamusmaksuista ei ole kirjattu.

Ympäristövaraus oli tilikauden lopulla 2,0 (2,0) miljoonaa euroa ja se liittyy vuonna 2004 myytyyn Suomen kiinteistöliiketoimintaan.

22. Korolliset velat

M€	2022	2021
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	70,9	74,8
Vuokrasopimusvelat	32,3	32,0
Yhteensä	103,2	106,7
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,2
Vuokrasopimusvelat	10,7	12,1
Yhteensä	10,8	12,3

Rahoituksesta johtuvien velkojen alku- ja loppusaldojen täsmäytys

M€	2022	2021
Korolliset velat 1.1.	119,0	153,0
Vuokrasopimusvelkojen lisäykset	14,6	17,3
Vuokrasopimusvelkojen vähennykset	-1,8	-2,2
Rahavirroista syntyvät muutokset	-17,3	-60,3
Liiketoimintojen hankinnat / myynnit	-0,4	10,3
Muuntoerot	-0,2	0,9
Korolliset velat 31.12.	114,0	119,0

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisajat

M€	2024	2025	2026	2027	2028–
Lainat rahoituslaitoksilta	0,4	0,0	70,0	0,0	0,4
Vuokrasopimusvelat	7,7	4,6	3,3	2,8	14,0
Yhteensä	8,0	4,6	73,4	2,8	14,4

Korollisten velkojen korkokannan painotettu keskiarvo, % p.a.

M€	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	1,57	0,98

Vuoden 2022 lopussa Uponorilla oli kaksi pitkäaikaista, kahdenvälistä lainaa, joista toinen on 40,0 miljoonaa euroa ja toinen 30,0 miljoonaa euroa. Molemmat erääntyvät tammikuussa 2026.

Tilinpäätöspäivänä konsernilla ei ollut liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia.

23. Vuokrasopimusvelat

Vuokrasopimusvelan kirjanpitoarvo, velkojen muutokset kauden aikana sekä maturiteettijakauma on esitetty liitetiedossa 22. Sopimuksiin perustuvien velkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat on esitetty liitetiedossa 26 Rahoitusriskien hallinta. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Käyttöoikeusomaisuuserien kirjanpitoarvot ja niiden muutokset kauden aikana on esitetty liitetiedossa 11.

Vuokrasopimuksiin liittyen seuraavat erät on kirjattu tilikauden tuloslaskelmaan:

M€	2022	2021
Poistot	13,7	12,8
Korkokulut	1,4	1,1
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	0,3	0,2
Vähäarvoiseen kohdeomaisuuteen liittyvät kulut	0,3	0,5
Muihin vuokratkomponentteihin liittyvät kulut, jotka eivät sisälly vuokravelan arvostukseen	2,2	1,9

Suurin osa vuokranmaksusta esitetään lainan lyhennyksinä rahoituksen rahavirrassa. Vuonna 2022 vuokrasopimuksista aiheutuva kassavirta oli yhteensä 14,6 (14,4) miljoonaa euroa, johon sisältyi korkokustannusta 1,4 (1,1) miljoonaa euroa. Vuokrasopimuksia, joihin on sitouduttu, mutta joiden alkamispäivä on 1.1.2023 tai myöhemmin, ei ole sisällytetty vuokrasopimusvelkaan ja käyttöoikeusomaisuuserään 31.12.2022. Näiden lähtevä rahavirta on yhteensä noin 7,5 miljoonaa euroa.

24. Lyhytaikaiset velat

M€	2022	2021
Ostovelat	93,7	117,7
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	14,5	15,1
Siirtovelat	80,6	94,6
Saadut ennakot	0,0	0,3
Sopimukseen perustuvat velat	0,9	3,8
Johdannaissopimukset	2,2	2,0
Muut lyhytaikaiset velat	53,9	60,0
Yhteensä	245,9	293,5

Sopimukseen perustuvat velat kirjataan palveluiden myynnistä ja projektiliiketoiminnasta saatujen tuottojen perusteella.

Kaikki projektit ovat toteutuneet vuoden aikana.

M€	2022	2021
Siirtovelat		
Henkilökulut	29,8	38,1
Bonukset	30,3	37,8
Korot	0,5	0,3
Muut	20,1	18,4
Yhteensä	80,6	94,6

25. Vastuusitoumukset, ehdolliset varat ja ehdolliset velat

M€	2022	2021
Investointisitoumukset	4,0	13,1
– Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	0,9	4,4
Takaukset	0,2	0,3
– Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	12,7	16,7
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellämainittuihin lukuihin.		
Kiinnitykset	0,9	4,4
Takaukset	12,8	17,0
Yhteensä	13,8	21,4

Vastuusitoumukset on esitetty parhaan arvion mukaan vastuun määrästä.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Konsernin tämänhetkisen näkemyksen mukaan näillä oikeusprosesseilla ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

26. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti sekä minimoida rahoitusmarkkinoiden epävarmuustekijöistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset konsernin tuloskehitykseen. Rahoitusriskien hallinnan yleiset toimintaperiaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Käytännön tasolla konsernin Rahoituskomitea ohjaa ja valvoo rahoitusriskien käytännön hallintaa. Sen puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja, ja muina jäseninä konsernin toimitusjohtaja sekä rahoitusjohtaja. Riskien hallinnassa käytetään vain rahoitusinstrumentteja, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan seurata luotettavasti ja keskeytyksettä, ja joille löytyy jälkimarkkinat. Suojaustransaktiot toteutetaan konsernin johdon hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti muun muassa instrumentti-, valuutta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien osalta.

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin sisäisenä pankkina toimivaan emoyhtiön rahoitustoimintoon, jonka tehtävänä on tunnistaa, arvioida ja suojata konsernin rahoitusriskit. Rahoitustoiminto huolehtii myös konsernin varain- ja riskienhallintaan liittyvien transaktioiden suorittamisesta ulkoisilla markkinoilla sekä palvelee liiketoimintayksiköitä rahoituksen eri osa-alueilla.

Valuuttakurssiriski

Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuuttariskeille, joita syntyy muun muassa valuuttamääräisten myyntisaatavien ja ostovelkojen, konsernin sisäisen kaupankäynnin sekä valuuttamääräisten lainojen, talletusten ja pankkitilisaldojen seurauksena. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti tytäryhtiöt suojaavat kaikki merkittävät transaktioriskinsä konsernin sisäisillä valuuttatermiinisopimuksilla. Rahoitustoiminto vastaa nettovaluuttapositioden arvioinnista ja positioiden suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja -optioita. Yksittäiset valuuttajohdannaissopimukset ovat tyypillisesti kestoltaan korkeintaan vuoden pituisia.

Konsernin tytäryhtiöt arvioivat kuukausittain valuuttamääräisiä kassavirtojaan seuraavien 12 kuukauden jaksoissa ja suojaavat konsernin suojauspolitiikan mukaisen osan valuuttamääräisistä nettokassavirroistaan. Euron lisäksi keskeiset laskutusvaluutat olivat Yhdysvaltain dollari (USD), Ruotsin kruunu (SEK), Kanadan dollari (CAD) ja Tanskan kruunu (DKK). Nämä valuutat muodostivat 64,1 (70,1) prosenttia konsernin ulkoisista myyntisaamisista 31.12.2022. Konsernin oma tuotanto ja siitä syntyvät kustannukset Yhdysvalloissa ja Ruotsissa tasapainottavat merkittävästi valuuttamääräistä transaktioriskiä ko. yksiköiden paikallisen myynnin osalta.

Konsernin valuuttariskipositio 31.12.2022

M€	EURPLN	EURUSD	USDCAD	EURSEK	EURDKK	Yhteensä
Positio ennen suojauksia	24,1	87,9	-3,2	4,2	10,9	123,9
Valuuttasuojaukset	-32,4	-96,3	17,6	-76,7	0,0	-187,8
Nettopositio	-8,3	-8,4	14,4	-72,5	10,9	-63,9

Herkkyysanalyysi (+/- 10%)	EURPLN	EURUSD	USDCAD	EURSEK	EURDKK	Yhteensä
Tuloslaskelma	0,8	0,8	1,4	7,2	1,1	11,3

Konsernin valuuttariskipositio 31.12.2021

M€	EURPLN	EURUSD	USDCAD	EURNOK	EURDKK	Yhteensä
Positio ennen suojauksia	7,7	123,7	-8,9	-0,2	13,8	136,1
Valuuttasuojaukset	-18,3	-129,4	15,0	-6,4	3,1	-136,0
Nettopositio	-10,6	-5,7	6,1	-6,6	16,9	0,1

Herkkyysanalyysi (+/- 10%)	EURPLN	EURUSD	USDCAD	EURNOK	EURDKK	Yhteensä
Tuloslaskelma	1,1	0,6	0,6	0,7	1,7	4,7

Esitetty valuuttapositio sisältää ainoastaan rahoitusinstrumentit IFRS 7:n määritelmien mukaisesti. Positio on vieraan valuutan määräisten rahoitusvarojen ja -velkojen summa tilinpäätöspäivänä. Positio ei sisällä ennustettuja myyntejä ja ostoja, joita ei ole vielä kirjattu taseeseen saamisiksi tai veloiksi. Taulukossa esitetty valuuttariskin herkkyysanalyysi arvioi 10 prosentin valuuttakurssimuutoksen euromääräisen vaikutuksen valuuttapareittain tuloslaskelmaan.

Konserni altistuu valuuttakurssien muunnos- eli translaatoriskille, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset varat ja velat muunnetaan konsernin raportointivaluutan määräiseksi. Merkittävimmät valuuttamääräiset tase-erät kohdistuvat Yhdysvaltain dollariin (USD). Translaatoriski vaikuttaa taseen muutosten kautta kirjanpidolliseen tulokseen ja tunnuslukuihin, mutta ei kassavirtoihin. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksen muodostavat valuuttamääräisten sisäisten lainojen pääomat, jotka suojataan kokonaisuudessaan.

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille markkinakorkojen muutosten vaikuttaessa rahoituskustannuksiin ja aiheuttaessa muutoksia tase-erien arvoihin. Rahoitustoiminto vastaa korkoriskin hallinnasta rahoituspolitiikan määrittämässä puitteissa tavoitteenaan korkoposition tasapainottaminen ja korkokulujen optimoiminen.

Korkoriskien hallitsemiseksi lainanotto hajautetaan kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin luottoihin. Tällä hetkellä kaikki ulkoiset lainat ovat vaihtuvakorkoisia. Korkoposition korkosidonnaisuusaikaa säädellään lainojen korkojaksojen valinnoilla. Myös johdannaisinstrumentteja kuten koronvaihtosopimuksia, korkoterminiinejä ja korko-optioita voidaan käyttää. Rahoitustoiminnon tehtäviin kuuluu myös huolehtia muun muassa ulkoisten rahoituserien sekä niillä rahoitettujen tase-erien ajallisesta vastaavuudesta. Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta ko. sijoitusten vaikutus ei ole kokonaisuuden kannalta merkittävä.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinakorkojen muutoksesta on seuraava: markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun tai laskun vaikutus ennen veroja tuloslaskelmaan on -/+ 0,1 (0,5) miljoonaa euroa ja omaan pääomaan +/- 0,0 (0,3) miljoonaa euroa. Tuloslaskelmaan vaikuttava korkopositio sisältää vaihtuvakorkoiset rahoitusvelat ja -saamiset sekä korko-optiot ja koronvaihtosopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Vaikutus omaan pääomaan syntyy suojauslaskennan piirissä olevan koronvaihtosopimuksen käyvän arvon muutoksen vaikutuksesta.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski syntyy, kun yritys ei pysty rahoittamaan toimintaansa luottokelpoisuuttaan vastaavilla ehdoilla tai lainkaan. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävien luottolimiittireservien avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa erilaisia rahoitusmuotoja useista eri lähteistä. Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisuiden avulla sekä sijoittamalla kassavaroja ainoastaan matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi.

Rahoitustoiminto koordinoi konsernin vieraan pääoman hankinnan emoyhtiön kautta. Poikkeustapauksissa eli lähinnä käytännöllisyys- ja lainsäädännöllisistä syistä rahoitustoiminto voi toteuttaa yksittäisten tytäryhtiöiden nimissä paikallisia käyttöpääomalimiittejä tai muita luottojärjestelyjä, joiden takaajana toimii konsernin emoyhtiö.

Merkittävimmät voimassa olevat rahoitusjärjestelyt 31.12.2022 olivat:

- 40 miljoonan euron kahdenvälinen pankkilaina, joka erääntyy vuonna 2026
- 30 miljoonan euron kahdenvälinen pankkilaina, joka erääntyy vuonna 2026
- Neljä komitoitua, pankkeja sitovaa luottolimiittiä, joiden määrä on yhteensä 200 miljoonaa euroa, joista 50 miljoonaa euroa erääntyy vuonna 2023, 50 miljoonaa euroa 2025, 50 miljoonaa euroa 2026 ja 50 miljoonaa euroa 2027.

Kahdenvälisiä komitoituja luottolimiittejä ei käytetty raportointikaudella.

Näiden lisäksi konsernilla on 150 miljoonan euron suuruinen kotimainen yritystodistusohjelma sekä yhteensä 35,0 miljoonan euron tililimiitit. Raportointikauden päättyessä konsernilla ei ollut liikkeeseen laskettuja yritystodistuksia. Tililimiittejä ei ollut käytössä.

Raportointikauden päättyessä konsernilla oli 65,5 (98,1) miljoonaa euroa rahavaroja.

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimukseen perustuen 31.12.2022

M€	2023	2024	2025	2026	2027–
Lainat rahoituslaitoksilta	2,0	3,6	3,1	71,5	0,5
Vuokrasopimusvelat	12,0	8,6	5,4	4,0	3,3
Ostovelat	93,7				

Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaiset					
– suoritettavat rahavirrat	346,7				
– saatavat rahavirrat	347,5				
Korkojohdannaiset*)	–				
Sähkøjohdannaiset*)	–				

Rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen rahavirrat sopimukseen perustuen 31.12.2021

M€	2022	2023	2024	2025	2026–
Lainat rahoituslaitoksilta	3,1	0,7	1,1	0,7	70,8
Vuokrasopimusvelat	13,2	8,7	7,0	4,7	15,1
Ostovelat	117,7				

Johdannaissopimukset

Valuuttajohdannaiset					
– suoritettavat rahavirrat	212,7				
– saatavat rahavirrat	212,3				
Korkojohdannaiset*)	0,5				
Sähkøjohdannaiset*)	–				

*) suojauslaskennassa

Vastapuoli- ja luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyvä vastapuoliriski on määritelty riskiksi siitä, että vastapuoli ei kykene tai ei ole halukas täyttämään tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Vastapuoliriskin minimoimiseksi konsernin kassavaroja sijoitetaan ja johdannaissopimuksia tehdään ainoastaan konsernin luottokelpoisuusehdot täyttävien vastapuolien kanssa. Konsernin normaalissa liiketoiminnassa ei tilikauden aikana aiheutunut merkittäviä luottotappioita. Konsernin vastapuoliriskin enimmäismäärä on rahoitusvarojen kirjanpitoarvo 31.12.2022.

Konsernin myyntisaatavien luottoriskikeskittymää pienentää laaja ja maantieteellisesti jakautunut asiakaskunta. Asiakaskohtaisia luottolimiittejä sekä heidän taloudellista tilaansa seurataan säännöllisesti. Suurin osa Uponorin saatavista on turvattu luottovakuutuksin. Konsernin luottotappiovarauksen arvioiminen perustuu myyntisaamisten koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9 –standardin mukaisesti. Konserni on analysoinut yksittäiset saamiset, joiden osalta oikeusprosessit ovat kesken ja konserni on päättänyt olla yhdistämättä kyseisiä saamisia odotettuun luottotappiovarausmatriisiin. Konsernin luottotappiovaraus muodostuu yksittäisien tapauksien luottotappiovarauksista ja laskennallisesta odotetusta luottotappiosta, joka lasketaan erikseen vakuutetuille ja vakuuttamattomille saamisille. Luottotappiotodennäköisyys lasketaan kunkin ikäryhmän osalta määritellyillä prosenttiosuuksilla, jotka perustuvat historiallisesti toteutuneiden maksujen maksuaikaan ja kirjattuihin historiallisiin luottotappioihin. Lisäksi konserni on ennakoinut luottotappioiden kasvavan ja huomionut muutokset luottotappiotodennäköisyyksissä. Luottotappion arviointiin sovelletaan yksinkertaistettua varausmatriisia.

Myyntisaamisten ikäjakauma

M€	2022		2021	
	Myynti-saamiset	Odotettu luottotappio	Myynti-saamiset	Odotettu luottotappio
Erääntymättömät	141,5	0,0	181,7	0,0
Erääntyneet 1–30 päivää	19,5	0,0	18,9	0,0
Erääntyneet 31–60 päivää	5,7	0,0	2,2	0,0
Erääntyneet 61–90 päivää	2,4	0,0	1,1	0,0
Erääntyneet yli 90 päivää	7,6	0,3	3,0	0,1
Yhteensä	176,7	0,4	206,8	0,2
Luottotappiovaraus perustuen yksittäistapauksien analyysiin		1,1		0,9
Yhteensä		1,5		1,1

Hyödykehintariski

Konserni altistuu raaka-aineiden, kuten muovin, alumiinin, kuparin ja sinkin, sekä sähkön hintariskille liiketoiminnassaan. Raaka-aineiden hintariskiä suojataan pitkillä kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla aina kun se on taloudellisesti järkevää.

Rahoitustoiminto vastaa suojaustoimenpiteistä sähkön hintariskin hallinnoimiseksi Pohjoismaissa konsernin sähkösuojauspolitiikassa määriteltyjen puitteiden mukaisesti. Suojaustavoitteet saavutetaan pääasiallisesti käyttämällä sähköjohdannaisia. Sähköjohdannaisiin sovelletaan suojauslaskentaa. Ostotoiminto vastaa sähkön hintariskin suojauksesta kiinteähintaisin toimitussopimuksin Saksassa.

Alla olevassa taulukossa esitetään avoinna olevien sähköjohdannaisten herkkyyys sähkön hintamuutoksille, jos sähkön markkinahinta nousisi tai laskisi 10 prosenttia muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Luvut on esitetty ennen verojen vaikutusta. Käypään arvoon kirjattavat sähköjohdannaiset vaikuttavat tuloslaskelmaan. Niiden sähköjohdannaisten, jotka täyttävät IFRS 9 suojauslaskennan ehdot, arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan.

M€	2022	2021
Muutos omassa pääomassa	+/- 1,1	+/- 0,7

27. Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Nimellisarvo

M€	2022	2021
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset		
- suojauslaskennassa	-	50,0
Korko-optiot		
- ei suojauslaskennassa	20,0	20,0
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset		
- ei suojauslaskennassa	357,8	276,4
Ostetut valuuttaoptiot	37,4	25,2
Asetetut valuuttaoptiot	37,4	25,2
Hyödykejohdannaiset:		
Sähköjohdannaiset		
- suojauslaskennassa	3,0	4,4
Energia, MWh	105 216	148 968

Käyvät arvot

M€	2022			2021		
	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	Netto käypä arvo
Korkojohdannaiset:						
Koronvaihtosopimukset						
- suojauslaskennassa	-	-	-	-	-0,5	-0,5
Korko-optiot						
- ei suojauslaskennassa	1,9	-	1,9	0,3	-	0,3
Valuuttajohdannaiset:						
Terminisopimukset						
- ei suojauslaskennassa	2,6	-1,8	0,8	0,9	-1,3	-0,4
Ostetut valuuttaoptiot	1,4	-	1,4	0,2	-	0,2
Asetetut valuuttaoptiot	-	-0,2	-0,2	-	-0,2	-0,2
Hyödykejohdannaiset:						
Sähköjohdannaiset						
- suojauslaskennassa	8,1	-	8,1	2,8	-	2,8

Rahavirran suojauksiin kohdistettujen sähkö- ja korkojohdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin niiltä osin kuin suojaus on tehokas.

Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutoksesta kirjattiin tilikauden aikana voittoa 4,1 (2,1) miljoonaa euroa muihin laajan tuloksen eriin.

Korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta kirjattiin voittoa 0,2 (0,5) miljoonaa euroa muihin laajan tuloksen eriin tilikauden aikana.

Luvuissa on huomioitu verovaikutus. Suojaussuhteesta ei kirjattu tehottomuutta tilikauden aikana.

28. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on luoda tehokas pääomarakenne, jonka avulla varmistetaan konsernin normaali toimintaedellytykset ja kasvumahdollisuudet, ja sitä kautta lisätä osakkeenomistajien pitkän aikavälin tuottoa.

Investointipäätösten lisäksi osingonjako on merkittävin keino vaikuttaa pääomarakenteeseen. Yhtiön yhtenä pitkäaikaisena taloudellisenä tavoitteena on kasvava vuotuinen osingonjako.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella (gearing). Nettovelkaantumisastetta laskettaessa korollinen nettovelka jaetaan oman pääoman määrällä. Korolliseen nettovelkaan sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahoilla ja pankkisaamisilla. Konsernin tavoitteena on pitää tilikauden vuosineljännesten kautta laskettu keskimääräinen nettovelkaantuneisuusaste 40-80 prosentin vaihteluvälillä. Tilikauden 2022 keskimääräinen (neljän vuosineljänneksen keskiarvo) gearing oli 13,1 (1,7) prosenttia.

M€	2022	2021
Korolliset velat	114,0	119,0
Rahavarat	65,5	98,1
Korollinen nettovelka	48,5	20,9
Oma pääoma yhteensä	534,7	483,4
Nettovelkaantumisaste, %	9,1	4,3
Nettovelkaantumisaste keskimäärin, %	13,1	1,7

Konsernin rahoitussopimuksissa on sovittu tyypillisistä kovenanttiehdoista koskien nettovelkaantuneisuusastetta ja käyttökatteen suhdetta nettorahoituskuluihin. Näiden tunnuslukujen toteutuneet tasot ovat täyttäneet lainakovenanttien vaatimukset selkeästi.

29. Johdon kannustinjärjestelmä ja osakeperusteiset maksut

Tilikaudella 2022 yhtiön voimassa olevat johdon osakepalkkio-ohjelmien ansaintajaksot kattoivat vuodet 2019–2021, 2020–2022, 2021–2023 ja 2022–2024. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän mukaisesti hallitus päättää vuosittain uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman aloittamisesta Yhtiön hallitus päätti joulukuussa uudesta osakepalkkio-ohjelmasta jaksolle 2023–2025, mutta ohjelmasta ei kirjattu kuluja vielä tilikaudella. Osakepalkkiojärjestelmässä osallistujat voivat ansaita osakkeita ansaintajaksoille asetettujen tavoitteiden saavuttamisen perusteella. Ohjelmien tarkoituksena on sitouttaa johtajia sekä kannustaa ja palkita johtoa hyvistä yhtiön kannattavuutta ja strategian toteuttamista tukevista suorituksista. Ansaintajaksoon 2021–2023 ulottuvissa ohjelmissa ansaintakriteerit perustuvat koko konsernin kumulatiiviseen liikevaihtoon kolmen vuoden ajalta sekä kolmen vuoden käyttökatteeseen (EBITDA) tai siihen perustuvaan laskennalliseen arvoon. Jakson 2022–2024 tavoitteet perustuvat koko konsernin kolmen vuoden käyttökatteeseen (EBITDA) tai siihen perustuvaan laskennalliseen arvoon sekä CO2-päästötavoitteisiin. Taulukossa alla on kuvattu Uponorin osakepalkkio-ohjelmien keskeiset ehdot ja määrät. Määrät sisältävät palkkion rahana maksettavan osuuden, joka on tarkoitettu henkilölle palkkiosta aiheutuviin veroihin.

Osakepalkkio-järjestelmä

	2020–2022	2021–2023	2022–2024
Osakkeiden maksimimäärä, kpl	600 000	600 000	450 000
Ohjelman liikkeeseenlasku, pvm	16.12.2019	15.12.2020	15.12.2021
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2020	1.1.2021	1.1.2022
Osakkeiden vapautuminen, pvm	30.4.2023	30.4.2024	30.4.2025
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	3,3	3,3	3,3
Juoksuaikaa jäljellä, vuotta	0,3	1,3	2,3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	32	36	43
	Osakkeita ja	Osakkeita ja	Osakkeita ja
Toteutustapa	käteistä	käteistä	käteistä
Kauden lopussa ulkona olevien osakkeiden maksimimäärä	348 080	316 544	322 793

Osakeperusteisen maksun käypä arvo määritellään päivänä, jolloin järjestelmästä on sovittu yhtiön ja kohderyhmän kesken. Tilikaudella 2022 myönnettyjen osakepalkkioiden käyvän arvon keskeiset parametrit sekä ohjelmien vaikutukset on esitetty seuraavassa taulukossa:

Arvostusparametrit tilikaudella myönnetyille kannustimille

Osakkeen kurssi antohetkellä, €	16,81
Osinko-oletus, €,	1,68
Osakekohtainen käypä arvo, €	15,13

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan tilikaudella

M€	2022	2021
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	2,0	4,0
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.	0,2	0,3
Arvio veroihin maksettavasta palkkion osuudesta 31.12.	5,6	9,4

30. Osuudet tytäryrityksissä ja määräysvallattomien omistajien osuudet

Tytäryhtiöt on listattu liitetiedossa 31 Lähipiiritiedot.

Uponor Oyj:n tytäryhtiöllä Uponor Infra Oy:llä on merkittävä määräysvallattomien omistajien osuus liittyen sen omistusrakenteeseen. Uponorilla on määräysvalta 55,3 prosentin suoralla omistusosuudella ja äänienemmistöllä, sillä Uponorilla on puheenjohtajuus Uponor Infra Oy:n hallituksessa. KWH Yhtymä Oy omistaa 44,7 prosenttia Uponor Infra Oy:stä. Uponor Infra Oy on alakonsernin emoyhtiö ja sen osalta esitetään alakonsernin luvut. Alakonsernin rakenne käy ilmi tytäryhtiölistasta.

Taloudellinen informaatio tytäryrityksistä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus

		Määräysvallattomien omistajien omistusosuus		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta, M€		Määräysvallattomien omistajien osuus pääomasta, M€	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021
Uponor Infra Oy	Kotipaikka Suomi, Helsinki	44,7%	44,7%	9,5	6,5	73,9	68,7

Taloudellinen informaatio Uponor Infra Oy -konsernista:

M€	2022	2021
Liikevaihto	312,8	286,8
Tilikauden tulos	21,2	14,6
Tilikauden laaja tulos	17,6	14,2
Tilikauden tulos	21,2	14,6
- Emoyhtiön omistajille	11,7	8,1
- Määräysvallattomille omistajille	9,5	6,5
Tilikauden laaja tulos	17,6	14,2
- Emoyhtiön omistajille	9,7	7,9
- Määräysvallattomille omistajille	7,9	6,4
Pitkäaikaiset varat	67,5	68,8
Lyhytaikaiset varat	144,2	152,8
Oma pääoma	155,9	144,2
Pitkäaikaiset velat	5,7	5,5
Lyhytaikaiset velat	50,2	71,9
Liiketoiminnan rahavirta	20,8	13,2
Investointien rahavirta	-8,2	-8,7
Rahoituksen rahavirta	-13,8	-4,7
Rahavirrat yhteensä	-1,2	-0,2

Vuonna 2022 Uponor Infra Oy maksoi omistajilleen 6,0 (6,0) miljoonaa euroa osinkoa.

31. Lähipiiritiedot

Konsernin lähipiiriin kuuluvat tytär- ja osakkuusyritykset sekä johtoon kuuluvat avainhenkilöt: hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmä.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiirin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Liiketoimet osakkuusyhtiöiden kanssa

M€	2022	2021
Jatkuvat toiminnot		
Myynnit	-	0,1
Ostot	2,0	2,2
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Ostovelat ja muut velat	0,0	0,1

Johdon ja hallituksen palkitseminen

Johtoryhmän saamat palkat ja palkkiot, T€	2022	2021
Palkat ja palkkiot	2 863,2	3 063,8
Työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettavat etuudet	2 271,7	1 602,3
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
- maksuperusteiset eläkkeet	373,6	485,2
Osakeperusteiset etuudet	957,0	234,1
Yhteensä	6 465,6	5 385,3

Johtoryhmän palkat ja palkkiot sisältävät palkat, luontaisedut ja lyhyen aikavälin kannustimet.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät johtoryhmän osalta paikallisten lakisääteisten eläkejärjestelyjen kulut sekä toimitusjohtajalle otetut maksuperusteiset lisäeläkevakuutukset. Konsernilla ei ole näihin liittyen muita sitoumuksia.

Osakeperusteiset etuudet sisältävät johdon pitkän aikavälin kannustinohjelmista kaudella aiheutuneet maksut (lisätietoja liitteessä 29).

Yllä esitettyyn taulukkoon sisältyvät myös toimitusjohtajan palkat ja palkkiot.

	2022	2021
Johdon palkat ja palkkiot: toimitusjohtaja, T€		
Rauterkus Michael, toimitusjohtaja 21.8.2021 lukien	793,6	208,7
Luomakoski Jyri, toimitusjohtaja 20.8.2021 saakka	-	770,1
Työsuhteen päättymisen yhteydessä suoritettavat etuudet, Luomakoski Jyri, toimitusjohtaja 20.8.2021 saakka	-	1 602,3
Johdon saamat osakkeet (kpl)		
Rauterkus Michael, toimitusjohtaja 21.8.2021 lukien	-	-
Muut johtoryhmän jäsenet	24 035	15 444
Yhteensä	24 035	15 444

Toimitusjohtajan eläkeikä määritellään työeläkelain (TyEL) mukaisesti, mutta yhtiö voi toimitusjohtajan kanssa sopia, että toimitusjohtaja jää eläkkeelle 63-vuotiaana. Lakisääteisen eläkkeen lisäksi yhtiö maksanut maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä toimitusjohtajalle, 115 000 euroa tilikaudella.

Hallituksen palkkiot

	2022		2021	
	Vuosimaksu bruttona (T€)	Saatujen osakkeiden määrä (kpl)	Vuosimaksu bruttona (T€)	Saatujen osakkeiden määrä (kpl)
Paasikivi Annika, puheenjohtaja	136,1	2 834	112,8	1 392
Aaltonen-Forsell Pia, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja	100,4	1 644	63,6	788
Falk Johan	73,3	1 360	55,0	711
Lengauer Markus	104,8	1 644	62,4	788
Lindholm Casimir, 15.3.2022 asti	3,6	-	57,4	711
Marchi Michael	81,1	1 360	59,8	711
Skippari Susanne, 15.3.2022 alkaen	70,1	1 360	-	-
Yhteensä	569,4	10 202	411,0	5 101

Muut lähipiiritiedot

Lähipiiriin kuuluvilla henkilöillä ei ollut 31.12.2022 eikä 31.12.2021 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Yhtiön lähipiiriin kuuluvat henkilöt ovat tehneet vähäisiä transaktioita konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa.

Yhtiön johdon osakkeenomistukset on esitetty erillisessä dokumentissa Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Osakkeet ja osuudet

Konserniyhtiöt

Nimi	Valtio ja kotipaikka
Uponor Beteiligungs GmbH	Saksa, Hassfurt
Uponor GmbH	Saksa, Hassfurt
Uponor S.A.R.L.	Ranska, Saint-Priest
Uponor S.r.l.	Italia, Vimercate
Uponor Kamo GmbH	Saksa, Celle
Uponor Hispania, S.A.U.	Espanja, Getafe
Uponor A/S	Tanska, Brøndby
Uponor Eesti Oü	Viro, Tallinna
Uponor Suomi Oy	Suomi, Lahti
Uponor Kft. (Uponor Épületgépészeti Korilátolt Felelősségű Társaság)	Unkari, Budapest
SIA Uponor Latvia	Latvia, Riika
UAB Uponor	Liettua, Vilna
Uponor, s.r.o.	Tšekki, Praha
Uponor d.o.o	Kroatia, Zagreb
Uponor AS	Norja, Oslo
Uponor Vertriebs GmbH	Itävalta, Wiener Neudorf
Uponor Sp. z o.o.	Puola, Varsova
Uponor Capricorn Sp. z o.o.	Puola, Świebodzice
Uponor Portugal - Sistemas para Fluidos, Lda. (99,97 % Uponor Oyj, 0,03 % Uponor Hispania, S.A.U)	Portugali, V.N. Gaia
JSC "Usystems"	Venäjä, Moskova
Uponor Innovation AB	Ruotsi, Borås
Uponor AB	Ruotsi, Virsbo
Uponor Limited	Englanti, Watford

Nimi

UPONOR, s.r.o.
 Uponor NA Holding, Inc.
 Uponor NA Asset Leasing, Inc.
 Uponor NA Investment LLC
 Uponor North America, Inc.
 Uponor Ltd.
 Uponor, Inc.
 Uponor Innovations, LLC
 Uponor Romania S.R.L.
 Uponor Insurance Limited
 Uponor Pte. Ltd.

Valtio ja kotipaikka

Slovakia, Bratislava
 Yhdysvallat, Delaware
 Yhdysvallat, Delaware
 Yhdysvallat, Delaware
 Yhdysvallat, Delaware
 Kanada, Ontario
 Yhdysvallat, Illinois
 Yhdysvallat, Delaware
 Romania, Bukarest
 Guernsey
 Singapore

Nimi

Uponor Infra Oy (55,3 % Uponor Oyj, 44,7 % KWH-yhtymä Oy)
 Jita Oy
 Uponor Infra AB
 Uponor Infra A/S
 Uponor Infra AS
 Uponor Infra Sp. z o.o.
 Uponor Infra Oü
 Uponor Infra Marine Services Oy
 KWH PIPE (INDIA) LIMITED (*)
 KWH Pipe Espana SA (*)

Valtio ja kotipaikka

Suomi, Helsinki
 Suomi, Virrat
 Ruotsi, Fristad
 Tanska, Holbæk
 Norja, Oslo
 Puola, Varsova
 Viro, Tallinna
 Suomi, Kotka
 Intia, Mumbai
 Espanja, Madrid

Osakkuusyhtiöt

Nimi

Punitec GmbH & Co. KG (36 %)
 Punitec Verwaltungs GmbH (36 %)
 Wuppi A/S (20 %)

Valtio ja kotipaikka

Saksa, Gochsheim
 Saksa, Gochsheim
 Tanska, Silkeborg

(*) Lepäävä yhtiö

32. Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Uponor ilmoitti 15.2.2023 konserninlaajuisesta muutosohjelmasta vuosille 2023–2024. Onnistuneesti toteutetulla muutosohjelmalla Uponor pyrkii turvaamaan kilpailukyynsä pitkällä aikavälillä ja varmistamaan kasvustrategiansa toteuttamisen. Luomalla uuden konserninlaajuisen toimintamallin Uponor vahvistaa toimintavarmuuttaan, sopeutumiskykyään ja asiakaspalvelukykyään.

Tähän Uponorin uuteen toimintamalliin siirtymisen tavoitteena on luoda kevyempi ja tehokkaampi organisaatio sekä saavuttaa noin 30 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt. Alustavien arvioiden mukaan suunnitellut muutokset johtavat toteutuessaan enintään 400 työpaikan vähenemiseen maailmanlaajuisesti. Muutosohjelman yksityiskohtaisista toimenpiteistä tiedotetaan erikseen. Paikalliset muutosneuvottelut käynnistetään tarpeen vaatiessa, kun muutosohjelma etenee. Koska Uponor toimeenpani ensimmäisiä muutosohjelmaan liittyviä toimenpiteitä jo vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä, kustannussäästöjen odotetaan toteutuvan asteittain vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien ja tulevan päätöksen vuoden 2024 loppuun mennessä. Muutosohjelmaan liittyvien kertaluonteisten kustannusten kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 25 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

M€	Liite	2022	2021
Liikevaihto	2	30,4	27,8
Henkilöstökulut	4	14,5	15,1
Poistot ja arvonalentumiset	5	0,7	0,6
Liiketoiminnan muut kulut	3	25,1	22,1
Liiketappio		-9,8	-10,0
Rahoitustuotot ja -kulut	6	35,4	79,3
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		25,6	69,3
Tilinpäätössiirrot	7	0,0	0,2
Tuloverot	8	0,3	-0,1
Tilikauden voitto		25,9	69,4

Emoyhtiön tase

M€	Liite	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		6,5	3,9
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	9	6,5	3,9
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto		0,1	0,1
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	9	0,1	0,1
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		276,6	276,5
Muut osakkeet ja osuudet		0,0	0,0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		166,0	213,8
Sijoitukset yhteensä	10	442,6	490,3
Pysyvät vastaavat yhteensä		449,1	494,4
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset			
Laskennalliset verosaamiset		0,3	0,3
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	11	0,3	0,3
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		6,1	3,7
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		115,4	51,9
Siirtosaamiset		2,5	2,9
Laskennalliset verosaamiset		0,2	0,0
Muut saamiset		36,0	21,7
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	12	160,3	80,2
Rahat ja pankkisaamiset		53,6	82,3
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		214,1	162,8

M€	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa yhteensä		663,3	657,2
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma		146,4	146,4
Ylikurssirahasto		50,2	50,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		0,1	0,1
Edellisten tilikausien voitto		153,7	131,9
Tilikauden voitto		25,9	69,4
Oma pääoma yhteensä	13	376,3	398,1
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		0,2	0,2
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä		0,2	0,2
Pakolliset varaukset	14	2,4	1,5
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		70,0	70,0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	15	70,0	70,0
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		3,8	6,0
Siirtovelat		4,3	5,0
Muut velat		206,3	176,4
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	16	214,4	187,5
Vieras pääoma yhteensä		284,4	257,5
Vastattavaa yhteensä		663,3	657,2

Emoyhtiön rahoituslaskelma

M€	2022	2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto / -tappio	-9,8	-10,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0,7	0,6
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	0,9	3,2
Maksetut verot	0,1	-0,1
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-8,1	-6,3
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-14,0	-1,2
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-6,7	-21,7
Konsernitilisaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-2,1	17,6
Konsernitilivelkojen lisäys (+) / vähennys (-)	21,0	-1,1
Käyttöpääoman muutos	-1,9	-6,4
Saadut osingot liiketoiminnasta	32,1	77,0
Liiketoiminnan rahavirta	22,1	64,3
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3,1	-1,9
Myönnetyt lainat	-63,2	-87,1
Lainasaamisten takaisinmaksut	54,9	79,4
Muutokset tytäryhtiöosakkeiden investoinneissa	0,0	-21,0
Osakemyynnit ja tytäryhtiöiden purkutulokset	-	0,1
Saadut korot investoinneista	10,8	9,2
Saadut osingot investoinneista	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-0,7	-21,3
Rahavirta ennen rahoitusta	21,4	43,1

M€	2022	2021
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	-	70,0
Lainojen takaisinmaksut	-	-100,0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-	0,0
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	-2,5	-1,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-48,7	-41,7
Muutokset omissa osakkeissa	1,0	0,4
Omien osakkeiden osto	-	-10,7
Rahoituksen rahavirta	-50,1	-83,5
Rahavarojen muutos lisäys (+) / vähennys (-)	-28,8	-40,4
Rahavarat 1.1.	82,3	122,7
Rahavarat 31.12.	53,6	82,3
Muutos taseen mukaan	-28,8	-40,4

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Uponor-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina kun se on ollut mahdollista. Alla on esitetty laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laadintaperiaatteita.

Liikevaihto

Emoyhtiön liiketoiminta koostuu konsernitoiminnoista ja liikevaihto palveluveloituksista konserniyhtiöiltä.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät verot tilikaudelta ja mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin.

Lainan liikkeeseenlaskukulut

Lainan liikkeeseenlaskukulut on jaksotettu lineaarisesti vaihtuviin vastaaviin.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön eläkevastuut on hoidettu eläkevakuutusyhtiöissä. Eläke-eduista aiheutuneet kustannukset kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla vastaava työsuoritus on tapahtunut.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat ja johdannaissopimukset

Johdannaisinstrumentit on arvostettu markkinaehtoisesti käypään arvoon kirjanpitolain 5 § 2 mukaisesti. Arvonmuutokset on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Emoyhtiön kirjanpidossa ei sovelleta suojauslaskentaa. Muutoin johdannaissopimusten arvostusmenetelmistä on kerrottu konsernin laatimisperiaatteissa. Johdannaisten käyvät arvot johdannaislajeittain on esitetty kohdassa Liitetieto 18. Johdannaislajien tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset on esitetty kohdassa Liitetieto 6. Johdannaisten käytöstä on kerrottu konsernin kohdassa Liitetieto 26.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä arvonalennuksilla.

2. Liikevaihto

M€	2022	2021
Palvelutuotot		
– Konserniyhtiöt	30,4	27,8
Yhteensä	30,4	27,8

3. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

M€	2022	2021
Matkakulut	0,4	0,1
Ostetut palvelut	12,2	12,2
Muut	12,5	9,8
Yhteensä	25,1	22,1

M€	2022	2021
Tilintarkastajan palkkiot		
– Tilintarkastuspalkkiot, KPMG	0,1	0,1

4. Henkilöstökulut

M€	2022	2021
Palkat ja palkkiot	12,4	12,6
Eläkekulut	1,6	2,1
Henkilösivukulut	0,4	0,4
Yhteensä	14,5	15,1
Yhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin		
Toimihenkilöitä	145	138
Johdon palkat ja palkkiot *)		
Toimitusjohtaja	0,8	2,6
Hallitus	0,6	0,4
Yhteensä	1,4	3,0

*) erittelyt henkilöittäin on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa

Rahalainat yhtiön johdolle

Yhtiön toimitusjohtajalla ja hallituksen jäsenillä ei ollut 31.12.2022 rahalainaa yhtiöltä tai sen tytäryhtiöiltä.

Toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Lakisääteisen eläkkeen lisäksi yhtiö maksanut maksuperusteista lisäeläkejärjestelyä toimitusjohtajalle 115 000 euroa vuonna 2022.

5. Poistot

M€	2022	2021
Aineettomat hyödykkeet	0,6	0,5
Aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Yhteensä	0,7	0,6

6. Rahoitustuotot- ja kulut

M€	2022	2021
Korkotuotot	2,4	0,1
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	10,3	9,0
Osinkotuotot	0,0	0,0
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	32,1	77,0
Korkokulut	-1,4	-1,8
Korkokulut tytäryhtiöille	-1,8	0,0
Muut rahoituskulut	-0,1	-0,1
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-	-3,0
Voitot ja tappiot johdannaisista		
Toteutuneet	-14,8	-8,0
Toteutumattomat	1,5	-3,3
Kurssierot		
Toteutuneet	2,0	-1,2
Toteutumattomat	5,2	10,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	35,4	79,3

7. Tilinpäätössiirrot

M€	2022	2021
Poistoeron muutos	0,0	0,2
Yhteensä	0,0	0,2

8. Tuloverot

M€	2022	2021
Tilikaudelta	0,0	0,0
Edellisiltä kausilta	0,1	-0,1
Laskennallisen verovelan muutos	0,2	0,0
Yhteensä	0,3	-0,1

9. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

2022 M€	Aineettomat oikeudet	Koneet ja kalusto	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	47,4	2,0	49,4
Lisäykset	3,1	-	3,1
Vähennykset	0,2	-	0,2
Hankintameno 31.12.	50,4	2,0	52,4
Kertyneet poistot 1.1.	43,5	1,9	45,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-	-0,2
Tilikauden poisto	0,6	0,1	0,7
Kertyneet poistot 31.12.	43,9	1,9	45,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	6,5	0,1	6,5

2021 M€	Aineettomat oikeudet	Koneet ja kalusto	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet
Hankintameno 1.1.	45,9	2,0	47,9
Lisäykset	1,9	-	1,9
Vähennykset	0,4	-	0,4
Hankintameno 31.12.	47,4	2,0	49,4
Kertyneet poistot 1.1.	43,2	1,7	45,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,2	-	-0,2
Tilikauden poisto	0,5	0,1	0,6
Kertyneet poistot 31.12.	43,5	1,9	45,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,9	0,1	4,1

10. Sijoitukset

M€	2022	2021
Konserniyhtiöosakkeet kirjanpitoarvo 1.1.	276,5	255,5
Lisäykset	0,0	21,0
Konserniyhtiöosakkeet hankintameno 31.12.	276,6	276,5
Konserniyhtiöosakkeet kirjanpitoarvo 31.12.	276,6	276,5
Osakkuusyhtiöt 1.1.	-	3,1
Vähennykset	-	3,1
Osakkuusyhtiöt 31.12.	-	-
Arvonalentumiset	-	-3,0
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	0,0	0,0
Lainasaamiset		
- Konserniyhtiöt	165,8	213,5
- Muut	0,2	0,2
Lainasaamiset yhteensä	166,0	213,8
Yhteensä	442,6	490,3

Vuoden 2021 arvonalentumiset liittyivät Phyn Oy:n osakkeisiin.

11. Pitkäaikaiset saamiset

M€	2022	2021
Laskennalliset verosaamiset	0,3	0,3
Yhteensä	0,3	0,3

Laskennallinen verosaaminen on kirjattu taseen pakollisista varauksista.

12. Lyhytaikaiset saamiset

M€	2022	2021
Konserniyhtiöiltä		
- myyntisaamiset	6,1	3,7
- lainasaamiset	115,4	51,9
- laskennalliset verosaamiset	0,2	0,0
- siirtosaamiset	0,8	0,6
- konsernitilisaamiset	16,6	14,5
- muut saamiset	3,6	1,5
Yhteensä	142,9	72,3
Muilta		
- myyntisaamiset	0,0	0,0
- siirtosaamiset	1,7	2,2
- muut saamiset	15,7	5,7
Yhteensä	17,4	7,9
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	160,1	80,2
Siirtosaamiset		
Korkotuotot	0,9	0,6
Muut	1,6	2,2
Yhteensä	2,5	2,9

13. Oman pääoman muutokset

M€	2022	2021
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	146,4	146,4
Osakepääoma 31.12.	146,4	146,4
Ylikurssirahasto 1.1.	50,2	50,2
Ylikurssirahasto 31.12.	50,2	50,2
Sidottu oma pääoma yhteensä	196,6	196,6
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	0,1	0,1
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	201,4	184,0
Osingonjako	-48,7	-41,7
Omat osakkeet	1,0	-10,3
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	153,7	131,9
Tilikauden voitto	25,9	69,4
Vapaa oma pääoma yhteensä	179,7	201,5
Oma pääoma 31.12.		
Jakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,1	0,1
Edellisten tilikausien voitto	164,7	144,0
Tilikauden voitto	25,9	69,4
Omat osakkeet	-11,0	-12,0
Jakokelpoiset varat 31.12.	179,7	201,5

14. Pakolliset varaukset

M€	2022	2021
Muut varaukset	0,9	-
Ympäristövaraus	1,5	1,5
Yhteensä	2,4	1,5

15. Pitkäaikainen vieras pääoma

M€	2022	2021
Lainat rahoituslaitoksilta	70,0	70,0
Yhteensä	70,0	70,0

Pitkäaikaisten korollisten velkojen erääntymisajat

M€	2023	2024	2025	2026
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-	70,0
Yhteensä	-	-	-	70,0

16. Lyhytaikainen vieras pääoma

M€	2022	2021
Konserniyhtiöiltä		
– ostovelat	1,2	0,7
– siirtovelat	0,0	0,0
– konsernitilivelat	179,5	158,5
– muut lyhytaikaiset velat	16,2	12,8
Yhteensä	197,0	172,1
Muilta		
– ostovelat	2,6	5,3
– siirtovelat	4,3	5,0
– muut lyhytaikaiset velat	10,6	5,1
Yhteensä	17,4	15,4
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	214,4	187,5

M€	2022	2021
Siirtovelat		
Henkilöstökulut	1,9	1,8
Bonukset	1,3	1,9
Verot	0,0	0,0
Korot	0,5	0,5
Muut	0,7	0,8
Yhteensä	4,3	5,0

17. Vastuusitoumukset

M€	2022	2021
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	21,7	26,1
Takaukset	21,7	26,1
Käyttöleasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,1	0,2
Myöhemmin maksettavat	0,1	0,2
Leasingvastuut yhteensä	0,2	0,3

Emoyhtiöllä on toimitiloistaan määräaikaiset vuokrasopimukset 31.3.2023 ja 30.4.2023 asti sekä määräaikainen 5 vuoden vuokrasopimus joka alkoi 1.10.2019. Lisäksi emoyhtiö on sitoutunut 10 vuoden määräaikaiseen toimitilojen vuokrasopimukseen, jonka arvioitu alkamisaika on 1.4.2023.

M€	2022	2021
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	0,7	0,7
Myöhemmin maksettavat	5,4	5,9
Vuokravastuut yhteensä	6,1	6,6
Yhteensä	28,0	33,0

Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin lukuihin.

18. Johdannaisopimukset

	2022	2021
M€	Nimellisarvot	
Korkojohdannaiset:		
Koronvaihtosopimukset	-	50,0
Korko-optiot	20,0	20,0
	2022	2021
	Käyvät arvot	
Interest derivatives:		
Interest rate swaps	-	-0,5
Interest rate options	1,9	0,3
	2022	2021
	Nimellisarvot	
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	357,8	276,4
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	153,8	115,6
Hyödykejohdannaiset:		
Sähkøjohdannaiset	3,0	4,4
Energia	105 216 MWh	148 968 MWh

	2022	2021
	Käyvät arvot	
Valuuttajohdannaiset:		
Termiinisopimukset	0,8	-0,4
Konsernin sisäiset termiinisopimukset	-0,7	0,2
Ostetut valuuttaoptiot	1,4	0,2
Asetetut valuuttaoptiot	-0,2	-0,2
Hyödykejohdannaiset:		
Sähkøjohdannaiset	8,1	2,8

Johdannaisten ikäjakauma esitetään konsernin kohdassa Liitetieto 26.

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Emoyhtiön, Uponor Oyj:n, voitonjakokelpoiset varat ovat 179 691 273,01 euroa, josta tilikauden voitto on 25 924 564,39 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 0,69 euroa / osake yhteensä	50 146 435,86 euroa
- omaan pääomaan jäävä määrä	129 544 837,15 euroa
	179 691 273,01 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Vantaa, 15. helmikuuta 2023

Annika Paasikivi
Puheenjohtaja

Markus Lengauer
Varapuheenjohtaja

Pia Aaltonen-Forsell

Johan Falk

Susanne Skippari

Michael G. Marchi

Michael Rauterkus
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Uponor Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Uponor Oyj:n (y-tunnus 0148731-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyysien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyysien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c -alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
Liikearvon arvostus (konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 10)	
- Tilikauden lopussa konsernilla oli liikearvoa 96 miljoonaa euroa. - Liikearvo testataan arvonalentumisen varalta silloin kun arvonalentumisesta on viitteitä tai vähintään vuosittain. Arvonalentumistestaus tehdään vertaamalla omaisuuserän kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon. Johto arvioi omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttämällä diskontattujen rahavirtojen mallia. - Arvonalentumistestausten taustalla olevien rahavirtaennusteiden keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa erityisesti pitkän aikavälin liikevaihdon kasvun, kannattavuuden ja diskonttauskoron osalta. - Tasearvojen merkittävydestä ja ennusteisiin liittyvästä merkittävästä johdon harkinnasta johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	- Olemme käyneet läpi yhtiön laatimia arvostuslaskelmia. - Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäärityksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmissa käytetyn mallin asianmukaisuutta ja testanneet laskelmien teknistä oikeellisuutta. - Olemme haastaneet testauslaskelmissa käytettyjä keskeisiä oletuksia ennustetun liikevaihdon kasvun, kannattavuuden ja käytetyn diskonttokoron osalta sekä verranneet niitä markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin. - Olemme myös verranneet testauslaskelmissa käytettyjä kassavirtoja ja niiden taustalla olevia oletuksia yhtiön budjetteihin ja omiin näkemyksiimme. - Lisäksi olemme arvioineet liikearvon esittämiseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
Myynnin tuloutus (konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 2)	
- Konsernin myynti muodostuu useammilta eri markkina-alueilta sisältäen erilaisia myynnin sopimusehtoja. Liikevaihto koostuu pääosin valmistettujen tuotteiden myynnistä ja palveluiden tuottamisesta mukaan lukien projektiliiketoiminnan sekä vedenvälöntäpalvelut. - Tavaroiden myynti kirjataan, kun omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Palveluiden tuottamisesta (ml. projektiliiketoiminta ja vedenvälöntäpalvelut) tuloutetaan liikevaihtoa ajan kuluessa. - Yleisesti ottaen konsernin tuloutuksiin ei liity erityistä monimutkaisuutta, mutta koska myyntitapahtumia on määrällisesti paljon ja myynti tapahtuu eri tytäryhtiöiden kautta useilla markkina-alueilla, myynnin tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	- Olemme arvioineet konsernin tuloutusperiaatteet suhteessa IFRS standardeihin ja tehneet kokonaisarvion myynnin tuloutuksesta ja tuloutusperiaatteiden noudattamisesta. - Tarkastuksessa olemme kiinnittäneet huomiota suoritevelvoitteiden määrittelyyn, tuloutuksien ajankohtaan sekä muuttuviin vastikkeisiin kuten alennuksiin, asiakaspalautuksiin ja takaisinmaksuihin sekä niihin liittyviin johdon tekemiin arvioihin. - Olemme suorittaneet myynnin tuloutukseen liittyvien sisäisten kontrollien testausta ja aineistotarkastustoimenpiteitä kuten sopimuksien ja vuodenvaihteen myyntitapahtumien läpikäyntiä (katko ja jaksotukset).

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitiilin päätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilin päätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidemme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 16.3.2020 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen voitonjakoehdotus on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 15. helmikuuta 2023

KPMG OY AB

ANDERS LUNDIN

KHT

Tietoa osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Uponor Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 17.3.2023 klo 13.00 alkaen Musiikkitalon Paavo-salissa osoitteessa Mannerheimintie 13 A, 00100 Helsinki.

Yhtiön osakkeenomistajat voivat osallistua kokoukseen ja käyttää osakkeenomistajan oikeuksiaan paikan päällä tai äänestämällä ennakoon. Osakkeenomistajilla on myös mahdollisuus seurata yhtiökokousta webcast-lähetysenä edellyttäen, että ilmoittautuminen on tehty. Webcast-lähetys pidetään pääosin suomeksi ja tulkataan englanniksi.

Ilmoittautuminen ja ennakkoäänestys ovat avoinna osakkeenomistajille, joilla on suomalainen arvo-osuustili, 16.2.–10.3.2023 klo 10.00 välisenä aikana seuraavilla tavoilla:

- Uponor Oyj:n verkkosivuilla osoitteessa uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/hallinto/yhtiokokous-2023, joka edellyttää vahvaa tunnistautumista, tai
- Sähköpostitse osoitteeseen agm@innovatics.fi, jolloin liitteeksi tulee oheistaa tarvittavat asiakirjat, kuten allekirjoitettu ilmoittautumis- ja ennakkoäänestyslomake sekä mahdollinen valtakirja ja/tai kaupparekisteriote, tai
- Kirjeitse osoitteella Innovatics Oy, Yhtiökokous / Uponor Oyj, Ratamestarinkatu 13 A, 00520 Helsinki, jolloin liitteeksi tulee oheistaa tarvittavat asiakirjat, kuten allekirjoitettu ilmoittautumis- ja ennakkoäänestyslomake sekä mahdollinen valtakirja ja/tai kaupparekisteriote.

Ilmoittautuminen ja ennakkoäänestys ovat avoinna hallintarekisteröidylle osakkeenomistajille 16.2.–14.3.2023 klo 10.00 välisenä aikana yhtiön verkkosivuilla julkaistussa kokouskutsussa esitetyllä tavalla.

Lisätietoja: uponorgroup.com/fi-fi/sijoittajat/hallinto/yhtiokokous-2023

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudesta 2022 jaetaan osinkoa 0,69 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,34 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 21.3.2023 on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tämän erän osinko maksetaan 28.3.2023.

Toinen erä 0,35 euroa osakkeelta maksetaan syyskuussa 2023. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää 7.9.2023 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingonmaksun täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän. Osingon täsmäytyspäivä olisi silloin 13.9.2023 ja osingon maksupäivä 20.9.2023.

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2023

Tilinpäätöstiedote vuodesta 2022	15.2.	klo 9.00
Vuosikertomus 2022	Viikko 8	
Yhtiökokous	17.3.	klo 13.00
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	Ensimmäinen erä: 21.3.*	
	Toinen erä: 13.9.*	
Osingonmaksupäivä	Ensimmäinen erä: 28.3.*	
	Toinen erä: 20.9.*	
Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu	26.4	klo 9.00
Osavuosikatsaus tammi-kesäkuu	20.7.	klo 9.00
Osavuosikatsaus tammi-syyskuu	25.10.	klo 9.00

*hallituksen ehdotus

Uponoria seuraavat analyytikot

Saamiemme tietojen mukaan ainakin seuraavat pankkiiriliikkeet julkaisivat sijoitustutkimusta Uponorista vuonna 2022. Nämä tahot seuraavat Uponoria omasta aloitteestaan, emmekä ole vastuussa heidän antamistaan lausunnoista. Lisätietoja analyytikoista löytyy sijoittajasivuiltamme osoitteesta uponorgroup.com.

Carnegie	OP Corporate Bank	Nordea Markets
Tommy Ilmoni	Juho Saarinen	Svante Krokfors
Danske Markets	SEB Enskilda	Morgan Stanley
Mika Karppinen	Anssi Raussi	Pam Liu

uponor

Moving > Water

Uponor Oyj
Äyritie 20
PL 37
01511 Vantaa
Suomi

Puh. 020 129 211
www.uponorgroup.com